

ΕΡΓΑΣΙΑ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΟΡΓΑΝΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΩΝ ΖΩΝΤΑΝΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

ΙΔΡΥΤΑΙ

ΝΙΚ. ΑΒΡΑΑΜ
ΑΓΓ. ΒΑΡΒΑΓΙΑΝΝΗΣ
ΑΛΕΞ. ΒΕΡΔΕΛΗΣ
ΜΙΧ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ
ΦΩΚΙΩΝ ΖΑΪΜΗΣ
ΣΤ. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΛΕΩΝ ΜΑΚΚΑΣ
ΣΠΥΡΟΣ ΜΕΛΑΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΑΝΤ. Ι. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΚΑΡΟΡΗ 17
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ: Φιλελλήνων 2
ΑΡΙΘ. ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ: 21569

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΕΤΗΣΙΑ Δρχ. 150
ΕΞΑΜΗΝΟΣ » 75
Δια Τραπεζας, Έταιρίας και
λοιπούς Όργανισμούς δρχ. 300

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΕΤΗΣΙΑ Λ.Α. 1
ΕΞΑΜΗΝΟΣ ΣΕΛ. 10
ΕΙΣ ΑΜΕΡΙΚΗΝ: δολάρια 4

ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ ΔΡ. 3

ΚΥΡΙΑΚΗ 7 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1934
ΑΘΗΝΑΙ ΕΤΟΣ Ε. - ΤΕΥΧΟΣ 249

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ:

Πολιτική Έβδομάς.

ΥΠΟ **:

ΈΗ πολιτική κατάσταση εις την Ίσπανίαν.

Μ. ΚΟΙΜΗΣΗ:

Αποδημοκρατοποιήσις και αποστρατικοποιήσις των άμυντι-
κων δυνάμεων.

Α. ΠΑΠΟΥΛΑ:

ΈΗ Δημοκρατία έν κινδύνω.

ΑΛΕΞ. ΜΥΛΩΝΑ:

Ό πληθωρισμός των έπιστημόνων.

ΝΙΚ. ΑΒΡΑΑΜ:

Τα πολιτικά κόμματα και τα προβλήματα της χώρας.

Α. ΜΑΚΚΑ:

Ό κ. Τσαλδάρης και οι νόμοι της φύσεως.

Α. ΒΑΜΒΕΤΣΟΥ:

Ανάγκη συνεργασίας και όχι συνεννόησεως.

Γ. ΝΤΟΥΜΕΡΓΚ:

Αί έπιβαλλόμεναι συνταγματικά μεταρρυθμίσεις έν Γαλλία.

Α. ΝΟΜΙΚΟΥ:

ΈΗ Γερμανία και τὸ έξωτερικόν.

Σ. ΖΕΡΒΟΥ:

Στοιχειώδεις αντίληψεις έπιστημονικων έννοιων.

Γ. ΦΑΡΜΑΚΙΔΗ:

Έπιστημονικά θεωρία περί πολιτικων κομμάτων.

Θ. ΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ:

«Ίδου ὁ δρόμος».

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΝ ΤΜΗΜΑ

Α'. ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΙΣ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΙ- ΝΗΣΕΩΣ.

—ΈΗ Πολιτική των χωρων της χρυσής βάσεως. (Έκ του γαλλικου «Χρόνου»).

—Α. ΔΕΛΙΒΑΝΗ: ΈΗ εξέλιξις των Δημοσίων Οικονομικων της Γαλλίας.

—Παγκόσμιοι οικονομικά έδησεις.

Β'. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΟΠΩΣ ΕΞΕΛΙΣΣΕΤΑΙ ΑΠΟ ΗΜΕΡΑΣ ΕΙΣ Η- ΜΕΡΑΝ.

—Ν. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ: Τα μέτρα πρός επαύξησιν της έγχωριου παραγωγής.

—Έλληνικά Οικονομικά έδησεις.

—ΈΗ χρηματιστηριακή κίνησις της έβδομάδος.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

ΑΛΚ:

ΈΗ νέα περίοδος του Έθνικου Θάπτρου. — ΈΗ πρώτη του θεάπτρου
του Συντάγματος.

Ι. ΔΑΜΒΕΡΓΗ:

Ό άλλος παππούς μου.

ΑΡ. ΚΑΜΠΑΝΗ:

Τὸ Δειγματολόγιο.

—Βιβλιοκρισία.

ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ. 1841

ΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΥΡΟΥ
ΔΡΥΤΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ (τῇ 30 'Ιουνίου 1934)

Δρχμ. 1.205.000.000
> 9.189.000.000

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
ΙΩΑΝ. Α. ΔΡΟΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΠΟΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
ΑΛΕΞ. Γ. ΚΟΡΙΖΗΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: ἐν Ἀθήναις
ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ: Ὁδὸς Μητροπόλεως 9, Ἐν Καλλιθέᾳ, Ἐν Ἰωνίᾳ, Ἐν Πάτραις

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα.
ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ: Rue Stamboul No 17.
ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΚΑΙΡΩ: Rue Emad el Dine No 17.
ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ ΕΝ ΖΑΓΑΖΙΚ: Rue Tewfik.
ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ εἰς ὅλας τὰς χώρας τοῦ κόσμου.

Τηλεγραφικαὶ Διευθύνσεις:

Διὰ τὸ Κεντρικὸν Κατάστημα: ΕΘΝΟΤΡΑΠΕΖΑΝ, Ἀθήνας.
» » Υποκατάστημα Ἀθηνῶν (ὁδὸς Μητροπόλεως): ΝΕΟΕΘΝΙΚΗΝ.
» » Καλλιθέας: ΕΘΝΟΤΡΑΠΕΖΑΝ, ΚΑΛΛΙΘΕΑΝ, Ἀθήνας.
» » Ν. Ἰωνίας: ΕΘΝΟΤΡΑΠΕΖΑΝ, ΝΕΑΝ ἸΩΝΙΑΝ, Ἀθήνας.
» » Παγκρατίου: ΕΘΝΟΤΡΑΠΕΖΑΝ, ΠΑΓΚΡΑΤΙ, Ἀθήνας.
» » τὰ ὑποκαταστήματα ἐπαρχιῶν: ΕΘΝΟΤΡΑΠΕΖΑΝ.
» » τὸ ὑποκατάστημα Ἀλεξανδρείας: ΕΤΗΝΟΒΑΝΚ ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΕ
» » Καίρου: LE CAIRE
» » Πρακτορεῖον Ζαγαζίκ: ΖΑΓΑΖΙΚ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΡΕΑ
ΗΜΕΡΟΝ
26-9-34
49956

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Κατὰ τὸ παρελθὸν 159ῆμερον (23 Σεπτεμβρίου—7 Ὀκτωβρίου) ἐνεγράφησαν οἱ κάτωθι νέοι συνδρομηταί:

ΕΝΤΑΥΘΑ

Οἱ κ.κ. Θεόδ. Βάγιας, Δημόσ. ὑπάλληλος.

Λόγω πληθώρας ὕλης ἀναβάλλομεν διὰ τὸ προσεχές τὴν δημοσίευσιν ἄρθρου τοῦ κ. Ἀ. Γκαρτζάνου εἰς ἀπάντησιν τοῦ δημοσιευθέντος εἰς τὸ προηγούμενον τεύχος τῆς «Ἐργασίας» ἄρθρου τοῦ κ. Α. Δελμούζου.

Τ. Πρόξας, ὑπ. Οἰκον.—Ξεν. Παπαδάμ, δικηγόρος.—Χ. Παναγιωτόπουλος, Συμβ. Ἐπ.—Δημ. Βικέλας, Δ) τῆς ὑπ. Ἐξωτερικῶν.—Ν. Γεωργίου, Ν. Ἀνδρεάδης καὶ Α. Ν. Ρομπότος, ὑπάλληλοι ἐταιρίας Assurances Generales.—Ὁμιλος ἐκδρομῶν.—Ἡλίας Σινιόσγιου.

Κατὰ τὸ παρελθὸν 159ῆμερον (23 Σεπτεμβρίου—7 Ὀκτωβρίου) κατέβαλον τὰς συνδρομὰς τῶν οἱ ἑξῆς συνδρομηταί μας:

ΕΝΤΑΥΘΑ

(Ἐξάμηνον συνδρομῆν)

Οἱ κ.κ. Μιχὲς Μανουργοτάτος, Γερουσιαστής.—Γ. Πιστολάκης, Βουλευτής.—Ἀθ. Βυζάς, φαρμακοποιός.—Γ. Στεφάνου, τμημ. Ἐθν. Τραπεζῆς.—Νικ. Βλάμης, ὑπ. Δικαιοσύνης.—Ἀλ. Παχνός, Βουλευτής.—Θάνος Μουράτης.—Χ. Παναγιωτόπουλος, Εἰσηγ. Συμβ. Ἐπικρ.—Δημ. Βικέλας, Δ) τῆς ὑπ. Ἐξωτερικῶν.

(Ἐξάμηνον συνδρομῆν)

Οἱ κ.κ. Κων. Γιαννακῆς, Χρηματ. Πει-

ραιῶς.—Ι. Καρατζᾶς, Ι. Μαραθᾶς, Π. Χατζηπέτρος, Εἰσηγ. ὑπ. Οἰκον.—Κ. Οικονομίδης, Εἰσηγ. ὑπ. Δικαιοσ.—Στ. Μπανέλλας, τμημ. ὑπ. Γεωργίας.—Θρ. Τσιγγουράκης, Δ) τῆς ὑπ. Οἰκον.—Δ. Στόλης.—Παν. Σταματινοδάκης, τμημ. Ἐθν. Τραπ.—Γρ. Κονδύλης, Γεν. Λογιστήριον.—Δ. Κροντηρᾶς, τμημ. ὑπ. Οἰκον.—Τάκης Γαλακτῶς.—Π. Ζαφειράκος, Εἰσηγ. ὑπ. Οἰκον.—Βασ. Γρεκός, τμημ. Λατίνης Τραπ.—Χ. Α. Σμπαρανῆς, ὑπ. Οἰκον.—Στ. Καραγεώργας, Ἐπ. «Προμηθεύς».—Θ. Σαρηγιάννης, Μ.Τ.Π.Υ.—Γ. Παντελής, Δικηγόρος.—Δ. Κούσης, Δικηγόρος.—Δ. Σάραρος, ὑπ. Παιδείας.—Μ. Μπαμπανιώτης, ὑπ. Παιδείας.—Ι. Οικονομίδης, Δικηγόρος.—Κ. Στανρόπουλος, Ἐφορος.—Γ. Πρόξας, ὑπ. Οἰκον.—Χ. Χριστιανόπουλος, ὑπάλλ. Προϊτοδ.—Ι. Λαζάρου, ὑπ. Παιδείας.—Μ. Παλιώτης, ὑπ. Οἰκον.—Α. Ἀνδρουλάκης, Γεν. Λογιστήριον.—Β. Κορδογιαννόπουλος, ὑπ. Δικαιοσύνης.—Κ. Βατόπουλος, Κ. Ἀγνανόπουλος, ὑπ. Παιδείας.—Νικ. Τσίγγανος, Α.Σ.Ο.—Ἀδελφοὶ Πανάγου, δικηγόροι.—Α. Οικονομίδης, δικηγόρος.
Ἐπίσης κατέβαλον τὰ κάτωθι ποσὰ ἔναντι τῆς συνδρομῆς τῶν οἱ ἑξῆς συνδρομηταί μας: Οἱ κ.κ. Β. Μητσοπούλου, ὑπάλλ. Γε. Χίου (37.50).—Βασ. Βερζιλῆς, τμημ. Γεν. Λογιστηρίου (100).—Ε. Λέκκας, ὑπάλλ. ΤΤΤ (50).—Β. Καστριώτης, ὑπάλλ. Μ.Τ.Σ. (50).—Στυλ. Ζωγραφάκης, ὑπ. Συγκοιν. (50).—Διον. Κοκκίνης, ὑπάλλ. ΤΤΤ (50).
Εἰς ΠΕΙΡΑΙΑ (Ἐξάμηνον συνδρομῆν)
Οἱ κ.κ. Π. Ἐμμανουήλ, δικηγόρος.—Εἰς ΤΑΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ (Ἐξάμηνον συνδρομῆν)
Οἱ κ.κ. Γ. Οικονόμου, Νομικός, καὶ Μιμήκος Παπαγεωργίου, Φοιτ. Νομικῆς, Ἐρμίδιον Ἀργολίδος.
Εἰς ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΝ (Ἐτησίαν συνδρομῆν)
Ἡ Βιβλιοθήκη Φανερωμένης, Λευκωσίαν Κύπρου.

ΑΝΑΡΡΩΤΗΡΙΟΝ ΜΕΛΙΣΣΙΩΝ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ

ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΠΝΕΥΜΟΝΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ

Διευθυντής Ἱατρὸς ΕΛΕΥΘ. Γ. ΣΚΟΡΔΟΜΒΕΚΗΣ
Κεντρικὴ Θέρμανσις. Τιμαὶ συγκαταβατικαί.

Πληροφορίαι Σαριπόλου 4 (Πάροδος Ἡρακλείου, Δεξιὰ πλευρὰ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου) 4—6 μ.μ. (Τηλ. 25-535).

Ἰδιωτικὴ ἠλεκτρικὴ ἐγκατάστασις
ΕἰΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΑΚΤΙΝΩΝ

7 Ὀκτωβρίου 1934

«ΕΡΓΑΣΙΑ»

1269

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΣ

Ὁ κ. Τσαλδάρης ἀπέστειλε πρὸς τὸν ἐν Χανίοις εὐρισκόμενον Ἀρχηγὸν τῶν Φιλελευθέρων μέσω τοῦ γερουσιαστοῦ κ. Κατεχάκη ἐνυπόγραφον σημείωμα. Τὸ σημείωμα τοῦτο, ἀνακοινωθὲν καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἀρχηγούς τοῦ Ἐθνικοῦ Συνασπισμοῦ διὰ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς βάσις τῆς συνεννοήσεως, ἔχει ἐπὶ λέξει ὡς ἑξῆς:

«Ἐπικειμένης ἐκλογῆς Προέδρου τῆς Δημοκρατίας διὰ τὴν νέαν περίοδον, θέλει ἐπανεκλεγῇ ὁ καὶ νῦν τοιοῦτος κ. Ζαΐμης, διὰ τῆς ἐπανεκλογῆς τοῦ ὁποίου ἀναγνωρίζεται γενικῶς, ὡς ἐκ τῆς θέσεως ἣν ἀπέναντι τῶν διαφορῶν πολιτικῶν μερίδων κατέχει, ὅτι μᾶλλον ἐμπεδούται ἡ πολιτικὴ τάξις καὶ ἡ ὁμαλότης ἐν τῷ πολιτικῷ ἡμῶν βίῳ.

«Μετὰ τὴν ἐπανεκλογὴν τούτου, αἱ ἐπισπευδόμεναι ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως ἐκλογαὶ πρὸς νέαν Βουλὴν διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ λαοῦ ἐκκαθάρισιν τῶν ὑφισταμένων ἀτυχῶς ἀνωμαλιῶν ὅχι μόνον δὲν εἶναι πλέον ἀναγκαῖαι, ἀλλὰ καὶ ὅπως τούταν τῶν ἐπιβάλλεται ἡ ἀναβολὴ τούτων μέχρι τέλους τῆς τρεχούσης βουλευτικῆς περιόδου, ὅπως οὕτω ἡ κυβερνήσις καὶ ὁ πολιτικὸς κόσμος ἐν γένει ἐπιδοθῇ ἀπερίσπαστος εἰς τὰ σπουδαῖα καὶ ζωτικὰ τῆς χώρας ζητήματα καὶ ὁ λαὸς ἐπίσης ἀδιατάρακτος ἐκ τῶν ἐκ τῶν ἐκλογῶν συνήθων ἀνωμαλιῶν, ἀμέριμνος καὶ μὲ πλήρη ἡσυχίαν ἐξακολουθήσῃ ἀσχολούμενος εἰς τὰ ἔργα τοῦ.

«Συνεπεία τούτου παρέλκει ἡ ψήφισις τοῦ ἐν τῇ Βουλῇ ἐκκρεμοῦντος νομοσχεδίου περὶ ἐκλογῶν, καὶ πρὸς ἀποφυγὴν πάσης ἐκ τούτου προστριβῆς μεταξύ τῶν πολιτικῶν κομμάτων κατόπιν τῶν ἐξ αὐτοῦ προκυψασάντων ζωρῶν ἀντιθέσεων, ἡ κυβερνήσις, εὐθὺς μετὰ τὴν ἐπανεκλογὴν τοῦ κ. Ζαΐμη ὡς Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, θέλει ἀποσύρῃ τὸ αὐτὸ ὁριστικῶς καὶ ἀμετακλήτως.

«Μετὰ τοῦτο καὶ ἐντὸς τοῦ χρονικοῦ διαστήματος μέχρι τέλους τῶν ἐργασιῶν τῆς 3ης βουλευτικῆς συνόδου διὰ κοινῆς συνεννοήσεως ὄλων τῶν πολιτικῶν κομμάτων θέλει καθορισθῇ τὸ ἐμπρόσθεν διὰ τὴν χώραν ἐκλογικὸν σύστημα, καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ἐπιτευχθῇ ἡ πρὸς τοῦτο συνεννόησις, ἐν τοιαύ-

τῇ περιπτώσει κατ' ἐπιλογὴν τῆς κυβερνήσεως θὰ παραμείνῃ τὸ ὑπάρχον ἢ θὰ εἰσαχθῇ καὶ θὰ καθορισθῇ τὸ σύστημα τῆς ἀναλογικῆς ἐκλογῆς.

«Ἡ κυβερνήσις, στερεῶς ἐχομένη τῶν κοινοβουλευτικῶν τῆς χώρας θεσμῶν, ἀποβλέπει μετ' ἰδιαιτέρας προσοχῆς εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῆς κανονικῆς καὶ εὐρύθμου διεξαγωγῆς τῶν ἐργασιῶν τοῦ Κοινοβουλίου. Δυστυχῶς τὰ λυπηρὰ γεγονότα τῆς 6ης Μαρτίου καὶ τῆς 6ης Ἰουνίου παρελθόντος ἔτους, μετὰ τὴν ἐκ τούτων δημιουργηθεῖσαν οξύτητα μεταξύ τῶν ἀντιθέτων πολιτικῶν παρατάξεων, παρέσχον ἀφορμὴν εἰς πολλὰς παρεξηγήσεις καὶ ἐκτροπὰς, τὰ ὁποῖα ἀπεδοκίμασε καὶ ζωηρῶς ἀποδοκίμαζε ἡ κυβερνήσις. Πεποινθὼς δὲ φρονούσα ὅτι ὑπὲρ πάσαν ἄλλην τοῦ πολιτικοῦ τῆς χώρας ὀργανισμοῦ πρόνοιαν, ἡ εἰλικρινὴς μεταξύ τῶν διαφορῶν κομμάτων διάθεσις πρὸς συνεργασίαν, ἡ ἐδραιούσα τὸν μεταξύ αὐτῶν σεβασμὸν, ἀλλὰ καὶ προσελκύουσα τὸν πρὸς αὐτὰ καὶ τὸ κοινοβουλευτικὸν πολίτευμα σεβασμὸν τῆς κοινῆς γνώμης, συντελεῖ εἰς τὴν ἀποτροπὴν πάσης εἰς τὸ μέλλον παρεκτροπῆς, ἐν τούτοις πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον καὶ εἰς νῆα νομοθετικὰ μέτρα δύναται ν' ἀποβλέψῃ ἡ κυβερνήσις, ἔχουσα πεποινθῆναι ὅτι καὶ τὰ λοιπὰ κόμματα πρόθυμον θέλουσι παρασχεῖν τὴν πρὸς τοῦτο συνδρομὴν τῶν.

«Αἱ ἐκκρεμείες δίκαια διὰ τὰ θλιβερά γεγονότα τῆς 6ης Μαρτίου καὶ τῆς 6ης Ἰουνίου π. ἐ., προωθηθεῖσαι ἐπαρκῶς ἤδη, δέον νὰ ἐπισπευθῶσι πρὸς ἀποπεράτωσιν καὶ ἐκδίκασιν».

Εὐθὺς ὡς ἔλαβε τὸ «ἐνυπόγραφον» τοῦτο σημείωμα τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ ὁ κ. Βενιζέλος ἐπευσε νὰ ἀνακοινώσῃ πρὸς τοὺς ἐν Χανίοις δημοσιογράφους ὅτι ἡ κυβερνήσις ἐπιδοῖκε ν' ἀναγνωρίσῃ ὡς γεγονὸς ὅτι ἡ ἐπανεκλογὴ τοῦ κ. Ζαΐμη (ἡ ὁποία θὰ ἐστέρει τὴν χώραν πραγματικῶς Ἀρχηγὸ τοῦ Κράτους καὶ φύλακος τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος) θὰ ἐμπέδωνε ἐπὶ μᾶλλον τὴν πολιτικὴν τάξιν καὶ ὁμαλότητα καὶ ὅτι ἐπιδιώκει ἀκόμη ἡ κυβερνήσις τὴν ἀναβολὴν τῶν ἐκλογῶν μέχρι τέ-

λους τῆς βουλευτικῆς περιόδου. Εἰς τὰς δηλώσεις αὐτάς, τελείως ἀντικειμένως πρὸς ἐκείνας τὰς ὁποίας εἶχε συντάξῃ πρὸ ἡμερῶν ὁ κ. Παπαναστασίου καὶ εἶχεν ἀποδεχθῇ μετὰ τινος τροποποιήσεως ὁ κ. Πρωθυπουργός, ἡ ἀπάντησις θέλει δοθῇ παρὰ τοῦ Ἐθνικοῦ Συνασπισμοῦ.

«Ἡ γνώμη μου εἶναι, ἐπεῖθεν ὁ κ. Βενιζέλος, ὅτι αἱ ἀλλεπάλληλοι ἀπόπειραι συνεννοήσεως, κατὰ τὰς ὁποίας ὁ κ. Τσαλδάρης παρουσιάζεται ἐκαστοτε ἀθετῶν ὅσα προηγούμενος εἶχε δεχθῇ, ἐκθέτουσιν τὴν σοβαρότητα τοῦ πολιτικοῦ κόσμου τῆς χώρας, καὶ ὅτι εἰς καμμίαν νέαν προφορικὴν διαπραγματεύσιν δὲν θὰ δεχθῶμεν τοῦ λοιποῦ νὰ προέλθωμεν, θ' ἀναμείνωμεν δὲ μόνον νὰ λάβωμεν ἐπιστολὴν τοῦ κ. Τσαλδάρη, δηλοῦντος ὅτι ἀποδέχεται τὰς γνωστὰς προϋποθέσεις, ὑπὸ τὰς ὁποίας ὁ Ἐθνικὸς Συνασπισμός εἶναι ἔτοιμος νὰ συμπράξῃ εἰς τὴν ἐπανεκλογὴν τοῦ κ. Ζαΐμη...».

Ὁ κ. Βενιζέλος ἐν συνεχείᾳ ἀπέστειλεν ἐπιστολὴν πρὸς τοὺς ἡγέτας τοῦ Ἐθνικοῦ Συνασπισμοῦ, εἰς τὴν ὁποίαν ἐξέθετε τὰς γνώμας τοῦ ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀπέναντι τῆς κυβερνήσεως στάσιν.

Τὴν Τετάρτην συνεκροτήθη σύσκεψις τῶν βουλευτῶν καὶ γερουσιαστῶν τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος.

Κατὰ τὴν σύσκεψιν ταύτην ὁ κ. Τσαλδάρης συνέστησεν εἰς τοὺς βουλευτάς του ὅπως ψηφίσουν τὰ ἐκλογικὰ νομοσχέδια, χωρὶς νὰ κάμῃ νύξιν περὶ αὐτοδιαλύσεως τῆς Βουλῆς.

Ἡ Βουλὴ ἐψήφισε τὸ νομοσχέδιον περὶ στελεχῶν, τὸ περιλαμβάνον διάταξιν, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ ἀντιστράτηγοι κ. κ. Μαντάς, Τσιμικάκης καὶ Ὁθωνάσιος θεωροῦνται μὴ κατέχοντες ὀργανικὴν θέσιν.

Τὸ νομοσχέδιον, ὡς ἐννοεῖ τις, ἀποβλέπει εἰς τὴν ἀλλοίωσιν τῆς συνθέσεως τοῦ στρατοῦ.

Ἐπίσης ἐψήφισεν ἡ Βουλὴ τὸ νομοσχέδιον περὶ μπακλαβαδοποιήσεως—διὰ τοῦ ὁποίου ἐπιδιώκεται ἡ ἀλλοίωσις τῆς μελλούσης ἐκλογικῆς ἐπιμετρητοῦς, καὶ συνεπὲς τῆς συγκροτήσεως τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως κατὰ τρόπον διευκολύνοντα τὴν ἐπανεκλογὴν τοῦ κυβερνητικοῦ ὁ-

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΣΠΑΝΙΑΝ

Ἡ δημοκρατικὴ Ἰσπανία, μετὰ τὴν μοιραίαν εἰς τὰ ἀρτίως ἀπελευθερωθεὶς καὶ φιλελευθερά καθεστῶτα κατὰ τὴν εἰς μέγιστον βαθμὸν, τῶν κοινοπολιτικῶν δυνάμεων, εὐρέθην τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα διὰ πολλοστὴν φορὰν, εἰς κοινοβουλευτικὴν κρίσιν. Θὰ διηκολύνεν ἴσως κάπως τὴν κατανοήσιν τῆς πορείας καὶ τῆς λύσεως τῆς κρίσεως ταύτης συντομωτάτη καὶ γενικωτάτη ἀνασκόπησις τῶν πολιτικῶν ζυμώσεων ὅς διέρχεται ἡ χώρα ἀφ' ἧς, ἀπὸ τριετίας καὶ πλέον, προσπαθεῖ, μετὰ τὸν ἐκ τῆς ἐκρίζωσως μιᾶς ὑπερχυλίου κατὰστάσεως ζωογόνον κλονισμόν, νὰ εὕρῃ τὴν ἀναγκαίαν διὰ τὴν ἡμετέραν ἀναγέννησιν τῆς ἰσορροπίας.

Ἡ μεταπολίτευσις τῆς 14 Ἀπριλίου 1931 συνήντη εἰς μίαν προσωρινὴν κυβέρνησιν, ἀκούσαν τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ τῶς προέδρου τοῦ Ἑπαναστατικοῦ Κομμάτων Θαιμόρα, τὰς μετέπειτα κεφαλὰς τοῦ ἰσπανικοῦ κοινοβουλίου, τὸν Πριέτο, τὸν Ἀλμπανιόθ, τὸν Ντομίνγκο, τὸν Ἀθάνα, τὸν Λερρό, τὸν Μάουρα.

ποψηφίου Προέδρου τῆς Δημοκρατίας.

Κατὰ τὴν πρὸ τῆς ψηφοφορίας ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησιν ὁ κ. Μεταξὰς ἐδήλωσεν ὅτι ψηφίζει μὲν τὴν μπακλαβοδοποίησιν, ἀλλὰ δὲν θὰ ψηφίσῃ τὴν αὐτοδιάλυσιν.

Τὴν νύκτα τῆς Τετάρτης διετάχθη ἐπιφυλακὴ τοῦ στόλου, τῆς ἀεροπορίας καὶ τοῦ στρατοῦ.

Τὴν Πέμπτην συνεκροτήθη σύσκεψις τῶν ἡγετῶν τοῦ Ἑθνικοῦ Συνταγματος εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κ. Βενιζέλου.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς συσκέψεως ἐξεδόθη ἀνακοινωθέν, διὰ τοῦ ὁποίου καταγγέλλεται πρὸς τὸν λαὸν ἡ κυβέρνησις ὡς παραβιάζουσα τὸ Σύνταγμα.

«Καθαρὰν παραβίασιν τοῦ Συντάγματος καὶ πρόκλησιν πρὸς τὴν ἀντιπολίτευσιν καὶ ὁλόκληρον τὸν δημοκρατικὸν λαὸν τῆς χώρας ἀποτελεῖ ἡ ἐπαναψηφίσις τοῦ κυβερνητικοῦ ἐκλογικοῦ νομοσχεδίου ἀπὸ τὴν Βουλὴν, καθὼς καὶ τοῦ ἀφορῶντος τὴν σύστασιν τοῦ νομοῦ Κιλκίς, παρὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ β' Νομοθετικοῦ Σώματος, τὸ ὁποῖον μετὰ τὴν ἀπόρριψιν τῶν δύο τούτων νομοσχεδίων ἐξήγησε τὴν σύγκλησιν τῶν δύο Νομοθετικῶν Σωμάτων πρὸς ἄρσιν τῆς διαφωνίας. Ἡ ἀντιπολίτευσις διακηρύσσει ὅτι θεωρεῖ τελείως ἐκθεσμον καὶ ἄκυρον τὴν παρὰ μόνῃς τῆς Βουλῆς ἐπιψηφίσαν τῶν δύο τούτων νομοσχεδίων. Καλεῖ τὴν κυβέρνησιν ν' ἀναλογισθῇ τὰς μεγάλας εὐθύναις τῆς».

Εἰς τὴν Ἑθνοσυνέλευσιν τῆς 28 Ἰουνίου 1931, τὰ σπουδαιότερα κόμματα (χωρὶς νὰ λαμβάνωμεν ὑπ' ὄψιν οὐτε τὰς τοπικιστικὰς —καταλανικὴν, γαλλικανὴν, βασκικὴν— οὐτε τὰς ἀπειρηθίμους μικροτέρους ομάδας) κατενεμήθησαν ὡς ἑξῆς: Εἰς τὴν ἀριστεράν, 116 σοσιαλισταὶ ὑπὸ τὸν Πριέτο (τὸ πολυαριθμότερον καὶ καλύτερον ὀργανωμένον κόμμα), 53 ριζοσπαστικοὶ ὑπὸ τὸν Ντομίνγκο (ἀποσχισθέν τμήμα τῶν σοσιαλιστῶν) καὶ 26 τῆς Δημοκρατικῆς Δράσεως ὑπὸ τὸν Ἀθάνα. Εἰς τὸ κέντρον, οἱ 92 ριζοσπάστες τοῦ Λερρό (τὸ ἀριστερώτερον ἐκ τῶν τῶς μοναρχικῶν κομμάτων). Εἰς τὴν δεξιάν ἀφ' ἑνὸς ἡ τριακοντὰς ὁπαδῶν τοῦ Θαιμόρα καὶ τοῦ Μάουρα (κράμα δημοκρατικῶν καὶ φιλελευθέρων παλαιονομαρχικῶν στοιχείων, προσωρῶντων εἰς τὴν δημοκρατικὴν ἰδέαν) καὶ ἀφ' ἑτέρου τὰ ὑπολειμματα τῆς παλαιονομαρχικῆς παρατάξεως, μετὰ σπουδαϊότερον ἀπόχρωσιν τοὺς 26 ἀγροτικούς.

Τὴν 14 Ὀκτωβρίου 1931 ἐσημειώθη ἡ πρώτη κυβερνητικὴ μεταβολή, τῆς ὁποίας ἀντικτυποὶ ὑπῆρξαν αἱ μετέπειτα πολιτικαὶ κρίσεις. Συζητούμενων τῶν ἀντικληρικῶν μέτρων, τὰ ὁποῖα ἐνεσώματώθησαν εἰς τὸν ἀρθρὸν 26 τοῦ ἰσπανικοῦ Συντάγματος τῆς 9 Δεκεμβρίου 1931, ὁ πρόεδρος Θαιμόρας παρητήθη, ἀκολουθούμενος ἀπὸ τὸν Μάουρα, τὸν μετέπειτα ἰδρυτὴν τῆς νέας ομάδος τῶν Συντηρητικῶν. Ὁ πρόεδρος τῆς Ἑθνοσυνελεύσεως, μόνῃ ἐναπομεινῶσα ὑπὸ τὴν ἀρχήν, ἀνέθεσε τὴν κυβέρνησιν εἰς τὸν Ἀθάνα, ὅστις, ὡς πολιτικὸς συμβαίνει εἰς παρομοίας περιστάσεις, καίτοι ἀρχηγὸς τοῦ μικροτέρου δημοκρατικοῦ κόμματος, προήδρευσε μιᾶς κυβερνήσεως εὐρύτατου συνασπισμοῦ τῆς ἀριστερᾶς καὶ τοῦ κέντρον, μετὰ τὸν Πριέτο, τὸν Ἀλμπανιόθ, τὸν Ντομίνγκο καὶ τὸν Λερρό. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς πρώτης αὐτῆς τακτικῆς κυβερνήσεως ἐξελέγη τὴν 11 Δεκεμβρίου 1931 πρῶτος πρόεδρος τῆς ἰσπανικῆς Δημοκρατίας ὁ Θαιμόρας.

Ὁ Ἀθάνα ἔθεσεν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ νέου προέδρου τὴν παρατήρησιν του, καὶ ἔλαβε νέαν ἐντολήν. Ἀλλ' ὁ σχηματισμὸς τῆς δευτέρας τοῦ κυβερνήσεως δὲν ὑπῆρξε τόσο ἀπλοῦς ὅσον καὶ τῆς πρώτης. Ὁ Λερρό ἔθεσεν ὡς ὅρον τῆς συνεχίσεως τῆς συμπτῆσεώς του τὴν ἀπομάκρυνσιν τῶν σοσιαλιστῶν. Ὁ Ἀθάνα ἐπρότιμῃσε νὰ διατηρήσῃ αὐτοὺς καὶ νὰ ἐπιστήσῃ ἐπὶ τῆς πολιτικῆς κρίσεως τῆς 6 Ἰουνίου 1933, ὑπῆρξε ἔτι ἀριστερώτερος.

Ἡ κυβέρνησις αὕτη, βραχείας διαρκείας, ὑπῆρξε ὁ ἀριστὸς σταθμὸς τοῦ ἀριστοκρατικοῦ καὶ τοῦ ἰσπανικοῦ ἡλικίου πρὸς τὰ δεξιὰ. Ἡ ἀντιθεσις μεταβῆ τῆς Κυβερνήσεως, λαμβάνουσα ἀπὸ τῆς 14 πτεμβρίου 1933, ἐξέσπασε τὸν Σε-ὁ Θαιμόρα, λαϊκὸς, προοδευτικὸς, ἀντιπολιτευτικὸς, ἀκόμη καὶ ἰδιοσυγκρασίας τῶν ἀ-ὁ εἰς, βόρειος, ψυχρὸς ὁ ἄλλος. Καὶ ὁ-τιπροσώπων εἰς τὸ Δικαστήριον συνταγμα-τικῶν ἐγγυήσεων (ἐίδος ὑπερκοινοβουλίου ἀντικαταστάσεως τὴν καταργηθείσαν

Γερουσίαν καὶ ἐξασφαλίζοντας τὴν ὁμαλὴν λειτουργίαν τοῦ πολιτεύματος) ἔδωσαν τὴν πλειοψηφίαν εἰς τοὺς ριζοσπάστες, ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἐθεώρησε τὸ πρᾶγμα ὡς μομφὴν κατὰ τῆς κυβερνήσεως, καὶ, καίτοι ἐφρόντισεν αὕτῃ νὰ τύχῃ ψήφου ἐμπιστοσύνης ἐν τῷ κοινοβουλίῳ, τὴν ἠνάγκασε νὰ παρατηρήσῃ.

Θὰ ἔπρεπε νὰ κληθῇ εἰς τὴν ἐξουσίαν τὸ ἰσχυρότερον κόμμα, οἱ σοσιαλισταὶ. Καὶ ἐν τούτοις, ἐκλήθη ὁ Λερρό, ὅστις καὶ ἐξήγησε τὴν διάλυσιν. Ἀλλ' ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, ὅστις, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐξουσίας του, θητείας, μόνον δις, κατὰ τὸ ἀρθρὸν 81 τοῦ Συντάγματος, δύναται νὰ κάμῃ χρῆσιν αὐτῆς, δὲν ἠθέλησε νὰ στερηθῇ τὸσον ταχέως τῆς μιᾶς ἀπὸ τὰς δύο τοῦ βολὰς. Καὶ ἠναγκάσθη ὁ Λερρό νὰ σχηματίσῃ τὴν κληθείσαν «κυβέρνησιν τῆς δημοκρατικῆς συγκεντρώσεως» ἀπὸ τὸ κόμμα του καὶ τὰ κόμματα τῆς ἀριστερᾶς, πλὴν τῶν σοσιαλιστῶν. Ἀντικωβιστῶν, δηλαδὴ, ἐν ἄλλαις λέξεσιν, ἐν τῇ νέᾳ κυβερνήσει οἱ σοσιαλισταὶ —ἡ ἄκρα ἀριστερά— μετὰ τοὺς ριζοσπάστες—ἐνὰ κέντρον ἀγόμενον διόνεν περισσότερο πρὸς τὰ δεξιὰ.

Ὁ νέος συνασπισμὸς ἀπεδείχθη ἀσταθής. Καὶ εἰς τὴν πρώτῃν του ἐπαφὴν μετὰ τὸ κοινοβούλιον, τὸν Ὀκτώβριον, ἔπεσε. Θὰ ἐνθυμῶνται ὅλοι πὰς δραματικὰς περιπτώσεις τῆς μακρᾶς ἐκείνης κρίσεως, ἡ ὁποία ἐλύθη χάρις εἰς τὰς προσπάθειας ἑνὸς νέου ἀνδρός, τοῦ Μπάρριος, οὐσιαστικὸν ἦδη ἀρχηγὸν τῶν ριζοσπαστῶν μετὰ τὴν τότε ἀποτυχίαν τοῦ Λερρό. Ἀλλ' ἦτο πλέον φανερόν ὅτι κυβερνήσις βιώσιμος τῆς ὑπαρχούσης κοινοβουλευτικῆς συνθέσεως δὲν ἦτο πλέον δυνατόν νὰ σχηματισθῇ. Καὶ ἔλαβεν ὁ Μπάρριος ὅτι δὲν εἶχεν ἐπιτύχει ὁ Λερρό, — τὴν διάλυσιν.

Αἱ ἐκλογαὶ τοῦ Νοεμβρίου ὑπῆρξαν θρί-αμβος τῆς δεξιᾶς. Οἱ σοσιαλισταὶ ἔχασαν 55 ἔδρας — τὸ ἥμισυ σχεδὸν τῆς δυνάμεως τῶν. Οἱ ριζοσπαστο-σοσιαλισταὶ καὶ ἡ Δημοκρατικὴ Δράσις τοῦ Ἀθάνα ἐξηγε-μίσθησαν. Οἱ ριζοσπάστες ἐκέρδισαν 10 ἔδρας, γενόμενοι τὸ σχετικῶς ἰσχυρότερον κόμμα. Ἡ ἀγροτικὴ δεξιὰ ἀπὸ 26 ἐφθάσε τὰς 86 ἔδρας. Καὶ τέλος ἐνεφανίσθη ὁ νέ-ον δεξιὸν κόμμα, μετὰ 62 βουλευτάς, ἡ Λα-τικὴ Καθολικὴ Δράσις, μετὰ κεφαλῆς ἑνᾶ ἰσχυρότατον πορτάγοντα, τὸν Χιλ Ρόβλες, τὸν μνηστῆρ τοῦ φασισμοῦ, τὸν νέον «φύ-ρερ», τὸν «Ντόλφους» τῆς Ἰσπανίας, τὸν «ἀνθρωπὸν τῆς αἰῶνος». Ὁ Ρόβλες παρου-σιάζει τοῦτο τὸ ἰδιάζον, ὅτι, ἀρχηγὸς ὢν τῶν καθολικῶν, εἶναι συγχρόνως καὶ ἀ-γροτικὸς ἡγέτης, διαθέτει δηλαδὴ ἐν ὅλῳ μιᾷ κολοσιανῇ δυνάμει 150 βουλευτῶν. Ἐν ἄλλαις λέξεσιν, εἶναι ὁ κύριος τῆς καταστάσεως.

Ἡ κυβέρνησις Μπάρριος παρητήθη, φυσικῶς τῷ λόγῳ, μετὰ τὰς ἐκλογάς. Ἀλλ' ἡ ὥρα τοῦ θριαμβευτοῦ τῆς δεξιᾶς δὲν εἶ-χεν ἀκόμη σημεῖον. Ἐξαγροτικὴ ριζο-σπαστικὴ κυβέρνησις Λερρό μετὰ ὑποστή-ριξιν τῶν δεξιῶν. Ὁ Μπάρριος μετὰ κό-που ἐδέχθη νὰ συμπτῇ ὡς ἀντιπρόεδρος τῆς κυβερνήσεως εἰς ἕνα τοιοῦτον σχημα-τισμόν, ἀναλαβὼν, διὰ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ καθεστώτος, τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατι-ωτικῶν. Ἀλλ' εἶχε θρασυθῇ πλέον πὰς ἡ-θικός δεσμός του μετὰ τὴν ταχέως ἀρχηγόν

Ο ΕΘΝΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ

ΑΠΟΔΗΜΟΚΡΑΤΟΠΟΙΗΣΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΡΑΤΙΚΟ-ΠΟΙΗΣΙΣ ΤΩΝ ΑΜΥΝΤΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ

ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΟΥ Κ. Μ. ΚΟΙΜΗΣΗ

Ἡ παρούσα κυβέρνησις ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀνέλαβε τὴν ἀρχὴν ἔθεσεν ὡς αὐταρχικὸν ὅρον, ὡς κύριον ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὸν αὐστη-ρόν καὶ ἀειδίκτον διωγμὸν καὶ τὴν τελείαν ἐξόντωσιν τῶν δημο-κρατικῶν ἀξιοματικῶν τῶν ἀμυν-τικῶν δυνάμεων τῆς χώρας.

Χρησιμοποίησας διὰ τὴν ἐπί-τευξιν τοῦ σκοποῦ τῆς τούτου τὸν ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, ὁ ὁ-ποῖος ἔπνευε καὶ πνέει μένεα κατὰ τῶν δημοκρατικῶν ἀξιοματικῶν, διότι δὲν τὸν ὑπεβόηθησαν εἰς τὰς δικτατορικὰς του προσπάθειάς. Ἐ-φήρμοσε διάφορα μέσα διὰ τὴν ἐ-πιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τῆς, ἐκ τῶν ὁ-ποίων τὰ κυριώτερα, τὰ χαρακτη-ριστικώτερα εἶναι τὰ ἑξῆς:

1) Ἐφυλάκισεν, ἐτυράννισε, κα-τεδίωξε καὶ ἀπεμάκρυνε τοῦ στρα-τεύματος πενήντον καὶ πλέον δημοκρατικῶν ἀξιοματικῶν ἐπὶ-ράς, θαλάσσης καὶ ἀέρος δι' ἐνὸς ἀντισυνταγματικοῦ νόμου, ὡς με-τασχόντας δῆθεν εἰς τὸ κίνημα τῆς 6ης Μαρτίου.

2) Ἀπέταξε τοῦ στρατεύματος διὰ τῆς μεθόδου τῶν ἀνακριτικῶν συμβουλίων καὶ δι' ὅλους φαντα-στικὰς καὶ ἀσημάντους ἀφορμὰς,

του Λερρό.

Τὴν 28 Φεβρουαρίου ἐπλήθη καὶ φανερά ἡ ρῆξις. Ὁ Μπάρριος παρητήθη, καὶ τὸν ἠκολούθησεν, εἰς τὴν διάπασιν του μετὰ τὸν Λερρό, ὁλόκληρος ὁ ἀριστερὰ πτέρυξ τοῦ ριζοσπαστικοῦ κόμματος. Μετ' αὐτὴν καὶ μετὰ τὰς λείψανα τῶν ριζοσπαστο-σοσιαλιστῶν ἐσχηματίσθη ἑνᾶ νέον δημοκρατικὸν κόμ-μα, ἡ «Δημοκρατικὴ Ἐνωσις», τῆς ὁποίας τὸ διοικητικὸν συμβούλιον κατηρτίσθη ἡ-ρωϊκῶς τὴν παρελθούσαν Κυριακήν.

Θὰ ἀνέμεινε πλέον καιρὸς κυβερνήσιν σα-φῶς δεξιάν. Ἀλλ' ὁ Ρόβλες καὶ πάλιν ἐ-κακοσκοπήσας. Καὶ ἐσχηματίσθη ἡ τρίτη κυβέρνησις Λερρό, δημοσύργημα καὶ ἐ-ξάρτημα τῆς δεξιᾶς.

Εἰς τὸ πρῶτον φύσημα ἡ κυβέρνησις αὐ-τῇ ἔπεσε, τὴν 25 Ἀπριλίου. Ἐνὸς ἀπλοῦς μέλος τοῦ ριζοσπαστικοῦ κόμματος, ὁ Σάμπερ, μετὰ θαύματα δεξιότεχνικῆς ἐλα-στικότητος, ἐσχημάτισε, μετὰ μικρὰς πα-ραλλαγὰς τὴν νέαν κυβέρνησιν, μίαν «κυ-βέρνησιν διακοπῶν», τῆς ὁποίας τὸ τέ-λος ἀνεμμένο μετὰ βεβαιότητα ἅμα τῇ ἐπα-ναλήψει τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς.

Τὴν Δευτέραν ἡ κυβέρνησις Σάμπερ ἐ-πεσεν ὑπὸ τὰ βλήματα τῶν τῶς ὑποστη-ρικτῶν τῆς τῆς δεξιᾶς. Δύο λύσεις τῆς κρίσεως ἦνυσαν διὰ τὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας: Ἡ ἀνάθεσις τῆς ἐξουσίας εἰς συνασπισμὸν τῆς δεξιᾶς. Καὶ ἡ διάλυ-σις τῆς Βουλῆς.

Ἡ πρώτη λύσις ἦτο ἡ ἐδράκωσις τῆς νο-εμβριανῆς νίκης τῶν δεξιῶν, τὸ ἀνοιγμα

πλείστον δημοκρατικούς ἀξιομα-τικούς καὶ ἰδίαι τῆς χωροφυλακῆς.

3) Ἐνήργησεν ὥστε νὰ χαρα-κτηρισθοῦν ὡς στάσιμοι, ἢ νὰ κρι-θῶσιν ὡς προακτέοι κατ' ἀρχαί-τητα πλείστοι ἐπίλεκτοι ἐν εἰρήνῃ καὶ διακριθέντες ἐν πολέμῳ δημο-κρατικοὶ ἀξιοματικοί, διὰ νὰ τοὺς ταπεινώσῃ καὶ τοὺς ἐξαναγκάσῃ ν' ἀπομακρυνθῶσι τοῦ στρατεύμα-τος.

4) Ἐψήφισε τὸ τερατῶδες νομο-σχέδιον περὶ Ἐπετηρίδος διὰ ν' ἀ-φαιρέσῃ κεκτημένα, ἀνεγνωρισμέ-να καὶ ἀναφαίρετα δικαιώματα δημοκρατικῶν ἀξιοματικῶν, δι-καιώματα τὰ ὁποῖα ἀπέκτησαν διὰ τῆς ὑπερόχου ἐπαγγελματι-κῆς τῶν ἱκανότητος καὶ ἐκ τῶν δι-ακεκριμένων πολεμικῶν τῶν ἀρε-τῶν ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν.

5) Ἀφῆρεσε τὰς διοικήσεις ἀπὸ διαπρεπεῖς ἀξιοματικούς καὶ με-τέθεσε τοὺς εἰς τὰ ἀπώτερα ση-μεῖα τῆς Ἐπικρατείας, ἀναθέσασα εἰς τοὺς ὅλους ἀσημάντους καὶ δευτερευούσας ὑπηρεσίας.

Ἐφήρμοσε τέλος ἀντιστρατιωτι-κώτατα καὶ σατανικώτατα μέσα, ὅχι μόνον διὰ νὰ μειώσῃ ἀπλῶς τὴν

τοῦ δρόμου εἰς τὴν φασιστικὴν, εἰς τὴν μο-ναρχικὴν —τὴς οἰδε— ἀντίδρασιν κατὰ τῆς δημοκρατικῆς ἰδέας. Ἡ δευτέρα ἦτο ἡ παροχὴ μιᾶς εὐκαιρίας εἰς τὸν δημο-κρατικὸν κόμον, ἀνακαθαρμένον, ἀνα-συγκροτημένον καὶ διδασκόμενον ἀπὸ τὸ πρόσφατον παρελθόν, νὰ διεκδικήσῃ τὴν ἀνάκτησιν τῆς φυσικῆς του πρωτεύουσας θέσεως εἰς τὸ πλᾶσιον τοῦ Συντάγματος τοῦ 1931.

Ὅσον καὶ καθολικὸς, ὅσον καὶ συντηρη-τικὸς καὶ ἂν εἴη ὁ πρόεδρος Θαιμόρας, δὲν θὰ ἠδύνατο, ἐμπρὸς εἰς τὸ δίλημμα αὐ-τό, νὰ μὴ συγκινηθῇ ἀναλογίζμενος ὅτι ὑπῆρξε διὰ μέσου τῶν ἀλύσεων τῆς φυλα-κῆς, ὁ πατὴρ τῆς Δημοκρατίας, καὶ ὅτι ἡ Δημοκρατία κινδυνεύει νὰ κλονισθῇ ἐπὶ τὸ τελευταῖον γεγονότα τῶν βασιλικῶν ἐπαρ-χιῶν, ἡ ἀποκαλυφθεῖσα τέλος σοβαρώτα-τη σοσιαλο-αναρχικὴ κίνησις τοῦ παρελ-θόντος μηνός, ἡ ὁποία ἔνα ρεύμα ὑπὲρ μιᾶς κυβερνήσεως αὐστηρᾶς τῆς δεξιᾶς, ἀντιδραστικῆς ἔστω, ἀλλ' ἐμφανισούσης πρόγραμμα ἐθνικιστικόν, προσοπτῶν τὴν ἰσπανικὴν ἐνότητα. Εἰς μάτην ὁ Μπάρριος καὶ ὁ Μάουρα συνετήσαν εἰς τὸν Πρόε-δρον τῆς Δημοκρατίας τὴν διάλυσιν τῆς Βουλῆς. Εἰσέκουσεν ὁ δὲ τὸν Ρόβλες, τὸν ἀγροτικὸν Βελᾶσκο, τὸν γαιοτὸν μο-ναρχικὸν Ἀλμπά, ὅστις προστέθη πρὸ τι-νος δῆθεν ὡς «ἀπλοῦς στρατιώτης», κατ' (Συνέχεια εἰς τὴν σελίδα 1274)

μαχητικότητα καὶ τὴν ὑπόστασιν τῶν μαχητικῶν δυνάμεων τῆς χώ-ρας, ἀλλὰ διὰ ν' ἀποσυνθέσῃ σχε-δὸν ταύτας καὶ νὰ δημιουργήσῃ τοιαύτην κατὰστασιν, ὥστε αὐτὸς ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτι-κῶν νὰ δηλώσῃ ὅτι αἱ ἀμυντικαὶ δυνάμεις τῆς χώρας ἀποτελοῦν δύο ἀλληλομισούμενα στρατό-πεδα.

Ἡ κυβέρνησις διὰ τῶν ἐνεργει-ῶν τῆς τούτων προφανῶς ἀποβλέ-πει εἰς τὴν ἀποδημοκρατοποίησιν τῶν στελεχῶν τοῦ στρατοῦ διὰ σκοποῦς ἀπώτερους καὶ βαθυτέ-ρους, οἱ ὁποῖοι εἶναι τὸσον γνω-στοί, ὥστε θεωροῦμεν περιττὸν νὰ τοὺς ἐπαναλάβωμεν. Ὑποσκάπτου-σα ὅμως διὰ τοῦ τρόπου τούτου τὴν Δημοκρατίαν, φαίνεται ὅτι θέ-λει τοῦλάχιστον ν' ἀγνοῇ ὅτι κλο-νίζει αὐτὴν αὐτὴν τὴν ἰσχὺν τῆς Πατρίδος, αὐτὴν ταύτην τὴν ἀκε-ραιότητα αὐτῆς, αὐτὴν ταύτην τὴν ὑπόστασιν τῆς, διότι αἱ ἀμυντικαὶ δυνάμεις τῆς χώρας ἀποτελοῦσι τὸ ἀσφαλέστερον καὶ ἰσχυρότερον στήριγμά τῆς.

Συνεπῶς δὲν γεννᾶται ζήτημα μόνον ἀποδημοκρατοποιήσεως τοῦ στρατοῦ, δὲν γεννᾶται μόνον ζή-τημα ἐσωτερικοῦ σάλου, ἐμφυλίου πολέμου, ἐσωτερικῆς ἀναρχίας, προβάλλει ὡσαύτως ἐμφανῶς, χα-ρακτηριστικὸς ζήτημα ἀποστρατι-κοποιήσεως τῶν ἀμυντικῶν δυνά-μεων τῆς χώρας, ζήτημα ἐξωτερι-κοῦ κινδύνου, ζήτημα ἀσφαλείας καὶ ἀκεραιότητος τῆς Πατρίδος.

Οἱ δημοκρατικοὶ ἀξιοματικοί, λόγῳ τῶν ἐδικῶν συνθηκῶν καὶ περιστάσεων, ἐκτὸς τῆς ἐξαιρετι-κῆς τῶν ἐπαγγελματικῶν ἱκανότη-τος, ἔχουσι τὴν πείραν τοῦ πολέ-μου, τὸ μέγα καὶ ἀκλόνητον τοῦτο ἐφόδιον διὰ τὴν ἀξίαν καὶ τὴν δυ-ναμικότητα ἐνὸς στρατοῦ. Ἡ ἰστο-ρία διὰ μέσου τῶν αἰώνων διδά-σκει, ὅτι ὁ πόλεμος διδάσκειται διὰ τοῦ πολέμου καὶ ὅτι μόνον διὰ τῆς πείρας τοῦ πολέμου ἀποκτώνται αἱ σταθεραὶ, αἱ νικητρίαι ἀρχαὶ τῆς τολεμικῆς τέχνης. Τὸ στράτευμα λοιπὸν στεροῦμενον τῶν ἐμπειρῶν τούτων στελεχῶν δὲν ἀποδημοκρα-τοποιεῖται μόνον, δὲν γεννᾶ διὰ τὴν Πατρίδα μόνον ἐσωτερικοὺς κινδύνους, ἀλλὰ καὶ ἀποστρατι-κοποιεῖται, γεννᾷ δηλαδὴ καὶ ἐξω-τερικοὺς κινδύνους, οἱ ὁποῖοι, ὡς γνωστὸν εἶναι ὁλεθριώτεροι τῶν ἐ-σωτερικῶν τοιοούτων.

Στρατηγὸς Μ. ΚΟΙΜΗΣΗ

ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΕΝ ΚΙΝΔΥΝΩ

Του 'Αντιστρατήγου κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΠΑΠΟΥΛΑ

Ο κυβερνών την χώραν πολιτικός κόσμος μισεί και ύπονομεύει την Δημοκρατίαν. Υπό την πίεσιν των πραγματών και διά νά δυνηθῇ νά καταλάβῃ τὴν Ἀρχὴν ὑπεκρεώθη νά ἀναγνωρίσῃ τὸν δημοκρατικὸν πολιτεύμα, ἀλλ' ὅταν ὁ σκοπὸς ἐπετεύχθη, πᾶσαν συνεχῶς καταβάλλει προσπάθειαν διὰ τὴν ἄμεσον καὶ ἔμμεσον ὑπονόμεισιν τῆς Δημοκρατίας. Κατεδείχθη πλεονόσον δολία ὑπῆρξεν ἡ πράξις τῆς τυπικῆς αὐτῆς ἀναγνωρίσεως.

Σειρὰ πράξεων καὶ ἐνεργειῶν τοῦ κυβερνῶντος συγκροτήματος σαφὲς ἀποβλέπει εἰς τὸ νά ἐμφανίσῃ τὴν Δημοκρατίαν ὡς πηγὴν πάσης κακοδαιμονίας καὶ τὰς συνεπειὰς ἐκ τῆς ἐλλείψεως προγάρματος ἐθνικῆς ἐργασίας, τῆς κακοδιοικήσεως καὶ τῶν ἀθρόων ἀνόμων κομματικῶν παροχῶν νά παρυσιάσῃ εἰς τὰ ὅμματα τοῦ λαοῦ ὡς προερχομένης ἀπὸ τὴν ἐλαττωματικότητά τοῦ θεσμοῦ.

Ἀς ἐπαναφέρωμεν τὴν βασιλείαν διὰ νά ἐμπεδωθῇ ἡ τάξις, διὰ νά εὐημερήσῃ ἐπὶ τέλους ὁ τόπος, θὰ προτείνουν εἰς τὸν λαόν, ὅταν πεισθοῦν ὅτι εἶναι κατάλληλος ἡ στιγμή. Ἀλλὰ διὰ νά μὴ συναντήσῃ τὸ δόλιον καὶ καταχθόνιον σχέδιόν των ἀποτελεσματικὴν τὴν ἀν-

τίδρασιν τοῦ δημοκρατικοῦ κόσμου, δηλαδή τῆς μεγάλῃς πλειονότητος τοῦ λαοῦ, δὲν εἶναι ἀρκετὴ ἡ ὑπονόμεισις τῶν ἠθικῶν ἐρεισμάτων τοῦ πολιτεύματος. Ἐπρεπε νά προνοήσῃ, προσθέτως, διὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν τῶν ἀνωτέρων δημοκρατικῶν στελεχῶν τοῦ στρατοῦ καὶ τὴν ἀντικατάστασιν των δι' ἐτέρων ἀξιωματικῶν, ὑποχειρίων εἰς τοὺς σκοποὺς των.

Μετὰ τὴν ἀπόταξιν ἐπιλέκτων ἀκραιφνῶν δημοκρατικῶν ἀξιωματικῶν, μετὰ τὴν πρόφασιν ὅτι διετέθησαν εὐνοϊκῶς πρὸς τὸ κίνημα τοῦ στρατηγοῦ Πλαστήρα, ἐπηκολούθησεν ὁ συστηματικὸς διωγμὸς παντὸς δημοκρατικοῦ βαθμοῦ καὶ ἡ τοποθέτησις εἰς φρουράς καὶ ὑπηρεσίας τοιαύτας, ἀπὸ τῶν ὁποίων νά μὴ δύνανται οἱ τοῖ νά προβάλουν δραστηρίαν καὶ ἐγκαιρὸν ἀντίδρασιν εἰς τὰ καταχθόνια σχέδια των.

Ἀλλὰ ἡ «ἀποδημοκρατικοποίησις» τῶν ἐνόπλων δυνάμεων δὲν θὰ ἦτο πλήρης, ἐφ' ὅσον παραμένουν ἐπὶ κεφαλῇ τοῦ στρατοῦ ἀνώτατοι ἀξιωματικοί, ἀκραιφνῶν δημοκρατικῶν φρονημάτων. Καὶ ὅταν ὅλα τὰ ἄλλα ὑπονομευτικὰ τοῦ πολιτεύματος μέτρα εἶχον ληφθῇ, ἐσπευσαν νά συντάξουν καὶ νά κα-

ταθέσουν εἰς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα σχέδιον νόμου, διὰ τοῦ ὁποῦ ἀπομακρύνονται τῆς διοικήσεως τοῦ στρατεύματος οἱ ἀνώτατοι φυσικοὶ ἀρχηγοὶ τούτου καὶ αὐτῶν ἀριθμοὶ τῶν ἀνωτάτων στελεχῶν, διὰ νά προαχθοῦν, ἄθροοι, οἱ εὐνοοῦντες τὰ κυβερνητικὰ σχέδια, οἱ ἐπιθυμοῦντες ἐνδομῶχος νά χορεύσουν πυρρίχιον χορόν.

Ο κυβερνῶν πολιτικός κόσμος μισεῖ καὶ ὑπονομεύει τὴν Δημοκρατίαν, ὅπως ἀποδεικνύουν αἱ πράξεις του. Δὲν νομίζομεν, ἐν τούτοις, ὅτι θὰ ἐπιτύχουν ποτὲ τοῦ σκοποῦ των, νά μειώσουν τὰ ἠθικά ἐρείσματα τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος τῆς χώρας. Ἡ ἐθνικὴ συμφορὰ καὶ τὰ δάκρυα τῆς ἀπογνώσεως καὶ τοῦ πόνου ἐδραίωνσαν τὸν δημοκρατικὸν ιδεῶδες εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ λαοῦ. Πιστεύομεν, ὅμως, ὅτι πᾶσα περαιτέρω ἀνοχὴ παρομοίων καταχθονίων μέτρων, ὡς ἡ προσπάθεια τῆς πλήρους ἀποδημοκρατικοποιήσεως τῶν ἐνόπλων δυνάμεων, θέτει ἐν πραγματικῷ κινδύνῳ τὴν Δημοκρατίαν.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΑΠΟΥΛΑΣ
'Αντιστράτηγος ἐ.ἀ.

ΑΙ ΜΕΓΑΛΑΙ ΕΡΕΥΝΑΙ ΤΗΣ «ΕΡΓΑΣΙΑΣ»

Ο ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ

(Ἐν συνεχείᾳ τῆς ἐρεύνης τῆς «Εργασίας» διὰ τὸν πληθωρισμὸν τῶν ἐπιστημόνων, δημοσιεύομεν εὐχαρίστως τὴν κάτωθι ἐνδιαφέρουσαν ἐπιστολὴν τοῦ κ. Μιλωνά, Ἀρχηγοῦ τοῦ Ἀγροτικοῦ Δημοκρατικοῦ Κόμματος, τὸ πρόγραμμά τοῦ ὁποῦ, κατατεθὲν εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν, ἐξεδόθη εἰς ἰδιαίτερον τεύχος, καὶ τοῦ ὁποῦ ολόκληρον μὲν τὸ κείμενον ἔχει δημοσιεύσει ἡ «Εργασία» εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 231 τῆς 3 Ἰουνίου ἐ. ἔ. τεύχος, ἀναλυτικὴν δὲ κριτικὴν προσφάτως ὑπὸ τοῦ διδ. οικονομικῶν σπουδῶν κ. Δ. Κούση εἰς τὰ ὑπ' ἀριθ. 245, 246 καὶ 247 τεύχη αὐτῆς).

Ἀξιότιμε κ. Διευθυντά,
Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἰσχυρῆς ἐνδιαφερόσης ἐρεύνης τῆς «Εργασίας» διὰ τὸ ζήτημα τῶν πληθωρισμῶν τῶν ἐπιστημόνων, θεωρῶ συντελεστικὸν εἰς τὴν συζητήσιν νά ὑπομνήσω τὰς ἀπόψεις ἐπὶ τοῦ προβλήματος τούτου καὶ λύσεις, τὰς ὁποίας προτείνει τὸ «Ἀγροτικὸν Δημοκρατικὸν Κόμμα», ἐκ τοῦ προγράμματος τοῦ ὁποῦ παραθέτω μόνον τὰς περικυπὰς τὰς ἀφορώσας τὸ ὑπουργεῖον Παιδείας, καίτοι τὸ δὲν ζήτημα συνδέεται καὶ μετὰ τὰς λοιπὰς ἀντιλήψεις τοῦ κόμματος, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ὁργάνωσιν τῆς παραγωγῆς, τῆς διανομῆς καὶ τῶν κρατικῶν καὶ κοινωνικῶν ἐν γένει λειτουργιῶν. Ἰσοῦ λοιπὸν τὰ

σχετικὰ μετὰ τὴν ἐκπαίδευσιν.

1. Πλήρης καθύλαξιν εἰς τὰ σχολεῖα τῆς δημοτικῆς γλώσσης χωρὶς ἰδιωματισμούς.

2. Ἀμείσος μέριμνα πρὸς θεραπείαν τῆς τῶν παρημελημένων ἐκπαιδεύσεως τῶν ἀγροτικῶν ἰδιῶν περιφερειῶν καὶ συμπληρώσεως τῶν σχολικῶν κτηρίων. Πραγματικὴ ἐφαρμογὴ τῆς ὑποχρεωτικῆς ἐξαιρέσεως δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως καθ' ὅλην τὴν χώραν καὶ προστάθεια βαθμιαίας αὐξήσεως ριζορριζοῦ τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως καὶ ἐν συνεδίᾳ πρὸς ἐπέκτασιν τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως. Παροχὴ διαρκῶν ἐν ὅροις μαθητὰς καὶ ὁργάνωσις, κατὰ τὸ δυνατόν, σχολικῶν αὐστηρίων δι' αὐτούς.

3. Περιορισμὸς τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μαθητῶν τῆς μέσης καὶ τῆς ἀνωτέρας ἰδιᾶς ἐκπαιδεύσεως καὶ πρὸς ἀναμόρφωσιν αὐτοῦ εἰς ἀνάγκας τῆς κοινωνίας, εὐρέως ὑπολογισμέναις, πρὸς ἀποφυγὴν δημιουργίας ἀνέργων ἐπιστημόνων. Ὁ περιορισμὸς νά γίνεται διὰ τῆς ἐπιλογῆς τῶν καλυτέρων μαθητῶν τῆς δημοτικῆς πρὸς τὴν μέσην δευτέραν, συγχρόνως δὲ νά ἐνισχύονται οἱ μαθητῶν ἐκ τούτων, εἰς ἰδίαν τῆς τεχνικῆς τοιαύτης, διὰ συντηρή-

σεως εἰς οἰκοτροφεία ἢ δι' ὑποτροφίαν καὶ βραβεῖαν, εἰς τρόπον ὥστε οὐδεὶς μαθητῆς νά παραικωλύεται ἐξ οικονομικῶν λόγων νά παρακολουθῇ ἀνωτέρας σπουδὰς, ἐφόσον εἶναι προικισμένος πρὸς τοῦτο ὑπὸ τῆς φύσεως.

4. Κατεῦθυνσις τῆς ἐκπαιδεύσεως ὑπὸ ἐπιλέκτου καὶ προοδευτικοῦ ἀνωτέρου συμβουλίου ἐπὶ τῶν ἐξῆς βασικῶν γραμμῶν: Διαφώτισις τῆς νεολαίας περὶ τῆς ἀπαραίτητης πνευματικῆς ἀντήσεως τῆς ἁγίας ἐξελίξεως τοῦ ὅλου ἐθνικοῦ βίου, ἀλλὰ καὶ προσανατολισμὸς τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ προγράμματος πρὸς τὸ σύγχρονον πεδὸν ἀνάγκας, πρὸς τὸ πνεῦμα ἐθνικῆς συνειδήσεως μετὰ τὰ ἄλλα ἔθνη, εἰδικώτερον δὲ διὰ τοὺς ἀγρότας σύμφωνα πρὸς τὸν ἀγροτικὸν χαρακτῆρα τῆς χώρας. Συντονισμὸς τῆς γενικῆς ἐκπαιδεύσεως πρὸς τὴν εἰδικὴν ἢ τεχνικὴν τοιαύτην (πρακτικὰ ἢ διὰ γεωργικὰ σχολεῖα). Παιδαγωγικὴ συστηματικότητις τοῦ ἀθλητισμοῦ.

5. Ἀποκέντρωσις τῆς διοικήσεως τῆς παιδείας καὶ περιφρούρησις τῆς ἀποκεντρώσεως ἀπὸ τῶν γραφειοκρατικῶν καὶ κομματικῶν ἀναμύσεων τοῦ κέντρου. Ἠθικὴ καὶ ὁλικὴ ἀνάπτυξις τοῦ διδασκαλικοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ. Μετεκπαιδεύσις αὐτοῦ. Ἐπιλογὴ αὐτοῦ κατὰ τὴν πρόσλημιν ἰδίαν

ΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΟΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Του πρώην ὑπουργοῦ κ. ΝΙΚ. ΑΒΡΑΑΜ

Καταβάλλεται τελευταῖον προσπάθεια διὰ τὴν παραστάσιν τὰ πολιτικὰ κόμματα οὐχὶ ἀπλῶς ὡς ἀχρηστοὶ διὰ τὴν πολιτικὴν μας ζωὴν ὁργανισμοί, ἀλλ' ὡς αὐτόχρημα κακοποιοὶ δυνάμεις, δημιουργοὶ διὰ τοῦ ἐπιπαθοῦς μεταξὺ τῶν ἀνταγωνισμοῦ κινδύνους πραγματικῶς δι' αὐτὴν τὴν ὑπαρξίν τῆς πατρίδος. Ὑπὸ τὸ πνεῦμα δὲ τῆς καθολογικῆς προχειρότητος, ὑπὸ τὸ ὁποῖον ἐξετάζονται τὰ δημόσια ἡμῶν πράγματα, χαρακτηρίζονται ὑπὸ τῶν αὐτοκλήτων καὶ ἀφερεγγῶν κριτῶν, φιλοδοξούντων νά παῖξουν τὸν εὐκολον ρόλον ἐλλατοδικῶν τῆς αὐτοῦ πινος ὑφισταμένης δευτέρας μεταξὺ τῶν ἀπὸν πολιτικῆς διαμάχης ἢ καὶ νά διδοῦν ἀνευθύνως συνταγὰς ἀθρόας καὶ ποικίλας καθ' ἡμέραν πρὸς θεραπείαν καὶ διόρθωσιν τῶν κακῶς ἐχόντων, ὡς «συμμορία» διαπληκτιζόμενα δῆθεν πρὸς ἀλλήλους δι' ἴδια αὐτῶν, σπένδως ἐπαγγελματικὰ συμφέροντα, καὶ ἀδιὰφοροι ἐντελῶς καὶ ξένοι πρὸς τὰ φλέγοντα προβλήματα τῆς χώρας.

Ἀλλ' οἱ διεξάγοντες τὴν τοιαύτην ἐπιθεσὶν κατὰ τῶν πολιτικῶν κομμάτων, παρρησιάζουν τὴν ὁργανικὴν αὐτῶν σχέσιν πρὸς τὸ κράτος ἐλευθέρων κοινοβουλευτικῶν σύστημα τῆς διακυβερνήσεως τοῦ κράτους. Θὰ ἠδύνατο τις δὲ νά παρατηρήσῃ ὅτι οἱ πολλοί, οἱ ἱσχυρίζονται ὅτι εἶναι ξένοι πρὸς τὸν ἀνταγωνισμὸν τῶν κομμάτων, ἢ ὑποκρίνονται ἢ ἀποβλέπουν εἰς τὴν ριζικὴν μεταβολὴν τοῦ συστήματος αὐτοῦ καὶ τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ δι' οὐδὲν ἄλλο ἀυτοαρχικοῦ συστήματος παλαιᾶς ἢ μεταπολεμικῆς μορφῆς. Ἐκεῖνο ὅμως, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ ἀληθὴ διαστροφὴν καὶ παραγῆται τῆς ἐνεργοῦς συμμετοχῆς εἰς τοὺς πολιτικούς ἀγῶνας ὡς πράξεις ἀντιστροφόμενης δῆθεν εἰς τὰ δημόσια συμφέροντα καὶ ἡ ἐξάρσις τῆς ἀφύγους οὐδετερότητος καὶ ἀδιαφορίας ὡς ἀληθοῦς πολιτικῆς ἀρετῆς!

Διότι εἶναι γνωστὸν ὅτι εἰς τὸν τόπον μας τὸν ἱστορικόν, εἰς τὸν ὁποῖον τόσοι κατὰ τὴν ἀρχαιοτῆτα ἀνεπτύχθη καὶ ἡ πολιτικὴ φιλοσοφία, τὸ πρᾶττειν τὰ κοινὰ καὶ μετέχειν αὐτῶν ἐθεωρήθη πάντοτε ὡς ἡ ὑπεράσπις πᾶντο τοῦ πολίτου ὑποχρέωσις.

Διότι εἶναι γνωστὸν ὅτι εἰς τὸν τόπον μας τὸν ἱστορικόν, εἰς τὸν ὁποῖον τόσοι κατὰ τὴν ἀρχαιοτῆτα ἀνεπτύχθη καὶ ἡ πολιτικὴ φιλοσοφία, τὸ πρᾶττειν τὰ κοινὰ καὶ μετέχειν αὐτῶν ἐθεωρήθη πάντοτε ὡς ἡ ὑπεράσπις πᾶντο τοῦ πολίτου ὑποχρέωσις.

Διότι εἶναι γνωστὸν ὅτι εἰς τὸν τόπον μας τὸν ἱστορικόν, εἰς τὸν ὁποῖον τόσοι κατὰ τὴν ἀρχαιοτῆτα ἀνεπτύχθη καὶ ἡ πολιτικὴ φιλοσοφία, τὸ πρᾶττειν τὰ κοινὰ καὶ μετέχειν αὐτῶν ἐθεωρήθη πάντοτε ὡς ἡ ὑπεράσπις πᾶντο τοῦ πολίτου ὑποχρέωσις.

ΑΛΕΞ. Κ. ΜΥΛΩΝΑΣ

Ὁ μέγας Περικλῆς, εἰς τὸν περίφημος ἐπιτάφιος, ἐξαιρῶν τὰ προτερήματα τῆς πολιτείας τῶν Ἀθηναίων, ἐτόνιζε μεταξὺ τῶν ἄλλων «μόνον γὰρ τὸν τε μὴδὲν τῶν δε (τῶν πολιτικῶν) μετέχοντα οὐκ ἀπράγμονα, ἀλλ' ἀχρεῖον (ἀχρηστον) νομίζομεν». Ἀχρηστος, δηλαδή, πολίτης ἐχαρακτηρίζετο παρ' αὐτοῦ ὁ μὴ μετέχων τῶν κοινῶν, ἔτι δὲ βραδύτερον ἀτιμῶς θεωρεῖτο κατὰ τὸν Σόλωνα, ὁ μὴ λαμβάνων μέρος εἰς περιπτώσεις στάσεως, ἥτοι δέξας ἐσωτερικῆς πολιτικῆς διαμάχης, πολίτης.

Ἀλλ' ὡς ἀφήσαμεν τὴν ἀρχαιοτῆτα καὶ ἀνασκοπήσωμεν τὴν ἱστορικὴν ἐξέλιξιν παρ' ἡμῖν τῶν πολιτικῶν κομμάτων κατὰ τὸν ἐλευθέρων πολιτικὸν μας βίον, δὲν θὰ δυσκολευθῶμεν νά ἀντιληφθῶμεν ὅτι ταῦτα ἀποτελοῦν ζώσας ὁργανικὰς δυνάμεις τῆς πολιτικῆς μας ζωῆς, διὰ τῶν ὁποίων ἐκδηλοῦται καὶ λαμβάνει ἐξωτερικὴν ἑκφρασίν ἡ λαϊκὴ θέλησις καὶ κυριαρχία, ἐπὶ τῆς ὁποίας στηρίζεται ἡ διακυβέρνησις τοῦ κράτους. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι ἡ ἐκτροπὴ αὐτῶν ἀπὸ τοῦ προορισμοῦ των συνέβαλεν εἰς τὴν καθ' ὠρισμένης περιστασίας, καὶ διὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1909, λαϊκὴν κατ' αὐτὸν ἐξέγερσιν, ἐκδηλωθεῖσαν διὰ τῆς κραυγῆς «κάτω τὰ κόμματα». Ἡ ἔκδοσις ὅμως τῆς λαϊκῆς αὐτῆς ἐκδηλώσεως, ἥτοι ἡ τῆς καθ' ἑαυτὴν ἐξελιχθέντων εἰς ἀληθεῖς παλαιῶν κομμάτων καὶ ἡ τῆς ἀνανεώσεως αὐτῶν κατὰ τὸν τρόπον τοιοῦτον, ὥστε, συμφώνως πρὸς τὸ πολιτεύμα, ἡ λειτουργία των νά ὑπηρετῇ κυρίως τοὺς σκοποὺς τοῦ κράτους.

Διότι, ὡς εἶναι γνωστὸν, ἀφ' ἧς εἰς τὰ κοινοβουλευτικὰ πολιτεύματα ἐδημιουργήθησαν τὰ πολιτικὰ κόμματα, ἡ ἀνάγκη τῆς ὑπάρξεως αὐτῶν ἐπέβαλεν ὅπως, ὅταν ἀναλαμβάνοντα ταῦτα τὴν κυβερνήσιν, λησμονοῦν τὸ κόμμα καὶ ἀσχοῦν τὴν κυβερνητικὴν ἐξουσίαν ὑπεράνω κομμάτων. Τοῦτο ἀπετέλεσε δόγμα, τοῦ ὁποῦ ἡ τήρησις καὶ ἐφαρμογὴ ἐξασφάλισε τὴν εὐδοκίμον λειτουργίαν καὶ ἀποδοσὶν τῶν κομμάτων, ἐνῶ ἀντιθέτως ἡ παράκλιξις αὐτῶν τοῦ ἐπέφερε πάντοτε φθορὰν τῶν κομμάτων καὶ τὴν δι' ἐξέγερσιν λαϊκῶν ἀναστροφῶν αὐτῶν. Κατὰ τὴν πρὸ τοῦ 1909 περίοδον, τὴν χαρακτῆρισθεῖσαν ὡς περίοδον φαυλοκρατίας, τὰ κόμματα πράγματι ἀντηγωνίζοντο πρὸς ἄλληλα κατὰ τρόπον τοιοῦτον, ὥστε νά παρακωλύεται ἡ λειτουργία τοῦ κράτους.

Τὸ γεγονός τῆς μὴ μονιμότητος τῶν ὑπαλλήλων καὶ τῆς ἐξαρτήσεως ἀκόμη καὶ τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας ἐκ τῆς ἐκτελεστικῆς ἐπέτρεπε τὴν ἀνάπτυξιν τοιαύτης κομματικῆς συναλλαγῆς, ὥστε εὐλόγως νά μορφοθῇ κοινὴ συνείδησις ὅτι τὰ κόμματα ἐπέδιδον εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν συμφερόντων τῶν προφίμων αὐτῶν κατὰ τρόπον δικαιολογούμενον ἐμμέσως τὸν γνωστὸν σατυρικὸν ὅρισμόν τοῦ Ροῦδου: «Κόμμα εἶναι ὁμὰς ἀνθρώπων, εἰδὸς τῶν ἀναγινώσκων καὶ ἢ ἀνορθογραφῶν, ἐχόντων χεῖρας καὶ πόδας ὅπως, ἀλλὰ μισοῦντων πᾶσαν ἐργασίαν, οἷντες ἐνοῦμενοι ὑπὸ ἑνα ἀρχηγόν, οὐδὲν ποτε ζητοῦν νά ἀναβιβῶσιν αὐτὸν διὰ παντός μέσου εἰς τὴν ἑδραν πρωθυπουργοῦ ἢ παρὰ αὐτοῦ εἰς τὰ μέσα νά ᾤσῃ χωρίς νά σκέπωσιν».

Ἡ ἐξυγίανσις τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ ἐπεδίωχθη καὶ ἐπετεύχθη τόσοι διὰ τῶν μετὰ τὴν ἐπανάστασιν συνταγματικῶν μεταρρυθμίσεων καὶ ριζικῶν τροποποιήσεων τῆς ὁλης μας νομοθεσίας, δι' ὧν κατοχυρώθη ἡ ἀνεξαρτησία τῆς Δικαιοσύνης καὶ ἐξασφαλίσθη τὸ ἀκομματισμὸς τῆς Διοικήσεως διὰ τῆς ἀποκεντρώσεως αὐτῆς ὅσον καὶ διὰ τῆς πιστῆς αὐτῶν ἐφαρμογῆς παρὰ τοῦ δημιουργηθέντος τότε νέου κόμματος τῶν Φιλελευθέρων.

Δυστυχῶς ἡ κατὰ τὸν τελευταῖον εὐρωπαϊκὸν πόλεμον δημιουργηθεῖσα ἐσωτερικὴ κρίσις συνετέλεσεν εἰς τὴν δεινὴν φθορὰν τῶν ἀνακυψάντων μετὰ τὸν συνεπεία τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1909 ἀφανισμῶν των παλαιῶν κομμάτων, τὰ ὁποῖα ὑπετάχθησαν εἰς τὴν ἀρχήν των τοῦ ἀνευθύνου παραγόντος καὶ ἐν συνεχείᾳ προσέλαβον ἀρνητικὸν ἐντελὸς περιεχόμενον καὶ κατεῦθυσιν.

Καὶ εἶναι πράγματι γενικώτερον θλιβερόν ὅτι διὰ τὰ σημεῖον κυβερνῶντα κόμματα παραμένει ὡς βορεῖα κληρονομία, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ἀποδεικνύονται ἀνίκανα νά... χειραφετηθοῦν ἡ καθαρὴ ἀρνητικὴ αὐτῶν κατεῦθυνσις, ἡ ὁποία συμπληροῦται διὰ τῆς πλήρους ἀναβιώσεως ὅλων τῶν φαριστικῶν μεθόδων, αἱ ὁποῖαι ἐπὶ τῶν κατεῦθύνων, ἡ ἐκτροχασμὸν τῶν κομμάτων καὶ ἐξέλιξιν αὐτῶν εἰς φθοροποιούς τοῦ κράτους δυνάμεις, λόγω τῆς ὁποίας ἐγένετο ἡ ἐπανάστασις τοῦ 1909.

Ἐνῶ ἡ ἀνοδος των εἰς τὴν ἀρχὴν ἔπρεπε ν' ἀποτελῇ ἐπιβίωσιν αὐτῶν πρὸς ἀντιμετώπισιν καὶ ρύθμισιν τῶν προβλημάτων τῆς χώρας, διὰ τὴν ὁποῖαν, κατὰ τὸ πολιτεύμα, τεκμαίρεται ὅτι ἐδόθη εἰς αὐτὰ, ἡ λαϊκὴ ἐντολὴ καὶ φυσικῶς ἂν εἶχον αὐστηροτέραν συνείδησιν τῆς ἀποστολῆς αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν εὐλόγων ἀξιώσεων τῆς μερίδος τοῦ λαοῦ, ἡ ὁποία ἔδωκε τὴν ἐντολὴν αὐτήν, θὰ ἔπρεπε νά εἶναι παρεσκευασμένα ὅπως κυβερνῶντα ἐπιτύχουν τὴν καλυτέραν αὐτῶν λύσιν πρὸς προαγωγὴν τῶν σκοπῶν τοῦ κράτους, ἐφ' ὅσον μάλιστα ἀριμύτητα καὶ δημαγωγικότητα, ὑπὸ τὴν χειροτέραν, μάλιστα, ἔκδοσιν τῆς πολιτικῆς δημαγωγίας, κατέκριναν τὸ κυβερνήσαν, ἐγκρίσει τῆς μεγίστης δυνατῆς λαϊκῆς πληροψηφίας κατὰ τὴν πεπραγμένην 1928—32, μέγα κόμμα τῶν Φιλελευθέρων, ἐν τούτοις ἐπεδόθησαν ἀπροσχηματιστῶς εἰς τὸν πλῆθος ἀγαλλινωτὸν κομματικὸν φαρισμὸν, ὁ ὁποῖος βεβαίως ἀποτελεῖ τὴν κυριώτερον ἀφορμὴν τῆς δικαιολογούσης τὰς γενικάς κατὰ τὸν πολιτικὸν κομμάτων ἐκδηλώσεις, περὶ ὧν ὠμύλησαμεν ἐν ἀρχῇ. Καὶ εἶναι οὐκ ὀκνηρὸν φανερόν ὅτι τοιαύτη εὐλόγως ἀξίως ὑπῆρχε διὰ τὸ ἀποτελοῦν τὸ κύριον σῶμα τῆς κυβερνητικῆς φάλαγγος λαϊκῶν κομμάτων, τὸ ἔχον ἱστορίαν τινὰ καὶ ἀναγκαστὸν πρὸς μεγαλότερον τμήμα τῆς ἀντιβενεζελικῆς παρατάξεως. Διότι διὰ τὰς συμπτώσεις εἰς τὴν κυβερνήσιν κομμητιδία, μορφα καὶ τυχεράτα δημοκρατικὰ τῶν ἐσωτερικῶν συγκρούσεων, κυρίως γεννηθέντα ἐκ τῆς δυσαναλόγου πρὸς τὴν προπαρασκευῆν αὐτῶν καὶ τὴν ἐν γένει δράσιν, φιλοδοξίας τῶν ἀρχηγῶν των, δὲν εἶναι δυνατόν νά ἀπατῇ καὶ καὶ περισσώτερον προσδοκῇ διὰ τὴν ἐπαρκεστέραν, κατὰ τὸ κρατοῦν σύστημα, ἀντιμετώπισιν τῶν ζητημάτων.

των του τόπου. Το δυστύχημα είναι ότι και του λαϊκού κόμματος ή σύνθεσης, υπό το βάρος της αντιδραστικής και άρνητικής του παραδόσεως, ως ευγλωττός αποδεικνύει η κοινοβουλευτική αυτού εμφάνιση, δεν είναι περισσότερο ικανοποιητική. Η στρατολογία των κοινοβουλευτικών αυτού μελών φαίνεται ότι ενεργείται μάλλον επί τη βάσει των τίτλων των κατακτηθέντων κατά την άγωνα και ένδοξον τυρρανομαχίαν, διότι δεν ξεχνείται άλλως ή έλλειψις της αναλόγου προς την σοβαρότητα των ζητημάτων του μεταπολεμικού κράτους πολιτικής καταρτίσεως ενός μεγάλου πολιτικού κόμματος. Η επίκλησις της άρωγής των τεχνικών συμβούλων δια την εφαρμογή των σπουδαιότερων κεφαλαίων του κυβερνητικού προγράμματος, ως του οικονομικού και της εξωτερικής πολιτικής, έπισης δέ και η άναμφύλακτος παράδοσις της Διοικήσεως, εν μέρει δέ και της Δικαιοσύνης εις το κόμμα και ή καθαρώς αντιπολιτευτική, υπό το κράτος άθεραπεύτων έξενων, άσκησις δημοαγωγίας εις την εκπαιδευτικήν πολιτικήν του κράτους και ό άλλος πρόσβασις και άναμενίσιμος χειρισμός των μεγάλων ζητημάτων της έθνικής οικονομίας μαρτυρούν την τραγικήν αυτήν αλήθειαν.

Αλλά, άν δια τα κυβερνώοντα κόμματα δύναται, άκόπως επί τη βάσει της καταδωθείσης πολλαπλής άναπαρέκτασις των, να γίνη ή διαπίστωσις αυτή, πρέπει συγχρόνως να όμολογηθί ότι ό άναπτυχθείς κατά τα τελευταία έτη... πληθωρισμός κομμάτων, χάρις εις την έξαιρετικήν εύκολίαν της δημιουργίας αυτών, και ή σειρά άσυνειπνών, έν βραχεί χρονικώ διαστήματι, άθρόως έκδηλωθεισών επί θεμελιωδών ζητημάτων, ούκ όλίγων συνέβαλον εις την έλάττωσιν της ήθικής αξίας αυτών και την δυσπιστίαν του λαού προς την άνάγκην της ύπάρξεως αυτών δια την εύρυθμον και γόνιμον λειτουργίαν του κοινοβουλευτικού μας πολιτεύματος. Το χαρακτηριστικώτερον δέ σύμπτωμα της σύγχυσεως, ή όποια κρατεί άκόμη και εις τους δημιουργούς των κομμάτων και εις τους όπαδούς αυτών, είναι ή έλλειψις ώρισμένης και σφαιρικής προγραμματικής κατευθύνσεως επί των θεμάτων, τα όποια άπανταχού αντιμετωπίζονται σήμερα και εις τα κράτη, εις τα όποια λειτουργεί ή

κόμη ό κοινοβουλευτισμός. Το λαϊκόν κόμμα άρέσκεται να καυχάται δια την νομιμοφροσύνην του και την προσήλωσίν του εις τους έλευθέρους θεσμούς, άλλ' οίστηρηλατούμενον από το πάθος της πατρίδας και την αντιδραστικήν του ιδιοσυγκρασίαν, πολιτεύεται άντ' κοινοβουλευτικότητας. Ένθ' συνέπραξεν εις την κατάρτισιν του δημοκρατικού Συντάγματος και γνωρίζει τους λόγους, δι' ούς το δεύτερον νομοθετικόν σόμα ενεκροτήθη κατά τρόπον διάφορον του πρώτου και ίνα μή και αυτό τελή υπό την άμεσον έπαιρησιν των έκλογών ώρίσθη και ό τρόπος της έκλογής του και ή διάρκειά της θητείας των μελών αυτού έντελώς διαφορετική, άξίος όπως δυνάμει της μικράς του έν τη Βουλή πλειοψηφίας υποτάξη την πλειοψηφίαν της έθνοσυνελεύσεως και έπιβάλη τάς καθαράς κομματικές του επιδιώξεις (μεταξύ των όποιων ματοποίησιν των όποιων άφιέρωσεν όλην την κυβερνητικήν του δράσιν και έρρύθμισεν όλας του τάς νομοθετικές και διοικητικές... μεταρρυθμίσεις!

Η τωούτη πολιτεία του ήτο φυσικόν να προκαλέσθ την αντίστασιν της αντιπολιτεύσεως όπερ της όρθης εφαρμογής και λειτουργίας του πολιτεύματος. Είναι δέ έντελώς άβάθης και άδικαιολόγητος ό χαρακτηρισμός της άναποφύκτου ταύτης συγκρούσεως, ή παράλειψις της όποίας θ' άπετέλει προδοσίαν του προς την χώραν και προς την Δημοκρατίαν καθήκοντος της αντιπολιτεύσεως, ως κομματικής διαμάχης συναπτομένης περί την έξουσίαν ως μηλον της έξουσίας.

Ευτυχώς ότι τον πρόχειρον τούτον δημοσιογραφικόν χαρακτηρισμόν δεν υιοθετεί ό άγρυπνών επί των ζητημάτων της πατρίδος δημοκρατικός λαός, ό όποιος έχει ήδη πεισθή έκ της πείρας μακρών και μεγάλων έσωτερικών αγώνων περί της έπαρκείας, της ικανότητος και της ήθικής άνωτερότητος των πολιτικών άγωνιστών της πολαιοδημοκρατικής παρατάξεως, οι όποιοι και απέδειξαν εμπράκτως και γνωρίζουν και παρακολουθούν και έχουν την δύναμιν να αντιμετωπίζουν τα μεγάλα ζητήματα του λαού, εις την λύσιν των όποιων τείνουν και οι σημερινοί κατά της άφηνιστάσης νέας παλαιοκομματικής τυραννίδος άγώνες του.

N. K. ABRAAM

Όσοι πάσχετε από **ΔΙΑΒΗΤΗΝ**

Δοκιμάστε τα γερμανικά χάπια

ΑΝΤΙΚΟΜΑΝ

Θεραπεία χωρίς ένέσεις

Όδηγία: Φαρμακείον Γ. ΚΕΡΑΣΟΠΟΥΛΟΥ

Όδός Πειραιώς 1 δ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΣΦΑΛΕΙΑ - ΤΑΧΥΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΣΠΑΝΙΑΝ

(Συνέχεια έκ της σελίδος 1271)

ούοίαν ως συναρχηγός, εις το ριζοσπαστικόν κόμμα. Έπεισθη εις τάς έπικλήσεις των έφημερίδων της δεξιάς, διακηρυξασών ότι ό Ρόβλες «άνεγνώρισεν ειλικρινώς το δημοκρατικόν καθεστώς». Καί το ενεργούμενον της δεξιάς, ό Λερρού, έσχημάτισε προχθές την τετάρτην του κυβέρνησιν. Ό Ρόβλες δέν μετέχει και πάλιν αυτής προσωπικώς. Αλλά, αυτήν την φοράν μόνον οι ήμίσεις των ύπουργών (μεταξύ των όποιων και ό Σάμπερ, διατηρών το ύπουργείον των Έξωτερικών) είναι ριζοσπάσται. Οι άλλοι ήμίσεις είναι καθολικοί και άγροτικοί.

□□

Ηδη ή νέα κυβέρνησις άναγγέλλει ότι θα πατάξη τάς έκδηλώσεις της άριστεράς, ότι θα άναγκάσθ την Καταλανίαν εις σεβασμόν του Συντάγματος, το όποιον κατοχυρώνει την ένότητα του κράτους. Αλλά, από το άλλο μέρος οι δημοκρατικοί έκφράζουν φόβους δια το καθεστώς. Είναι άληθές ότι ή εικών που έξετυλίξαμεν εις τάς γραμμάς αυτές δεικνύει μίαν βαθμιαίαν όλίσθησιν, από της άριστεράς εις το κέντρον, από του κέντρου εις την δεξιάν. Τι έπιφυλάσσει ή αύριον; Θα συνεχισθί άρά γε ή όλίσθησις αυτή, ή μήπως έφθάσε και ή κίνησις της δεξιάς, όπως πέρυσιν ή κίνησις της άριστεράς, τον κρίσιμόν της σταθμόν, και έκσπάζη βιαία ή άμυνα της δημοκρατικής ιδέας; Το προσεχές μέλλον θα μάς το δείξη.

**

ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ

Συνάλλαγμα

Έπιταγαί

ΣΤΟΜΑΧΙΚΑ — ΕΝΤΕΡΙΚΑ Κ. ΣΗΜΑΝΤΗΡΗΣ

Διδάκτωρ του Πανεπιστημίου Μόναχου Τ. Βοηθός Muller και Heldrich. Σπουδάζει και ειδικεύεται έν Γερμανία. Δέχεται έδρες Γερμανίου 6, Αθήναι. (Πάροδος Πειραιώς) 10—12 π.μ. και 4—7 μ.μ. Αριθμός τηλεφώνου 24408

Ο κ. ΤΣΑΛΔΑΡΗΣ ΚΑΙ ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

Άρθρον του πρώην ύφυπουργού κ. Α. ΜΑΚΚΑ

Καθ' ήν ώρον χαράσσονται αυτά αι γραμμάι, ή Έλλάς, κυμαινομένη μεταξύ των δύο πόλων της άσυνενοήσεως και της συνενοήσεως. Υπάρχουν δέ ίσως πιθανότητες να φθάσθ και εις την μίαν και εις την άλλην. Διότι την μέν άνάγκην της συνενοήσεως έπιτάσσει εις την κυβέρνησιν ό πανικός που την έχει καταλάβει, έπιβάλλων εις αυτήν να ύποταχθί εις όλας της αντιπολιτεύσεως τάς αξιώσεις. Αλλά και άντιστρόφως, την περίπτωσιν της ρήξεως καθιστούν πιθανωτάτην αι έμφύλιοι δυσχερείαι, τάς όποιας ή κυβέρνησις αντιμετωπίζει. Άφου είναι προφανές ότι ή συνενοήσις θα άπομακρύνη ούσιαστικώς της έξουσίας τον στρατηγόν Κονδύλην, και άφου είναι προδήλον ότι ό από τούδε καθορισμός άλλου έκλογικού συστήματος πλύν της «μπακλωδοποιήσεως» θα κατευθύνη προς άλλους έπίσης όρρίζοντας πολλούς βουλευτάς της κυβερνητικής πτέρυγος. Την άδιαιώνισαν δηλαδή ύπαγορεύει εις την κυβέρνησιν το ένστικτον της συνοχής και αυτοσυντηρήσεώς της, όπως και εις την συνενοήσιν την οδηγεί το φάσμα του Βενιζέλου, έγκαθισταμένου νομίμως εις την προεδρίαν της Δημοκρατίας...

Θα ήτο λοιπόν μάταιον να προβώμεν σήμερον εις προβλέψεις και εις κρίσεις επί προφητειών. Τι άλλως τε, και άν γίνη συνενοήσις με μίαν κυβέρνησιν ποδ, εϋθους έπειτα θα άποσυντεθί; Και τί, άν άνάλογος άποσύνθεσις της κυβερνήσεως θα έχη ως άρετήριον της την έπάνοδον του Βενιζέλου εις την άρχηγίαν της χώρας; Το ούσιώδες είναι ότι και εις τάς δύο περιπτώσεις, έντυπωσιακώτερον εις την μίαν, με όλιγωτέρας δέ συγκινήσεις εις την άλλην, θα έπιταχυνθί θμως, πάντως και άποσπότη, ή κατάρρευσις του σήμερον κυβερνώοντος την Έλλάδα συγκροτήματος. Καί άμα έξετάσθ κανείς το σημερινόν έξύστατον πολιτικόν μας πρόβλημα, από μιας κάποιας ύψηλοτέρας σκοπιάς — άμα εις τον τωρινόν κόμβον, έπάνω εις τον όποιον περιπλέκεται ή κατάσταση, διακρίνη κανείς την αξίαν και την σημασίαν ενός ιστορικού σταθμού της μεταπολεμικής Έλλάδος, — άμα κανείς έννοση ότι τώρα πλέον ψυχωρραγεί εις αυτόν τον τόπον ένας όλόκληρος κόσμος και άναθάλλει μία νέα δημιουργική έποχή, από την όποιαν ή χώρα περιμένει την πνευματικήν, κοινωνικήν και υλικήν της άναγέννησιν, — τότε θα πεισθί ότι ή τωρινή άγωνία του κ. Τσαλδάρη, όστις ένθυμίζει τον θνον του μύθου, άγνοών τί να προτιμήσθ: την κρίσιν της συνενοήσεως ή τον σάνον της άσυνενοήσεως, άποτελεί μίαν άπλην, έλαχίστην και κάτω καμικήν μάστιγα έκδήλωσιν της βαθυτάτης νόσου, ήτις κατατρώχει τον έλληνικόν παλαιοκομματισμόν όλόκληρον. Της νόσου έκείνης ή όποια μοιραίως ίστωρ έπ' όσον άπαιτείται την Έλλάδα από τα «άχθεια άρούρη» του κυβερνητικού της εδάφους, όπως ή Γερμανία άπ' όλην την άπό τούς ύπονομευτάς της, ή Τουρκία από τον χαμιδισμόν της, ή Ρωσία από τούς άναρχικούς της, ή Ρωσία από τούς μυστικοπαθείς και έκφύλους «τσαρλατάνους» της, και όπως ή Οικουμένη άπαξάπασα τείνει να άπαλλαγθ από τούς άσυγχρόνιστους, άποσθοδρομικούς, κούρασμένους και άρρώστους οργανισμούς της, που παρ' όλίγον να άνακόμουν

την ανόρθωσιν της, μέσα εις το χάος και τον εύνοχισμόν...

□□

Η πραγματικότητα κατά της όποιας άντιπαλαίου τώρα οι λαοί είναι όμή, σκληρά και σχεδόν άδόξαστος. Έχει άνάγκην κυβερνητικήν με νεύρα άσφαλμένα, με θέλησιν σιδηράν, με δύναμιν άθλητάδ. Άπαιτείται ταχύτητα εις τάς αποφάσεις, έπινοητικότητα εις τάς μεταρρυθμίσεις, πυγμήν εις την εφαρμογήν των μέν και των δέ. Άντικρυς όμως εις την κοσμογονίαν που έπιτελείται παντού και που ούτά προϋποθέτει τά κυβερνητικά προσόντα, την ταχύτητα των έλληνικών αποφάσεων έναρμονώνει ό ρυθμός του κ. Τσαλδάρη, την έπινοητικότητα εις έλληνικάς μεταρρυθμίσεις έκπροσωπεί ή μόρφωσις του κ. Κονδύλη, και το σφρίγος της την έκτέλεσιν των διαταγών συσπά το περιστροφον του κ. Πολυχρονιπούλου! Αυτό είναι φυή! Το θέαμα της Έλλάδος, μέσα εις τον παγκόσμιον παλμόν της άναγεννήσεως. Και με τους θλιβερούς ήθοποιούς αυτού του θεάτρου, τίθεται το ζήτημα άν οι δημιουργικοί, οι ταχείς, οι άποφασιστικοί Έλληνες θα συνενοηθούν ή ού! Αλλά συνενοήσθ ποτέ ή ύγεία με την νόσον, ό κτίστης με τον έμνηστήτην, ό δρομέας με τον παραλυτικόν, ή ζωή με τον θάνατον;

Η δημιουργία έχει αξιώσεις που είναι τόσον άκοσμάμαχτοι, ώστε να άποτελούν φυσικούς νόμους. Και αυτό άντελήθη ό μεγαλύτερος του αιώνος φιλόσοφος, ό Νίτσε, όταν έκήρυξε το εύαγγέλιον του άγώνος, της μάχης, της έπιβήσεως, της κατακτήσεως της ζωής, έν όνόματι της ύπεροχής, της άνωτερότητος, της δημιουργικής ισχύος, που πρέπει να άγνοήν να πατή... Οί ποδοπατούμενοι είναι άλλως τε πτώματα και προτομ πατηθών, και ως τούτα, καλύτερα να παραμερίζουν έγκαίρω. Διότι με πτώματα, ήθικα και σωματικά, με ρυμουλκουμένους τους οδηγούς, και με έρποντας τους ήγέτας, τίποτε δέν έπιτυχάνεται πλύν της παρεμβολής προσωρινών έμποδίων εις την έμφυτον των όντων άθρόπων όρμηϊν. Έπάνω εις τα παγωμένα τον φύλλα άνθίζει μοιραίως ή άνοιξις, ίσως κάπως καθυστερημένη, και μετά την ύκτα του ψυχικού των ύπνου, άργά ή γρήγορα, άνατέλλει ό ήλιος! Ένεκα αυτών, πάντως, ή ζωή δέν σταματά.

Έτσι συμβαίνει και τώρα με τα «μεσάνυκτα» του κ. Τσαλδάρη. Αι έπιθεωρήσεις τον σατυρίζουν χασιώμενον και κοιμώμενον και κυμαινόμενον και άμφιταλαντευόμενον. Αλλά ή ζωή δέν ικανοποιείται με μίαν άσάτυρην, ούτε ό λαός με ένα σκώμια! Η ζωή άπλωδ, άπλοδοτάτα τον άνέχεται έπ' όλίγον — τον ήνέχθη έπ' δεκαοκτώ μήνας! — μέχρις ός άνακτήσθ τους χυμούς της. Και έπειτα τον σπινθήρα κυβερνητικήν του τσαλδαρικού προτύπου τον άνατρέπει. Είναι άνυπόμονος ή ζωή, είτε διαταράσσουσα ένα ύπνον και είτε διακόπτουσα μίαν ύπνωσην! Αλλά είναι άπλούστατα Η ΖΩΗ. Και ή ζωή είναι δράσις δια να κινηθί ό κόσμος. Είναι άνεμος δια να πλεύσουν τα καράβια. Και ήλθε ή στιγμή όπου έξηγλήθη πλέον της έλληνικής ζωής ή όπομονή, ή άνοχή της άπάσται της άκνησίας και του μαρμασμού, ή άναμονή της δια τάς νέας μεγάλας της έξορμήσεις!

□□

Αυτοί οι φυσικοί νόμοι έφαρμοζόμενοι

εις την ιστορίαν άποτελούν τον ντετερμινισμόν. Και έφαρμοζόμενοι εις την έλληνικήν ιστορίαν έξηγούν διατί πρό 25 έτών έφθάσαμεν εις το 1909, διατί κατά τον πόλεμον έφθάσαμεν εις το 1916, διατί τώρα μετά τον πόλεμον, εις της άναδημιουργίας την έποχήν, φιλοδοξηθέντες έν έτει αίσω 1934 με έννα κ. Τσαλδάρην ως κυβερνήτην, έφθάσαμεν εις την στιγμήν όπου έκόντων ή άκόντων ήμών, δια της συνενοήσεως ή άνευ αυτής, χάρις εις την αυτοκτονίαν της κυβερνήσεως ή με την ιδικήν μας αντίστασιν, μοιραίως όμως πάντοτε και άνυπερβέτως, τον κ. Τσαλδάρην θα τον άποσείσθ από τούς ώμους της ή έλληνικής ζωής και ή έλληνική δημιουργικήτης. Προσωπικώς ήμπορεί ίσως ό κ. Τσαλδάρης να είναι σωματεστάτος άνθρωπος, και άν έπιμείνη ό κ. Βλάχος, πιθανόν και να σιγήσωμεν έπ' έν λεπτόν, εις ένδειξιν πένθους, την ήμέραν της πτώσεως του άρχηγού του! Αλλά τί να γίνη; Ο κ. Τσαλδάρης θα πέσθ, όχι διότι το θέλει ό κ. Βενιζέλος ή διότι δέν το θέλει ή κυβερνώονσα φατρία, αλλά διότι την τσαλδαρικήν κυβέρνησιν την έχουν καταδικάσει εις θάνατον αι ζωντανάι δυνάμεις της Έλλάδος, και οι άκατάβλητοι της έλληνικής φύσεως νόμοι!

Δι' αυτό, και άδιαφόρος κάπως άντιπαρερχόμεθα τα έπεισόδια της τελευταίας πράξεως του δράματος που παίζεται κατ' αϊτάς. Είναι άλλα παραγεμίσματα. Όπως επίσης μάς άφήνει άσυγκινήτους ή περιέργεια εάν ό ήρωας του δράματος θα αυτοκτονήσθ, ή πότισμος έπ' του ίδιου του έξίφους, ως ό Αϊας, ή μαρτυρήμενος και άτροφών ως ό θνος του μύθου! Το μόνον ούσιώδες, αλλά και άπαρεμπίδιστον είναι ότι ή αύλας δέν θα άργήσθ να πέσθ και ό ήρωας να εξαφανισθ υπό το «παίδες Έλλήνων ίτε!» της αιώνας έθνικής άφυπνίσεως και έξορμήσεως. Και τότε, μετά την τελευταίαν τσαλδαρικήν αναλαμπή, θα σβύσθ ή παλαιοκομματισμός, όριστικώς πλέον και άμετακλήτως. Διότι εάν μετά την τάφην του 1909, τον άνέσυρε από τον τάφον ή δημοτικότητα του Κωνσταντίνου — και εάν μετά τον δεύτερον θάνατον του 1922, τον επανέφεραν, βρυκόλακα εις το τετράγωνον, τα λάθη μερικόν έκ των ίδιων μας και ή πτώσις της λίρας στερεώσθ — άλλ' από αύριον, μετά την τρίτην του αυτοκτονίαν, κανείς και τίποτε, με άπολύτως τίποτε, δέν θα ήμπορθ να τον άναστήσθ. Τα παθήματα μάς έγιναν έπαρκώς μαθήματα. Η δέ Ευρώπη μάς παρέχει σήμερον άλλας ύποδείξεις επί εκείνας που μάς έπέβαλε πρό εικοσιπενταετίας ή πρό δέκα έτών. Η έπαικτεία δέν άθρει πουθενά εις την έποχήν μας.

Έν τω μεταξύ, ως φλυαρήσουν άκόμη οι φλύαροι, και έπ' τινας ήμέρας ή το πολύ έπ' τινας εβδομάδας άκόμη, ως έξη ό κ. Τσαλδάρης την ψευδοάσθησιν ότι είναι πρωθυπουργός. Οι φυσικοί νόμοι δέν θα παύσουν λειτουργούντες, και με προσδετικήν μέλυσαν την άγρύπνητά των. Όταν δέ έκδηλωθούν και έφαρμοσθόν, τότε, είτε έχει τώρα μεσολαβήσει ή συνενοήσις είτε άνενοήσθ ή άσυνενοήσις, και οι σκαπανείς της Έλλάδος θα είναι έτοιμοι δια να έτοιμάσουν το μέλλον, αλλά και οι ρακοσυλλέκται δια να περισυλλέξουν το παρελθόν.

ΛΕΩΝ ΜΑΚΚΑΣ

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΖΩΗ

ΑΝΑΓΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΧΙ ΑΠΛΗΣ ΣΥΝΕΝΝΟΗΣΕΩΣ

Δύο άρθρα του κ. ΑΛ. ΒΑΜΒΕΤΣΟΥ, πρώην βουλευτού

Β'.

Ἀπὸ ἀρκετοῦ ἤδη χρόνου συζητοῦνται παρ' ἡμῖν αἱ μέθοδοι τῆς θεραπείας τοῦ νοσοῦντος κοινοβουλευτικοῦ. Τὰ ξένα παραδείγματα χρησιμοποιοῦνται ἀφθόγως καὶ δημιουργεῖται ἀτμόσφαιρα εὐνοῦσα ἀνωμάλως λύσεις. Τὰ θεραπευτικὰ μέσα, ἀτῖνα προετάρησαν, δύνανται νὰ διαιερεθῶσιν εἰς δύο κατηγορίας.

1. ΜΕΣΑ ΑΝΑΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ

α) Ἐπ' αὐτοῖς εἰς τὴν ἀπόλυτον Μοναρχίαν. Οὕτω πως ἐννοῶ τὴν ἀπὸ τινος ζωηρῶς ἐκδηλουμένην κίνησιν τῶν βασιλοφρόνων στοιχείων, διότι ἡ βασιλευμένη Δημοκρατία, ἥτις ἔχουε παρ' ἡμῖν ἀπὸ τοῦ Συντάγματος τοῦ 1864 κατ' οὐδὲν βελτιῶνται τὰ παρατηρούμενα ἄτοπα, θεμελιουμένη καὶ αὐτὴ ἐπὶ τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ καὶ διαφέρει οὕτως τῆς σημερινῆς Δημοκρατίας ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς ἀναρρήσεως τοῦ Ἀνωτάτου Ἀρχόντος. Δοθέντος δέ, ὅτι βεβαίως κατ' οὐδὲν βλάπτει ἡ κατά πενταετίαν ἐκλογὴ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας ἐν σχέσει πρὸς τὴν ὑπαρξίν κληρονομικῆς βασιλείας, ἐφ' ὅσον ὁ Ἀνώτατος Ἀρχὼν (βασιλεὺς ἢ πρόεδρος) εἶναι δευτερεύων ὅλως παράγων ἐν τῷ κοινοβουλευτικῷ πολιτεύματι, ὑποθέτω ὅτι οἱ βασιλόφρονες διὰ τῆς κατὰ τοῦ τελευταίου τοῦτου πολεμικῆς τῶν ἀποβλέπων εἰς τὴν ἀπόλυτον Μοναρχίαν. Ἀλλ' ἀνεξαρτήτως τῆς πρακτικῆς δυσχερείας τοῦ νὰ μεταβληθῶν τὰ φρονήματα τῶν μεγάλων μερίδων τοῦ πληθυσμοῦ, ὥστε νὰ εἶναι δυνατὴ ἡ ἐπαναφορὰ καταλυθέντος βασιλικοῦ θεσμοῦ (διὰ τὴν εἰς ὅσον βίωσις, ὅτι πρὸς τὴν ἐξ ἑαυτῆς ἀνω τῶν 3)4 τοῦ πληθυσμοῦ), δὲν φαίνεται, ὅτι θὰ εἶναι δυνατόν μετὰ τῶν ἐν τῷ κοινοβουλευτικῷ βίῳ νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀπόλυτος Μοναρχία ἐν χώρα, ὡς ἡ Ἑλλάς, μετὰ τὰς βίαιας πάθους, μετὰ τὸν κλονισμὸν πάσης ἰδέας κοινωνικῆς πειθαρχίας. Καὶ ἂν ποτε ἐπετύγχανε τοιοῦτον πείραμα, θὰ ἀντεμετώπιζεν, εἰς τὴν πρώτῃν ἐμφάνισιν κρίσεως, κίνδυνον ἀμέσου ἀνατροπῆς. Τοῦτο, χωρὶς νὰ ἐξετασθῶν τὰ ὅλα βασικὰ ἐλαττώματα τοῦ θεσμοῦ τῆς ἀπολύτου Μοναρχίας, (κίνδυνοι ἀντιλαϊκῶν μέτρων ὡς ἐκ τῆς μὴ ἐξαρτήσεως τοῦ Μονάρχου ἐκ τῆς λαϊκῆς θελήσεως, δημιουργία αὐτ. καὶ περιβάλλοντος ἐμποδίζοντος τὴν ἐπαφὴν μονάρχου καὶ λαοῦ, κίνδυνοι ἐκ τῶν προσώπων ἰκανότητων τοῦ μονάρχου), ἐπὶ τῶν ὁποίων θεωρῶ περιττὸν νὰ ἐπεκταθῶ.

β) Στρατιωτικὴ Δικτατορία. Αὕτη ἐδοκιμάσθη ἤδη καὶ ἀπέτυχε. Σήμερον τὸ πείραμα θὰ ἦτο ἐπὶ δυσχερέστερον ὡς ἐκ τῆς ἀναρρίψεως τῶν πολιτικῶν παθῶν, συνεισῶς δικτατορικῶν κινήσεων θὰ ἦτο κίνημα τῶν ἀποδῶν μίαν παρατάξεως, βασιζόμενον ἐπὶ τοῦ ἡμίσεος, τὸ πολὺ, τοῦ στρατεύματος καὶ τοῦ ἡμίσεος, τὸ πολὺ, τοῦ λαοῦ. Τοιοῦτον πείραμα θὰ ἦτο ἡ καταστροφὴ τῆς χώρας, διανοουσης ἀκόμη τὸ στάδιον τῆς ἀναρρώσεως ἐκ τῆς οικονομικῆς κρίσεως, διότι θὰ ἦτο ἡ θανατηφόρος ὑποτροπὴ. Μόνον παράφρονες θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἀναλάβουν τὴν εὐδυνήν τοιαύτης λύσεως, ἡ ὁποία θὰ ἀντεμετώπιζε συχνὰς

ἀντεπαναστατικὰς ἀποπειράς, ἐπὶ πλέον δὲ θὰ ἐκράτει τοὺς δικτάτορας αἰχμηλῶς ἐκείνων, ἐφ' ὧν ἐστηρίχθησαν. Ἄν εἰς ταῦτα προσέθῃ καὶ τὸ ποῖόν τινων ἐκ τῶν ὑποψηφίων δικτατόρων, τοὺς ὁποίους διακρίνει καὶ παρελθὼν σκότιον καὶ ἀμάθεια καὶ τῶν πάντων ἀνίκανα, δύναται εὐκόλως νὰ φαντασθῇ ὅτι ἡ λύσις αὕτη, ἡ ἰκανοποιούσα μόνον αὐθάδεις φιλοδοξίας ἀναξίων ἀρχόντων, θὰ ἀπετέλει θεραπείαν ἢ ἐπιδεδειγμένην τῆς καταστάσεως. Θὰ ἦτο βεβαίως συζητήσιμος μὴ ἐθνικὴ στρατιωτικὴ δικτατορία (τῆς ὁποίας τὴν εὐκαιρίαν ἔχασαν οἱ ἡγήντες τοῦ στρατεύματος πρὸ διετίας) ὑπεράνω τῶν κομμάτων, διαρκείας προσωρινῆς, ἀλλ' ἡ λύσις αὕτη οὐδὲν τὰς σημερινὰς συνθήκας δὲν φαίνεται πιθανή.

γ) Φασισμός. Ἡ ἀπομίμῃς τῶν ξένων προτύπων εἶναι ἀτυχεστάτη, διότι ὑπὸ ἀλλοίως ὅλως προϋποθέσεις ἐγεννήθησαν ἀλλοτρίως τὰ φασιστικὰ κινήματα. Τῆς θεραπείας πρέπει νὰ προηγήται ἡ διαγνώσις τῆς νόσου, τὰ δὲ νοσήματα τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ δὲν εἶναι παντοῦ τὰ ἴδια. Ὁ φασισμὸς ὡς ἐθνικιστικὴ κίνησις κατὰ τῶν κοσμοπολιτικῶν τάσεων παρέσχεν ἴσως ὑπερβολὴν εἰς τὰς χώρας, ὅπου ἐπεβλήθη, ἀλλὰ, ἀνεξαρτήτως τῶν ἀσθενειῶν τοῦ πλεονῶν (μὴ τῶν ὁποίων, ὅχι ἀσθενείας, εἶναι τὸ ὅτι συνειδέθη μετὰ μίαν προσωπικότητα ὑπερέχουσαν τῶν λοιπῶν καὶ ὡς μετὰ ἀγώνων νὰ ἀντιμετωπίζετα τὸ πρόβλημα τῆς διαδοχῆς τοῦ δικτάτορος), οὕτε ὁ ἐθνικιστικὸς χαρακτήρ ἐνὸς τοιοῦτου κινήματος δύναται νὰ συγκινήσῃ παρ' ἡμῖν, πρὸς τὸ παρὸν τοῦλάχιστον, ὡς ἐκ τῆς ἀσημάντου δυνάμεως τῶν ἄκρων ἀριστέρων στοιχείων οὕτε ἡ ἀπαράτητα πρὸς ἐπιτυχίαν τοιοῦτου κινήματος προσωπικότητος φαίνεται εἰς τὸν ὀρίζοντα, οὕτε, μετὰ τὴν σημερινὴν κατάστασιν τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ, ἀδιαφοροῦντος εἰς τὸν ἐθνικὸν πρᾶγμα καὶ ἀσχολουμένου διὰ τὰ γεντὰ ἀτομικὰ ἢ τὸ πολὺ ἐπαγγελματικὰ μὴ κροσφέροντα, δύναται εὐκόλως νὰ ἐλπίσῃ εἰς ἀντιπροσέγγιν τῶν λαϊκῶν μαζῶν. Ἡ ἐπιβολὴ δὲ φασιστικοῦ καθεστώτος διὰ τῆς πραξικοπήματος δὲν εἶναι ἐκλογικὴ καὶ ἔχει τὰ ἐλαττώματα τῆς προηγουμένης λύσεως, εἴτε θὰ εἶναι ἐκθετος εἰς τὸ πρῶτον φύσημα τοῦ ἀνέμου μολὶς προκύψῃ δυσφορία τῶν λαϊκῶν μαζῶν, δυναμένη εὐκόλως παρ' ἡμῖν νὰ καλεργηθῇ.

2. ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΑΙ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ.

Αὐτὰς, ἐφ' ὅσον τείνου εἰς τὴν κατάρτισιν τῆς Γερουσίας, δὲν βελτιῶνουν βεβαίως τὴν θέσιν τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ, ἀλλ' ἀποτελοῦν κομματικὰς ἐπιδιώξεις μὴ ἀσφατέως, ὀφειλόμεναι εἰς τὴν σημερινὴν σύνθεσιν τῆς Γερουσίας, ἐπομένως ἐφαρμογὴν τῆς συνταγῆς «ποταμὸς κεφάλι, κόμῃ κεφάλι». Θεωρητικῶς ὑπὸ τὸ καθεστὸς τῆς βασιλευμένης Δημοκρατίας δὲν διεκρίθη συμπαθὲς πρὸς τὸν θεσμὸν τῆς Γερουσίας. Σήμερον, μετὰ τὴν κτηθεῖσαν πείραν, θεωρῶ αὐτὸν ἀπαράτητον διὰ τὴν ὁμαλὴν λειτουργίαν τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος, ὅχι μόνον διὰ τὴν ἀνάγκην τῆς δημοκρατικῆς ἐκλογικῆς

συλλογῆς πρὸς ἀνάδειξιν τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, ἀλλὰ, κυρίως, διὰ τὴν ἀσκήσιν τῆς νομοθετικῆς λειτουργίας τῆς Πολιτείας, ἥτις αἰσθητῶς ἐβελτιώθη διὰ τῆς Γερουσίας, καταστροφῆς ἀδύνατον τὴν λαθροχειρικὴν ψήφισιν νόμων. Θὰ ἦτο βεβαίως δυνατὴ οἰκονομικότερα τὴς λύσεως (π.χ. μεγαλύτερα ἀπόστασις μεταξὺ τῶν διαφόρων ἀναγνώσεων ἐν τῇ ψηφίσει τῶν νομοσχεδίων ἐν τῇ Βουλῇ μετὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν δικαστηρίων καὶ ὡς πρὸς τὸν τρόπον καταρτίσεως τῶν νόμων), ἀλλ' ἂν ἡλαττοῦτο ὁ ἀριθμὸς τῶν βουλευτῶν καὶ γερουσιαστῶν καὶ ἦτο διάφορος ἡ ἐκλογὴ τῶν γερουσιαστῶν μετὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν βουλευτῶν, ὡς πρὸς τὴν ἀντιπροσωπείαν, θεωρῶ προτιμότεραν τὴν ὑπαρξίν δευτέρου σώματος ἀσκοῦντος νομοθετικὰ ἔργα διὰ τὴν καλύτεραν κατάρτισιν τῶν νόμων. Αἱ συνταγματικαὶ μεταρρυθμίσεις, ἐξ ἄλλου, αἱ ἀφορῶσαι τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ἑκτελεστικῆς Ἐξουσίας δὲν νομίζω, ὅτι ὑπόσονται βελτίωσιν τινὰ Λόγῳ τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ ἢ ἀσκήσεως τῆς ἐκτελεστικῆς καὶ τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας ἀντιθέτως κυρίως εἰς τὴν κυβερνήσιν καὶ, ἐν ὁμοιογενείᾳ αὐτῆς, εἰς τὸν Προέδρον αὐτῆς, συνεπῶς ἡ ἐνίσχυσις τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ δὲν βλεπῶ κατὰ τί θὰ ἄρῃ τὰ ἄτοπα τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ.

Ἡ ἀτυχὴς ἐκλογὴ τῶν ἀνωτέρω λύσεων ὀφείλεται εἰς τὴν κακὴν τῆς νόσου διάγνωσιν. Ὁ κοινοβουλευτισμὸς νοσεὶ διότι πολιτευόμενοι καὶ πολῖται ἐμμεθα ἐπιλήσιμονες τοῦ γενικοῦ συμφέροντος καὶ θεωροῦμεν ἀτομικὰς βλάβεις ἐγωιστικὰς. Ἀκροῦς φιλαρχία ἐξημεύθη ἀδικαίολογητον ἀριθμὸν πολιτικῶν κομμάτων, τῶν ὁποίων τὰ πλεῖστα κατ' ἀνάγκην, ὡς ἐκ τῆς μικρᾶς ποικιλίας ἐν τῇ οικονομικῇ τῆς χώρας συνθέσει, κατ' οὐδὲν διακρίνονται προσωπικῶς ἀπ' ἀλλήλων καὶ μόνον ἐπιδιώκουν τὴν κατάληψιν τῆς ἀρχῆς πρὸς ἰκανοποίησιν τῶν ἀποτελούντων αὐτὰ. Ἀκρατος ἀτομισμὸς στερεὶ τὸ μεγαλήτος τοῦ προσήκοντος χειρισμοῦ τοῦ ἐκλογικοῦ δικαιώματος, διότι τοῦτο ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἰκανοποίησιν θεμιτῶν ἢ μὴ τοῦ ἀτόμου ἢ τῆς ἐπαγγελματικῆς τάξεως ἀειώσεων. Ὁ πολιτικός, ἀντὶ νὰ ἀντιμετωπίσῃ μετὰ εὐλακίας τὰς ἀξιώσεις αὐτῆς, λόγῳ τοῦ κομματικοῦ ἀνταγωνισμοῦ, τὰς ὑποβάλλει, δίδων ὑποσχέσεις ἰκανοποιήσεως, ἵνα τυχὴ τῆς ψήφου τῶν ἐκλογέων, ὑποσχέσεις πολλὰκις ἀντιφατικὰς κατ' ἐπαρχίας (βλέπε σταφιδικὸν ζήτημα) ἢ κατὰ τμήματα ἐπαρχιῶν ἀκόμη. Ἐν τῇ Βουλῇ ἡ ἀντιπολιτεύσις δὲν διεξάγεται μετὰ καλῆς πίστεως, ἀλλ' εἶναι, κατὰ κανόνα, ἡ ἀρνήσις τῆς κυβερνήσεως, χωρὶς νὰ σκέπτεται ὅτι θὰ κάμῃ ἐνδεχομένης τὰ ἴδια, ἐρχομένη εἰς τὴν ἀρχὴν. Οἱ βουλευταὶ, συνδεόμενοι διὰ προσωπικῶν δεσμῶν μετὰ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῶν (ἀφοῦ δὲν γνωρίζουν τὸ πρόγραμμα αὐτοῦ, μεταβαλλόμενον ἐκάστοτε, ἀναλόγως τῶν περιστάσεων), ψηφίζουν μετ' εὐκολίας τὰ μέτρα, ἅτινα εἰσάγει ὁ Ἀρχηγός τῶν, δυνάμει μετὰ τὴν ἰδίαν εὐκολίαν νὰ ψηφίσουν τὰ ἀντιθέτα (πρὸςφατον παράδειγμα τὸ ζήτη-

ΔΙΑ ΤΗΝ ΣΩΤΗΡΙΑΝ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΣΜΟΥ

ΑΙ ΕΠΙΒΑΛΛΟΜΕΝΑΙ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΑΙ
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΓΑΛΛΙΑΝ

Τοῦ πρωθυπουργοῦ τῆς Γαλλίας κ. ΓΑΣΤΩΝ ΝΤΟΥΜΕΡΓΚ

Τὴν ἑσπέραν τῆς Τρίτης 25 Σεπτεμβρίου, ὁ Γάλλος πρωθυπουργὸς κ. Γάστον Ντουμέργκ ἐξεφώνησεν ἀπὸ ραδιοφώνου, ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν γαλλικὸν λαόν, ἐξαίρετικῶς ἐνδιαφέροντα λόγον, εἰς τὸν ὁποῖον —δικαιῶς ἄλλως τε— ἀπεδόθη μεγίστη σημασία, διότι ἐν αὐτῷ ὁ Γάλλος πολιτικὸς θύγει, μεταξὺ τῶν ἄλλων, καὶ τὸ σπουδαῖον ζήτημα τῆς μεταρρυθμίσεως τοῦ γαλλικοῦ Συντάγματος. Τὸ μέρος τοῦτο τοῦ λόγου, τὸ ἀφορῶν τὰς μεταρρυθμίσεις, δημοσιεύομεν κατωτέρω ὁλόκληρον ἐν πιστῇ μεταφράσει, διότι ἐνδιαφέρει ὅχι μόνον τὸν γαλλικόν, ἀλλὰ καὶ γενικῶς ὅλον τὸν κόσμον, τῶσον τοὺς λαοὺς τῆς Εὐρώπης, ὅσον καὶ τοὺς διευθύνοντας τὰς τύχας τῶν.

Ἐν ἀρχῇ ὁ Γάλλος πρόεδρος ἐξέθεσε τὰς δυσκολίας, τὰς ὁποίας παρουσιάζει ἡ σημερινὴ κατάστασις τῶν πραγμάτων, τῶσον τῶν πολιτικῶν, ὅσον καὶ τῶν οικονομικῶν. «Ἐκάστη ἡμέρα, εἶπε, προσθέτει καὶ νέα προβλήματα, καὶ καθιστᾷ δυσκολώτερον τὴν λύσιν τῶν ὑπαρχόντων. Προσωπικῶς ἐγὼ δὲν ἔχω καμμίαν ἐπιθυμίαν νὰ παραμείνω εἰς τὴν ἀρχήν. Παραμένω διότι

μα τῶν καλυμμάτων».

Αὐτὰ τὰ ἄτοπα τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ, διὰ νὰ περιορισθῶν ὁπορευτικῶς εἰς τὰ κυριώτερα, δύνανται νὰ θεωρηθῶν διὰ μόνης τῆς αὐτοδιαπαιδαγωγήσεως τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν καὶ διὰ τῆς διαπαιδαγωγήσεως τοῦ λαοῦ. Εἶναι καιρὸς νὰ παύσωμεν σκεπτόμενοι ὡς βενιζελικοὶ καὶ ἀντιβενιζελικοὶ, τὴν ἀρχήν, καὶ ἀναμένοντες τὴν σειρὰν μας, νὰ σκεφθῶμεν ὡς ἑλληνες διὰ νὰ ἀντιμετωπίσωμεν τὰς πολλὰς προβλήματα τοῦ παρόντος καὶ πρὸ πάντων τοῦ μέλλοντος τῆς Φυλῆς. Ἡ διανομία καὶ ἡ φιλοπονία μέχρι σήμερον ἡ ἀφορμὴ τῶν ἐθνικῶν συμφορῶν. Ἡ διχόνοια καὶ ἡ φιλοπονία διαλύει σήμερον καὶ αὐτὰς τὰς ἐν τῇ ξένῃ ἐλληνικᾷ κοινότητι, αὐτὴ θὰ διαλυθῇ καὶ τὴν Ἑλλάδα.

Εἶναι ἐντροπὴ ἔθνους τοιοῦτον παρελθόντος νὰ εὐρίσκεται εἰς ἀδυναμίαν νὰ θεραπεύσῃ τὰ ἐλαττώματά του, ὅταν βλέπῃ ποῦ τὸ ὄδηγοῦν. Πρωτίστως οἱ πολιτικοὶ ἄνδρες τῆς χώρας ἔχουν ὑποχρέωσιν νὰ συνεργασθῶν εὐκρινῶς διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς κινδυνευούσης ἐνότητος τῆς χώρας. Τοιοῦτην συνεργασίαν πρέπει νὰ ἐπιδιώξωμεν, ἀφίνοντες κατὰ μέρος ἐγωισμούς, πάθος, παλμβουλίας καὶ μικροπονηρίας.

Αἱ κυβερνήσεις, ἐφ' ὅσον δὲν διαπράττουν σοβαρὰ λάθη ἐπιβάλλοντα τὴν ἀμεσὴν ἀντικατάστασιν αὐτῶν, δέον νὰ υποβοηθῶνται εἰς τὸ ἔργον τῶν ὑπὸ τὴν ἀντιπολιτεύσεων ἐπὶ τῇ βάσει ἀμοιβαίου σεβασμοῦ καὶ αὐτοσεβασμοῦ. Διὰ τοιαύτης συνεργασίας αἱ ἀθέμιτοι ἀξιώσεις ἀτόμων καὶ ὁμάδων θὰ ἀποκρούωνται εὐθὺς ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως καὶ τῆς ἀντιπολιτεύσεως, θὰ διαπαιδαγωγηθῶν δὲ οἱ πολῖται, συντηκόμενοι εἰς τὴν ἰδέαν τοῦ κράτους—τάξεως καὶ οὐχὶ τοῦ κολακεύοντος ἀνομα ἐγωιστικὰς συμφέροντα ἐπὶ βλάβῃ

ἔχω νὰ παρουσιάσω ἕνα πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων ποὺ ἀποβλέπουσιν εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ τόπου. Δυστυχῶς ὅμως δὲν δύναμαι νὰ φθάσω εἰς ὀφέλιμα ἀποτελέσματα ἐὰν σῆς δὲν με ἐνισχύσετε καὶ με ἐνθαρρύνετε διὰ τῆς στάσεώς σας».

Ἀκολουθῶν ὁ κ. Ντουμέργκ ὁμιλεῖ διὰ τὰς προπαραθεταῖς ἀς κατέβαλεν ἡ κυβερνήσις τοῦ διὰ τὴν ἀποτροπὴν τοῦ ἐμφυλίου σπαραγμοῦ, κατόπιν τῶν γεγονότων τῆς 10ης Φεβρουαρίου. Ἐτόνισεν ἰδιαίτερον τὴν ἐπιτευχθεῖσαν ἰσοσκελίαν τοῦ προϋπολογισμοῦ, τὴν ἀπασχόλησιν μεγάλου ἀριθμοῦ ἀνέργων εἰς διάφορα παραγωγικὰ ἔργα, χρησιμώτατα ἄλλως τε, καὶ διὰ τὰς ἐπιτυχίας ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς. «Κατόπιν τούτων, εἶπε, θὰ ἡδυνάμην νὰ θεωρήσω ὅτι ἡ ἀποστολή μου ἐληξε, καὶ θὰ ἡμπορούσα πλέον νὰ ἀποσυρθῶ, ἀλλὰ τὰ πράγματα με ἔπεισαν ὅτι ὡφεύει νὰ παραμείνω εἰς τὴν ἀρχὴν ἀκόμη, κατὰ τὴν περίοδον τῆς κρίσεως, καὶ νὰ ἐργασθῶ μετὰ τὴν δύναμιν διὰ νὰ ἀνεύρω μέτρα πρακτικὰ καὶ βραστικά, ἵκανὰ νὰ δώσουν τέλος εἰς τὴν κατάστασιν αὐτὴν».

Τὸ κοινωνικὸν συνόλου. Ἡ νομοθετικὴ πολιτικὴ ἐπὶ βασικῶν ζητημάτων θὰ εἶναι ἐνιαία καὶ αἱ διάφοροι ἐπαρχίαι ἢ ἐπαγγελματικὰ ὁργανώσεις δὲν θὰ παύσωσιν εἰς παρανομίας ἐκλογῶν τὴν ψήφον τῶν ἀναλόγων τῆς ἀποδοχῆς καὶ τῆς ἀντικειμένων πρὸς τὰ γενικά συμφέροντα, διότι θὰ γνωρίζουν ὅτι οὐδὲν κόμμα σοβαρὸν θὰ δεχθῇ νὰ ἰκανοποιήσῃ τοιαῦτα αἰτήματα, τοῦτο δὲ θὰ φιλοτιμήσῃ τοὺς πολίτας, ὥστε ν' ἀποβλέψουν καὶ αὐτοὶ εἰς τὴν ὁλόγησιν, ἐγκαταλείποντες τὰς σημερινὰς μεθόδους. Διὰ τῆς προτύσεως δὲ συνεργασίας θὰ τεθῶν καὶ ἄλλαι τινὲς βασικές σεβασμοῦ τῶν ὑπολήψεων τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν, σεβασμοῦ τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἐλευθερίας σκέψεως αὐτῶν, διεξαγωγῆς τῶν ἐκλογῶν χωρὶς προσφυγὴν εἰς μεθόδους ταπεινὰς κτλ.

Τέλος, ἡ τοιαύτη συνεργασία θὰ ἀπελπίσῃ τοὺς ἐπιβουλευομένους τὴν πολιτείαν τῆς χώρας, διότι θὰ ἀντιμετωπίζωσιν ὁμόφρονον τῶν κομμάτων τὴν ἀντίδρασιν καὶ ἐπομένως οὐτε εἰς τὰ σπράγματα οὐτε εἰς τὸν λαόν θὰ εὐρίσκουν ἀπήχησιν. Θὰ ἀπολλάγῃ τοιοῦτος τρόπος ὁ τόπος ἀπὸ τοῦς αὐτοκλήτους Σωτήρας, τῆς φθοροποιῆς ἐπιδράσεως τῶν ὁποίων πρόσφατα ἔχομεν παραδείγματα.

Γνωρίζω βεβαίως τὰς δυσχερείας τοιοῦτου πνὸς ἐγχειρήματος, τὸ ὁποῖον μετὰ τὴν σημερινὴν πλήρη ἀπειλὴν καὶ ἐθνικῶν ἐκδηλώσεων ἀμφοτέρων δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς οὐτοπία. Ἀλλὰ δὲν θέλω νὰ ὑποτιμῶσῃ τὴν σύνεσιν καὶ τὸν πατριωτισμὸν τῶν σοβαρῶν πολιτικῶν Ἀρχηγῶν, ἀρκεῖ νὰ ἔχουν τὴν δύναμιν νὰ ἀπαλλάξωσιν τὴν ἐπὶ τῆς κακοποιῶν τινῶν στοιχείων, τὰ ὅποια τοὺς περιστοιχίζουν, καταδικάζοντες αὐτὰ εἰς τὴν ἀφάνειαν καὶ παραδίδοντες αὐτὰ εἰς τὴν κοινὴν περιφρόνησιν, τῆς ὁποίας εἶναι ἀξία.

ΑΛΕΞ. ΒΑΜΒΕΤΣΟΣ

Μετὰ ταῦτα ὁ Γάλλος πρωθυπουργὸς ὁμιλεῖ διὰ μακρῶν περὶ τοῦ κινδύνου τοῦ προκαλουμένου ἐκ τοῦ συνασπισμοῦ τοῦ σοσιαλιστικοῦ καὶ τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος. Σκοπὸς τοῦ συνασπισμοῦ αὐτοῦ εἶναι ἡ ὑποτίμησις τοῦ ἐθνικοῦ νομίματος, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον τείνουν ὅλα αἱ προσπάθειαι τοῦ. Κοπ' αὐτὸν τὸν τρόπον νομίζω ὅτι εἶναι εὐκόλον νὰ καταλάβῃ τὴν ἀρχὴν καὶ νὰ ἐφαρμόσῃ τὰς δικτατορικὰς ἀντιλήψεις τοῦ. Ὁ κ. Ντουμέργκ ὅμως διαβλέπει εἰς τὸν πόλεμον αὐτὸν κατὰ τὸ ἐθνικὸν νομίματος τὸν ἄμεσον κίνδυνον τῆς πλήρους ἐκμηδενισμοῦ τοῦ. Πλήρης δὲ ἐκμηδένισις τοῦ φράγκου θὰ ἐσήμαινε καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ τέλος τῆς Γαλλίας. Ἰκαὶ τὸ πρῶτον μέρος τοῦ λόγου τοῦ καταλήγει ὡς ἐξής: «Θὰ μοῦ παρατηρήσουν ἴσως ὅτι τὸ ἔκπεσμένον νόμισμα δύναται ν' ἀναλάβῃ τὴν ἀξίαν του. Τοῦτο εἶναι ἀδύνατον, διότι δὲν θὰ ἔχῃ πλέον ἀξίαν. Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀναστήσωμεν τοὺς νεκρούς!»

»Σὰς ζητῶ συγγνώμην δι' ὅλον αὐτὸν τὸν μακρὸν πρόλογον. Ἀλλὰ μοῦ ἐφάνη ἀπαραίτητος διὰ νὰ διαλύσῃ μερικὰς βαραίας πλάνας, καὶ νὰ θέσῃ τὰ πράγματα εἰς τὴν θέσιν τῶν».

ΑΙ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΑΙ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Τὸ δεύτερον καὶ κυριώτερον μέρος τοῦ λόγου τοῦ ἔχει ὡς ἐξής:

—Ἐπείγεται τώρα νὰ σῶς ὁμιλήσω διὰ τὰς μεταρρυθμίσεις, ποὺ, κατὰ τὴν γνώμην μου, πρέπει νὰ γίνωσιν.

Γνωρίζω ὅτι οἱ μεταρρυθμισταὶ δὲν λείπουν. Αἱ προσπάθειαι τῶν, τὰ σχέδιά τῶν, εἶναι πολλὰκις ἄξια ἐνδιαφέροντος. Ἀνεγνώσθη πολλά μετὰ προσοχῆς, καὶ ἐνίοτε ὡφελήθη ἐξ αὐτῶν. Ἀλλὰ εἶναι περισσὰ, καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον, παραπαροῦν νὰ λύσῃ πολλὰ προβλήματα τοῦτοχρόνου. Ἐπίσης ἐνίοτε δὲν λαμβάνουν ὑπ' ὄψιν τὴν πραγματικότητα, τὴν ὁποία δὲν ἡμπορεῖ νὰ μετατρέψῃ κανεὶς μετὰ μόνον μολυβία, ἢ καὶ μετὰ ἐνα νομοθετικὸν διάταγμα. Σὰς ὑπεθυμίζω ὅτι δὲν ἔδυνάμην νὰ κάμω χρῆσιν τοῦ τελευταίου αὐτοῦ μέσου πορὰ διὰ μίαν πολὺ βραχείαν περίοδον, καὶ μόνον διὰ περιορισμένους σκοπούς.

Πρέπει λοιπὸν νὰ ἀρχίσωμεν τὰς μεταρρυθμίσεις, λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὴν πραγματικότητα, καὶ ἀρχίζοντες ἀπὸ τὰ πλέον ἐπιβεβλημένα ζητήματα.

Ἐκεῖνο, ποὺ ἐπείγεται περισσότερο, εἰς τὸ καθεστὸς μας καὶ πρὸ πάντων εἰς τὰς περιστάσεις ποὺ διατρέχομεν, εἶναι τὸ νὰ ἔχωμεν μίαν κυβερνήσιν κεκτημένην «ἐκδορῶν». Τοιαύτη δὲν ὑπάρχει. Ἰσως πολλοὶ ἐξ ὑμῶν θὰ μοῦ ἀπαντήσουν ὅτι εἰς ἕνα καθεστὸς κοινοβουλευτικὸν καὶ δημοκρατικόν, καμμία κυβερνήσις δὲν δύναται νὰ ἔχῃ κύρος. Δὲν εἶμαι τῆς γνώμης αὐτῆς. Εἶμαι προσηλωμένος εἰς τὸ καθεστὸς αὐτό. Γνωρίζω τὰ τραπὰ τοῦ, ἀλλὰ καὶ τὰς ἀρετάς του. Ἀγαπᾷ τὴν ἐλευθερίαν. Πολλοὶ πληροὶ μας, πέραν τῆς Μάγχης, ὑπάρχει μία μεγάλη καὶ εὐγενὴς χώρα, ἡ ὁποία καὶ εἶναι φίλη μας. Ἡ χώρα αὕτη εὐρίσκειται εἰς τὴν σελίδα 1294)

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑΝ

Η ΓΕΡΜΑΝΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΝ

Ἡ ἰσχυροτάτη προπαγάνδα εἶναι σήμερον ἐν Γερμανίᾳ ἡ ἀναμφισβήτητος κυρίαρχος τῆς γερμανικῆς κοινῆς γνώμης. Ἐνὰ πολὺ ἀποτελεσματικὸν ὄπλον εἰς τὰς χεῖρας τῆς ἀποτελεῖ τὸ ἐξωτερικόν. Ἰδού πῶς χειρίζεται τὸ ὄπλον αὐτὸ μετὰ μέγαν ὀμολογουμένως μέγαν τοῦδε ἐπιτυχίαν.

Κατὰ τοὺς ἀγῶνας τοῦ Ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ κόμματος διὰ τὴν κατὰληψιν τῆς ἀρχῆς, τὸ ἐξωτερικὸν ἐσάλπισε τὸ ἐθνικιστικὸν ἐγερτήριον. Τὸ εὐνημα τοῦ γερμανικοῦ ἐθνικισμοῦ κατέστη δυνατόν μετὰ μίαν ἐντατικὴν προπαγάνδα πού κέντρον εἶχε τὰς ἀδικίας πού προσήψα τὸ ἐξωτερικὸν στὴν Γερμανίαν καὶ τὴν ταπεινωτικὴν θέσιν πού κατείχε τὸ γερμανικὸν ἔθνος εἰς τὴν εὐρωπαϊκὴν κοινωνίαν.

Σήμερον τὸ ἐξωτερικὸν εἶναι ὁ μοναδικὸς ὑπεύθυνος διὰ τὴν κακὴν κατάστασιν τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου καὶ τοῦ ἐθνικοῦ νομισματοῦ. Τὸ μπουκόταξ καλεῖται νὰ καλύψῃ τὴν κυβέρνηση εἰς τὰς ἀτυχεῖς ἐπεμβάσεις τῆς εἰς τὸ πεδίον τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου.

Ἐτερον σοβαρὸν λειπούργημα τοῦ ἐξωτερικοῦ εἶναι ὁ ρόλος τοῦ ἀμερολήπτου κριτοῦ. Εἶναι δύσκολον νὰ φαντασθῇ κανεὶς πόσον ἰσχυρὰ προσαυτολισμένοι γιὰ κάθε κρίσιν τοῦ εἶναι πρὸς τὸ ἐξωτερικόν. Ἐκφανεῖ ὁ «Ἀρχηγός» ἕνα λόγον; Ἡ γνώμη ὁλοκλήρου τοῦ παγκοσμίου τύπου ἐφόσον βεβαίως εἶναι εὐνοϊκὴ ἀναφέρεται ἀπὸ τὰ λογοκρινόμενα ὄργανα τῆς κοινῆς γνώμης. Κάθε εὐνοϊκὴ κρίσις τοῦ ἐξωτερικοῦ τύπου καταχωρεῖται μετὰ ποικίλους τίτλους. Καὶ ἡ πλεον τυπικὴ κρίσις ἀρκεῖ νὰ εἶναι εὐνοϊκὴ θὰ καταχωρηθῇ ἀπαραιτήτως. Ἐν τούτοις, ἡ κοινὴ γνώμη ἐμπνέεται μετὰ τὴν ἐντύπωσιν ὅτι αἱ εὐνοϊκαὶ αὐταὶ γνώμαι εἶναι ἐξαίρεσεις. Εἶναι ἐλλεικρινεῖς κρίσεις ὁλῶν εὐκρινῶς παρατηρούντων. Ἐνῷ ὁλόκληρος ἡ εὐρωπαϊκὴ κοινὴ γνώμη εὐρίσκειται ὑπὸ τὴν ἐπηρεῖαν τοῦ ἱστορικοῦ τύπου, ὅστις καταπολεμεῖ μακροχρόνως τὸν τρίτον Ράιχ. Αὐτὸ τὸ σημείον τῆς ἐκθρόνισης τοῦ εὐρωπαϊκοῦ τύπου καὶ τῆς ἐκθροῦς ἐπηρεαζομένης εὐρωπαϊκῆς κοινῆς γνώμης ὑπῆρξε τὸ μάλιστον ἀποτελεσματικὸν «εὐρημα» τῆς γερμανικῆς προπαγάνδας. Εἶναι ἕνα ὀλάνθαστον μέσον διὰ τὴν τόνωσιν τοῦ ἐθνικιστικοῦ πνεύματος. Ἀλλὰ τὸ μοναδικὸν εἰς ἀποτελεσματικότητά ἔργον τοῦ ὑπῆρξαν τὰ δύο δημοψηφίσματα. Καὶ τὸ μὲν τὸ Νοεμβρίου 1933 ἦτο ἡδὴ κατὰ βάσιν μίαν ἐξωτερικὴν ὑπόθεσιν τοῦ γερμανικοῦ ἔθνους ἡ προπαγάνδα δὲν ἐχρειάσθη μεγάλῃ ταχυδακτυλουργικῇ ἱκανότητι διὰ νὰ πείσῃ τοὺς ψηφοφόρους ὅτι τὸ «ναί» ἐξυπηρετεῖ τὸ ἔθνος. Μετὰ τὸ ἀποτέλεσμα ἔγινε ἡ ἐκτίμησις τῆς ψήφου. Εὐρέθη τότε ὅτι ἐπρόκειτο περὶ μίας περαστίας ἐπιτυχίας τοῦ Φύρερ. Ἐκδηλώσις ἀπείρου ἐμπιστοσύνης. Ὁ ἀνύποπτος ψηφοφόρος, εἰσερχόμενος εἰς τὸ ἐκλογικὸν τμήμα, ἐβάδιζε μετὰ τὴν σαφὴ ἀντίληψιν ὅτι τὸ «ναί» τοῦ πρόκειται νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὰ ὑψηλότερα συμφέροντα τῆς πατρίδος του. Ἐξερχόμενος ὁμιλοῦν ἐμάνθανε ὅτι τὰ 95 % τῆς πλειοψηφίας ἐσήμαναν ἐπιτυχίαν τοῦ Χίτλερ. Διὰ τὸ δημοψήφισμα τῆς 19-8-34 ἐχρειάσθη πολὺ πὺ μὲν γαλύτερα προσπάθεια τῆς προπαγάνδας. Ἐδὼ ἐπρόκειτο περὶ καθαρῶς ἐσωτερικῆς ὑποθέσεως. Ἐν τούτοις ἡ ταχυδακτυλουργικὴ ἱκανότης τῆς προπαγάνδας ἔπεισε τὸν ἀτυχὲ γερμανικὸν λαὸν ὅτι ὁλόκληρος ἡ ζωὴ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἶχε τεθῇ εἰς ἀκινῆ-

σίαν, τὸ ζήτημα τῆς ἡμέρας εἰς τὴν Εὐρώπῃν ἦτο τὸ προσεχὲς γερμανικὸν δημοψήφισμα. Κάθε καλὸς πατριώτης ἔπρεπε νὰ δειξῇ εἰς τὸ ἐξωτερικόν ὅτι ἡ Γερμανία εἶναι μία συμπαγὴς μάζα. Γιὰ ὅποιον παρηκολούθησε τὴν προεκλογικὴν προπαγάνδαν, εἶναι ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας ὅτι ὁ ψηφοφόρος τὴν ἀπάντησιν εἰς τὸ ἐρώτημα ἔδιδε ὅχι γιὰ νὰ ἀναγνωθῇ εἰς τὸ ἐκλογικὸν τμήμα, ἀλλὰ γιὰ νὰ ἀκουσθῇ εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Μετεκλογικῶς τὸ ζήτημα δὲν παρουσιάσθη δυσκολίας διὰ τὴν προπαγάνδαν. Οἱ ἐκτυφλωτικοὶ προβολεῖς τοῦ ὑπουργείου τῆς διαφωτίσεως ἐστράφησαν πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν ὅψιν τοῦ ἐρωτήματος. Διευτυχήσθη ἡ ἐθνικοσοσιαλιστικὴ ἐπιτυχία.

Ἀλλὰ τὰ βλέμματα τοῦ λαοῦ κατευθύνονται ἐπίσης πέραν τῶν συνόρων διὰ νὰ λάβουν ἕνα μέτρον συγκρίσεως. Μετὰ φόβον καὶ τρέμον βλέπουν τὰς καταπληκτι-

κὰς ἐπιτυχίας τῆς κομμουνιστικῆς προπαγάνδας εἰς τὴν ὕψλην. Ταραχαὶ καὶ συγκρούσεις κομμουνιστῶν μετὰ τὴν ἀτυνομίαν εἶναι σχεδὸν τὸ ἀποκλειστικὸν γεγονός εἰς τὸ ἐξωτερικόν πού εἶναι ἄξιον νὰ δημοσιευθῇ.

Ὁλόκληρος ἡ διπλωματικὴ κίνησις τοῦ κόσμου στρέφεται κατὰ τῆς Γερμανίας! Κάθε διεθνὴς συμμαχία ἔχει ὡς ἀπώτερον σκοπὸν τῆς περικύκλωσιν τῆς Γερμανίας.

Τοιοῦτοτρόπως ἡ ἀκραφινὴς ἐθνικιστικὴ πολιτικὴ τῆς σημερινῆς Γερμανίας φέρει τὴν σφραγίδα ἐνὸς διεθνικιστικοῦ προσαυτολισμοῦ. Οἱ ἰθύνοντες θεωροῦν ὡς ἐντελὴς ἀπαραίτητον αὐτὸν τὸν ἐμπνευσμένον διεθνισμόν διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ ἐθνικιστικοῦ πυρροῦ, πού διατρέχει ὁλόκληρον τὸ σῶμα τῆς πολυπαθοῦς Γερμανίας.

Φρανκφούρτη, 20-9-34.
Α. Κ. ΝΟΜΙΚΟΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΕΙΣ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΕΝΝΟΙΩΝ

Τοῦ καθηγητοῦ κ. Σ. ΖΕΡΒΟΥ Ἀντιπρυτάνεως τοῦ Πανεπιστημίου

Ἀπὸ πολλοὺς ἀκούει τις τὰς λέξεις «ἀπειρον», «συνέχεια», «ὁλοκληρώσις» κλπ. δὲν ἀποδίδουν ὅμως ὅλοι τὴν αὐτὴν σημασίαν. Ὁ μαθηματικὸς π.χ. μετὰ τὴν λέξιν «ὁλοκληρώσις» ἐννοεῖ κατὰ τὴν πολλὴν ἐκδοὶν ὅριον ἀθροίσματος καὶ ὅχι ἀθροίσμα παρουσιάζετα ὅμως καὶ ἐδῶ ἡ λέξις «ὅριον», ἡ ὁποία θὰ εἶχε ἀντιστοίχον ἐρμηνείαν διὰ πολλοὺς μὴ ἐιδικούς.

Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι ὑπάρχουν εἰς τὴν ἐπιστήμην πολλοὶ ἔννοιαι ἀπλᾶ καὶ βασικαὶ αἵτινες διαφεύγουν τὴν προσοχὴν τῶν πολλῶν, οὐχὶ ἐνεκα ἀδυναμίας διὰ τὴν ἀντίληψιν αὐτῶν, ἀλλ' ἐνεκα τοῦ ὅτι δὲν παρουσιάζεται ἀνάγκη τῆς ἀμέσους χρησιμοποίησός των, ὅπως ἐπίσης ὑπάρχουν καὶ μερικά σύμβολα ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοιαύτας ἐννοίας, ὑπὸ ἀλλῶν δὲ γίνονται χρήσις τοῦτον τῶν συμβόλων.

Ἡ μὴ σαφὴς ἀντίληψις μερικῶν ἐννοiῶν καὶ ἡ μὴ γνώσις σημασίας συμβόλων τινῶν γίνετα ἐνίοτε ἀφορμὴ ἑμμέσως τῆς μὴ κατανοήσεως ἡ μάλλον μὴ ἀποκρίσεως χρησιμότητάτων γνώσεων. Δι' αὐτὸ τοιαύτας ἐννοίας, ὑπὸ ἀλλῶν δὲ γίνονται χρήσις τοῦτον τῶν συμβόλων.

Ἡ διαλεκτικὴ τῶν βάσεων ἐφ' ὧν στηρίζεται ἡ ἐπιστήμη, ἡ προσπάθεια πρὸς διάκρισιν ἐννοiῶν ἀποτελεῖ ἐν ἐκ τῶν κυριωτέρων μελετημάτων τοῦ σημερινοῦ ἐπιστήμονος, τοῦ ἐπζητούντος νὰ ἐμβαδύνη εἰς τὰ πράγματα. Ὅπως δὲ μίαν ἐννοίαν χωρίζεται εἰς πολλὰς, οὕτω καὶ διάφοροι ἐννοίαι ἐξαρτῶνται ἀπ' ἀλλήλων ἡ ἀκριβέστερον μεταξὺ πολλῶν ἐννοiῶν ὑπάρχει συγγένεια καὶ διὰ τὴν ἀντίληψιν τῆς μίας ὑπάρχει ἀνάγκη ἀντιλήψεως ἄλλης. Ὁ π.χ. συμβαίνει διὰ τὴν ἐννοίαν τῆς συ-

νέχειας καὶ τὴν ἐννοίαν τοῦ ἀπείρου. Πάντως, ἵνα ἀντιληφθῇ τις μίαν ἐννοίαν, πρέπει προηγουμένως νὰ τῷ γεννηθῶσιν αἱ σχετικαὶ ἀπορίαι.

Τὸ σῶμα τοῦ Ζήνωνα εἰς πλάγιον ποταμὸν μετὰ τὸν λαγὼν καὶ τὴν ἐλπίδα πρὸς καλὴν ἀπορίας, αἱ ὁποῖαι ἀγνοοῦν ἐπ' αὐτῇ τῇ σκέψει, ἴσως χρησιμεύει ὡς βάσις εἰς τὸν ἀπειροστικὸν λογισμόν.

Διὰ τὴν ἀντίληψιν τῆς ἐννοίας τοῦ ἀπείρου εὐρίσκοντες δυσκολίας ὁμοίαις μετὰ ἐκείνας τὰς ὁποίας εὐρίσκοντες διὰ τὴν ἀντίληψιν τῆς ἐννοίας τοῦ ἀπείρου. Ἄς ἀναχωρήσωμεν ἀπὸ τὴν ἀπλήν ὅσον καὶ σαφὴ ἀντίληψιν τὴν διδομένην εἰς τὴν Ἀριθμητικὴν, ὅπου, ὅταν λέγωμεν ὅτι οἱ ἀκέραιοι εἶναι ἀπείροι τὸ πλῆθος, δὲν ἐννοοῦμεν τίποτε ἄλλο πλὴν τοῦ ὅτι κατόπιν ἐνὸς ἀκέραιου ἔρχεται ἄλλος ἡ καὶ ὅτι παντὸς ἀκέραιου ὑπάρχει μεγαλύτερος. Ἡ ἀντίληψις τῆς ἐννοίας τοῦ ἀπείρου κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον συνεπάγεται καὶ τὴν ἀντίληψιν τῆς ἐννοίας ἀπείροστο. Ὅπως ἀντιλαμβανόμεθα τὴν ἀκολουθίαν 1, 2, 3, ... ἀντιλαμβανόμεθα καὶ τὴν ἀκολουθίαν 1)2, 1)3, 1)4. Ἐάν νοήσωμεν ὅτι γράμματι α λαμβάνει διαδοχικῶς τὰς τιμὰς 1)2, 1)3, ... χωρίς τέλος, ἔχομεν ἀμέσως ἐννοίαν ἐνὸς ἀπείροστο, ὅπλ. τὸ γράμμα α οὕτω νοούμενον εἶναι ἐν ἀπείροστον. Ἐχομεν ἐδῶ ἐπὶ τὸ ζήτημα τοῦ πολιτικοῦ τύπου, ὅφ' ὅν ἐμφανίζεται — ἀν' ἀπλῶς ὡς συντηρητικόν, φιλελευθέρων ἢ σοσιαλιστικόν — ἀλλ' εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὰ πραγματικὰ συμφέροντα τῶν μαζῶν.

Τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Merkel εἰλικρινῶς κυρίως αἱ διαφοραὶ μεταξὺ συντηρητισμοῦ καὶ φιλελευθερισμοῦ, ἐν τούτοις ὅμως δὲν διέφυγεν αὐτὸν τὸ γεγονός ὅτι διὰ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ σοσιαλισμοῦ ἡ ἐξέλιξις ἐφ' ὧν δύο πρώτων, ἐγκειμένη εἰς τὴν ἀντίθεσιν τῆς ιδέας τῆς συντηρήσεως τῶν ὑπαρχόντων πρὸς τὴν ιδέαν τῆς προόδου, παρῶντων πρὸς τὴν ιδέαν τῆς ἀναγωγῆς, λαμβάνει ἄλλο περιεχόμενον. Διότι αἱ ἀντιλήψεις τῶν σοσιαλιστῶν περὶ προόδου εἶναι ὅλως διαφορετικαὶ τῶν περὶ αὐτῆς ιδέαν τῶν φιλελευθέρων. Ἐκτὸς τούτου ὑπο-

Πάντως ἡ ἐπὶ τὸ παραστατικώτερον καὶ ἐπὶ τὸ ἀπλουστερότερον συστηματικὴ ἐκθέσις μερικῶν βασικῶν εἰς τὴν ἐπιστήμην ἐννοiῶν θὰ ἦτο πολὺ ἀφελής.

Σ. ΖΕΡΒΟΣ
Ἀντιπρυτάνεως Πανεπιστημίου

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΘΕΜΑΤΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑΙ ΘΕΩΡΙΑΙ ΠΕΡΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ

Τοῦ κ. ΓΕΩΡΓ. Α. ΦΑΡΜΑΚΙΔΗ

Γ'.

Ἀφ' ἐτέρου ὅμως συγγραφεῖς τινες, ὑπεκλίνοντες εἰς τὴν κυριαρχοῦσαν αὐτοῦ φιλοσοφικοπολιτικὴν κοσμοθεωρίαν, ἐθεώρησαν χρήσιμον, ἐκτὸς τῆς περὶ τῆς ὁλόκληρης ἀντιθέσεως νὰ ἐκθέσιν καὶ τρίτην ἀρχήν, ἐκ τῆς ὁποίας δύναται ν' ἀπορρεύσῃ καὶ τρίτος τύπος κόμματος, ἐκεῖνος ὅστις ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν προσωπικὴν τῶν κλησιν καὶ συμπάθειαν. Οὕτως, ὁ Κωνσταντῖνος Frantz ἀντιτάσσει εἰς τὸ συγκεντρωτικὸν σύστημα καὶ τὴν ἀντίθεσιν αὐτοῦ τὴν περιφερειακὴν διοίκησιν (particularisme), τὸ ὁμοσπονδιακὸν σύστημα, τὸ ὁποῖον ἦτο θερμὸς θιασώτης. Ὁ Ragbucsch εἰς τὸ σύστημα τοῦ ἀτομικοῦ καὶ τὴν ἀντίθεσιν αὐτοῦ τὸν οὐνιβερσαλισμόν, τὸ ἰδικόν του σύστημα τοῦ «ὕπερατομισμού», περὶ οὗ περαιτέρω.

Ἱστορικῶς, παρατηρητέον ὅτι εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἀνωτέρω θεωριῶν περὶ δύο ἀντιθέτων τύπων κομμάτων ἔσχε μεγάλην ἐπιδράσιν ἡ ὑπαρξίς καὶ λειτουργία ἐν Ἀγγλίᾳ τῶν δύο μεγάλων κομμάτων, τῶν τῶρον καὶ τῶν οὐτῶν. Δι' ὅ καὶ τοιαύτας θεωρίας ἀπαντῶμεν πρὸ πάντων παρὰ τοῖς Ἀγγλοῖς πολιτικοῖς ἱστορικοῖς (Macaulay, Guelst).

Ὁ Ἀδόλφος Merkel (1836—96), κοθηγητὴς τοῦ ποινικοῦ δικαίου καὶ τῆς φιλοσοφίας τοῦ δικαίου ἐν Στρασβούργῳ, ἐξέθηκε τὴν περὶ διαίρεσεως τῶν πολιτικῶν κομμάτων θεωρίαν του εἰς τὸ μετὰ θάνατον δημοσιευθὲν ἔργον του: Fragmente zur Sozialwissenschaft (Strassburg 1898). Ὁ Merkel, ἀπορρίπτων τὸν ἐσφαλμένον δογματισμὸν τῶν θέτοντα εἰς τὴν θέσιν πραγματικῶν παραγόντων λογικὰς καὶ φιλοσοφικὰς ἀρχάς, ἀντιτίθεται κατὰ τῶν συγγραφέων ἐκείνων, οἵτινες, ὡς ὁ Stahl, διέκρινον τὴν οὐσίαν τῶν κομματικῶν ἀγῶνων εἰς τὴν πρὸς ἀλλήλους συγκρούσιν τῶν καθ' ἑκάστον φιλοσοφικῶν ἀντιλήψεων καὶ ἀρχῶν. Εὐρίσκει δὲ ἀντιθέτως στενὸν τὸν σύνδεσμον μεταξὺ συμφερόντων καὶ πολιτικῶν θεωριῶν.

Ἡ μέθοδος, καθ' ἣν ὁ Merkel παρατηρεῖ τὴν κοινωνικὴν πραγματικότητα, εἶναι κυρίως ἡ μέθοδος τοῦ ἱστορικοῦ καὶ οὐχὶ τοῦ φιλοσόφου. Τὰς πολιτικὰς ἀρχὰς καὶ κατασκευάζει τὰς κομμάτων θεωρεῖ ὡς ἐξαρτωμένας ἢ ἐμπρεαζόμενας ἐκ τῶν ἀναγκῶν καὶ ἀξιώσεων ἐκάστης ἐποχῆς. Ὑπὸ τὴν σημαίαν του δύναται νὰ συγκέντρωσιν τὰς μάζας μονίμως μόνον ἐκεῖνο τὸ κόμμα, ὅπερ δὲν ἀποδίδει σημασίαν εἰς τὸ ζήτημα τοῦ πολιτικοῦ τύπου, ὅφ' ὅν ἐμφανίζεται — ἀν' ἀπλῶς ὡς συντηρητικόν, φιλελευθέρων ἢ σοσιαλιστικόν — ἀλλ' εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὰ πραγματικὰ συμφέροντα τῶν μαζῶν.

Τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Merkel εἰλικρινῶς κυρίως αἱ διαφοραὶ μεταξὺ συντηρητισμοῦ καὶ φιλελευθερισμοῦ, ἐν τούτοις ὅμως δὲν διέφυγεν αὐτὸν τὸ γεγονός ὅτι διὰ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ σοσιαλισμοῦ ἡ ἐξέλιξις ἐφ' ὧν δύο πρώτων, ἐγκειμένη εἰς τὴν ἀντίθεσιν τῆς ιδέας τῆς συντηρήσεως τῶν ὑπαρχόντων πρὸς τὴν ιδέαν τῆς προόδου, παρῶντων πρὸς τὴν ιδέαν τῆς ἀναγωγῆς, λαμβάνει ἄλλο περιεχόμενον. Διότι αἱ ἀντιλήψεις τῶν σοσιαλιστῶν περὶ προόδου εἶναι ὅλως διαφορετικαὶ τῶν περὶ αὐτῆς ιδέαν τῶν φιλελευθέρων. Ἐκτὸς τούτου ὑπο-

δεικνύει ὅτι ὑφίσταται οὐσιώδης διαφορὰ μεταξὺ φιλελευθερισμοῦ καὶ δημοκρατικῆς ιδέας. Ἐνῷ δηλαδή ὁ φιλελευθερισμὸς συμβαδίζει μετὰ τὴν δημοκρατίαν μόνον ἐφ' ὅσον καὶ καθ' ὅσον αὐτὴ σημαίνει τὴν ἐναντι τοῦ νόμου ἰσότητα τῶν πολιτῶν καὶ τὴν ἀκατάργησιν τῶν προνομιοῦχων τάσεων (τῆς εὐγενείας), ἡ εἰσαγωγή τοῦ συστήματος τῆς καθολικῆς ψηφοφορίας, καθιστῶσα δυνατόν τὴν συμμετοχὴν τῶν ἐργατῶν καὶ τῶν κοινωνικῶς ὁμίλων τῶν εἰς τὴν πολιτικὴν ἐξουσίαν, ὁρᾷ ἄλλο περιεχόμενον εἰς τὴν δημοκρατίαν, ἀντιτιθέμενον πρὸς τὰ συμφέροντα τῆς ἀστικής τάξεως, τὴν ὅποian ἐξυπηρετεῖ ὁ φιλελευθερισμός: ἦτοι ἡ δημοκρατία πληροῦται σοσιαλιστικοῦ περιεχομένου, ἀπαιτεῖ καὶ τὴν οἰκονομικὴν ἰσότητα.

Ἰδιαίτερον μνείαν κἀκεῖναι ὁ Merkel τῆς ἀγροτικῆς τάξεως, λέγων ὅτι ὁ ἀγρότης εἶναι πολὺ ἀρμονικώτερος τοῦ ἀστού καὶ ὅτι παρ' αὐτῷ πραγματοποιεῖται ἡ ἁρμονία ἀμφοτέρων τῶν θεμελιωδῶν ἀρχῶν τοῦ συντηρητισμοῦ καὶ τοῦ φιλελευθερισμοῦ. Συμβουλευεῖ δὲ τοὺς ζητούντας τὴν ἁρμονίαν ταύτην νὰ στραφῶν ἀπὸ τὰς ἀγροτικὰς τῶν μεγαλοσυντάξεων πρὸς τὰ ἐγκαταλειμμένα χωρία.

Ἐν τούτοις, ἀναλύοντες εἰς τὸ δεύτερον μέρος τοῦ ἔργου του τὰς διαφορὰς μεταξὺ συντηρητισμοῦ καὶ φιλελευθερισμοῦ, καταφεύγει καὶ ὁ M. εἰς τὴν φιλοσοφίαν. Ἐκ τῶν κατατέρω μεταφερομένων 15 σημειῶν, εἰς τὰ ὁποῖα ἐκθέτει τὰς ἐν λόγῳ διαφορὰς, καταφαίνεται ὅτι καὶ ὁ M. ἀνευρίσκει ταύτας εἰς δύο θεμελιώδεις φιλοσοφικὰς συλλήψεις, αἱ ὁποῖαι, κατ' αὐτόν, διήκουν δι' ὁλοκλήρου τῆς ἱστορίας τῆς ἀνθρωπότητος ἀπὸ τῶν πρώτων τῆς ἀπαρχῶν μέχρι τῆς σημερινῆς καὶ αἱ ὁποῖαι εἶναι ἀπλῆ ἀπαικτικὸς τῆς πόλης μετοῦ τοῦ ἀτόμου καὶ τοῦ συνόλου. Ἡ θεωρία τοῦ εἶναι κατ' οὐσίαν ἀναγνώρισις τῆς ἰδέας τῆς πόλης μεταξὺ τῶν ἀρχῶν τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς αὐθεντίας.

Διαφορὰ μεταξὺ συντηρητισμοῦ καὶ φιλελευθερισμοῦ κατὰ Merkel:

Συντηρητισμός

1. Τάσις πρὸς τὴν σταθερότητα.
2. Προσπάθεια προσαρμογῆς τοῦ νέου πρὸς τὸ παλαιόν.
3. Ἐκτίμησις τῶν ὑπαρχόντων θεσμῶν ἀπὸ τῆς ἱστορικῆς ἀπόψεως.
4. Οἱ συντηρητικὸι παρέχουν τὴν προτίμησιν τῶν εἰς τύπους ὁργανικῶς συνδεσμένων πρὸς τὴν ζωὴν καὶ διὰ τοῦτο στερομένους εὐκαμίας.
5. Ἀρχὴ τῆς αὐθεντίας.
6. Ἐγγύτερος πρὸς τὴν θεοσκείαν.
7. Ἐγγύτερος πρὸς τὸν καθολικισμόν.
8. Ἐν τῇ πολιτειολογίᾳ ἀναχωρεῖ ἀπὸ τοῦ κράτους ὡς συνολικῆς κοινότητος.
9. Ἐν τῇ πολιτικῇ ἀγωνίζεται ὑπὲρ τῆς δυνάμεως τοῦ κράτους.
10. Ὑποστηρίζει τὴν σταθερότητα τῶν ὁργανισμῶν.
11. Ἀπαιτεῖ στενὸν σύνδεσμον τοῦ ἀτόμου πρὸς τὸ κράτος.
12. Εἶναι ὑπὲρ τῆς συγκεντρώσεως ἐν τῇ διοικήσει.
13. Ἀναγνωρίζει τὰς περὶ ἠθικῆς ιδέας τῆς κοινότητος.

14. Ὑπερασπίζει τὴν ιδέαν τοῦ πολέμου ἐκ λόγων κρατικῆς σκοπιμότητος.

15. Εἶναι ὑπὲρ τῆς συνθέσεως τῆς κοινωνίας εἰς ἕν ὁμοιογενὲς σύνολον.

Φιλελευθερισμός

1. Τάσις πρὸς μεταβολάς.
 2. Προσπάθεια ἀναπτύξεως καὶ ὁργανώσεως τοῦ νέου κατὰ τὰς ἀπαιτήσεις τῶν κοινωνικῶν δυνάμεων καὶ ἀναγκῶν.
 3. Ἐκτίμησις τῶν ὑπαρχόντων θεσμῶν ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῶν συμφερόντων τῆς συγκρονοῦς ἐποχῆς.
 4. Οἱ φιλελευθεροὶ εἰς τύπους συμβατικούς, καὶ τᾶξιν πραγμάτων, τῆς χρησιμότητος τῆς ὁποίας τὸν ἔλεγχον ἐπιφυλάσσουν εἰς ἑαυτούς.
 5. Ἀρχὴ τῆς ὀρθολογικῆς σκοπιμότητος.
 6. Ἐγγύτερος πρὸς τὴν ἐπιστήμην.
 7. Ἐγγύτερος πρὸς τὸν προτεσταντισμόν.
 8. Ἐν τῇ πολιτειολογίᾳ ἀναχωρεῖ ἀπὸ τοῦ ἀτόμου.
 9. Ὑπὲρ τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀτόμου.
 10. Ἀφίνει χώρον διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἀτόμου.
 11. Ἐκπροσωπεῖ τὴν ιδέαν τῆς ὅσον τὸ δυνατόν χαλαρότερας σχέσεως τοῦ ἀτόμου πρὸς τὸ κράτος.
 12. Εἶναι ὑπὲρ τῆς ἀποκεντρώσεως καὶ τῆς αὐτονομίας.
 13. Ἀναγνωρίζει ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης ἐλευθερίαν καὶ ἀνεξαρτησίαν εἰς τὸ ἄτομον.
 14. Εἶναι ὑπὲρ τῆς διηνεκοῦς εἰρήνης.
 15. Τονίζει καὶ θάλλει τὸν διαφορισμὸν τοῦ κοινωνικοῦ βίου.
- Θεωρίαν περὶ δύο ἀντιρρόπων κομματικῶν τύπων ἀναπτύσσει καὶ ὁ Γουσταῖος Radbruch, νομοφιλόσοφος καὶ πολιτικός, εἰς τὰ ἔργα του: Einführung in die Rechtswissenschaft καὶ Kulturlehre des Sozialismus.
- Βάσις τῆς θεωρίας αὐτοῦ εἶναι ἡ φιλοσοφικὴ ἔρις τοῦ 18ου καὶ 19ου αἰῶνος περὶ τοῦ τίς εἶναι ἡ ὑπεράσθη ἠθικὴ ἀξία: ἡ ἀνθρώπινη προσωπικότης, ὡς δέχονται οἱ Kant, Humboldt, Novalis κλπ. ἡ τὸ κράτος καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ ἀνάπτυξις αὐτοῦ, ὡς θέλει ὁ Ἐγγελοῦ καὶ σείρα μεταγενέστερων φιλοσόφων καὶ πολιτειολόγων, πολιτικῶν καὶ ἐθνικιστῶν τοῦ 19ου αἰῶνος (Ἐρρίκος Τράτσκε!). Ἡ ἐν λόγῳ φιλοσοφικὴ ἔρις ἐκδηλοῦται κατὰ τὸν Radbruch ἐξωτερικῶς εἰς τοὺς μεταξὺ τῶν κομμάτων ἀγῶνας. Οὕτως, ἡ θεωρία αὐτοῦ εἶναι κατ' οὐσίαν ἡ αὐτὴ πρὸς τὴν ἀνωτέρω ἀναπτυχθεῖσαν αὐτὸν Merkel, διότι καὶ ἐνταῦθα παρίσταται ὡς ἐκ διαμέτρου διίστασθαι ἀρχαὶ ἀφ' ἐνός ἡ ἐλευθερία καὶ ἀφ' ἐτέρου ἡ εἰς τὴν ἀνωτέραν αὐθεντίαν ὑποταγή. Ὁ συγγραφεὺς ὅμως οὐδὲς μεταχειρίζεται διαφορὰς τεχνικῶς ὅρους: τὴν ἀρχὴν τῆς ἐλευθερίας ὁνομαζει ἀτομικότητα, τὴν δὲ ἐτέραν τῆς εἰς τὴν αὐθεντίαν ὑποταγῆς ὑπερατομικότητα (überindividuelle lische). Ἡ μὲν πρώτη βλέπει τὸ κράτος ἀπὸ τῆς σκοπίας τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἰδιωτικοῦ βίου τῶν ἀτόμων, ἡ δὲ δεύτερα ἀποβλέπει πρὸς τὸ κράτος ὡς πρὸς τὸ σύνολον, οὐδὲν τὰς ἀντιθέσεις συνιστοῦν τὴν ὁρίστην ἠθικὴν

ἀληθεῖς αὐτῶν σκοποῦς. Εἰς τὴν πείραν
εἰς τὴν μετὰ ἔρωτος παρακολούθησιν τοῦ

γού αυτών εκ μέρους των διοικούντων αυτών άφεται πεδίων εύφύ, πεδίων το όποιον όχι μόνο θα βελτιώση τους σκοπούς αυτού, αλλά και ίσως εις πλείους περιπτώσεις παράσχη στοιχειά πολύτιμα, δικαιολογούντα το άνοιγμα των θυρών των κελώνων και ένδεχομένως το κήρυγμα μερικών φυλακών.

§ 2. Είς έν μόνον σημείον θα ήθέλωμεν να επιστήσωμεν την προσοχήν του επιστήμονος κόσμου, ή μάλλον των εκ του σύγγγους παρακολουθούντων την κοινωνικήν μας ζωήν.

Είπομεν άνωτέρω, ότι της έν ταις φυλακαίς ένκαθειρξέως όρθον και φρόνιμον είναι να εξααιρεθούν οι δράσται ώρισμένων μη κοινωνών ως επικινδύνων χαρακτηριζομένων άδικημάτων και δη τιμωρουμένων διά φυλάκισις το πολύ μέχρις ένός μηνός.

Άλλα δέν θα ήτο επίσης όρθον και φρόνιμον και οι εκ τούτων τιμωρουμένοι με ποινήν βαρύτεραν και οι καταδικασθέντες εις ποινήν φυλάκισις μέχρις ένός μηνός επί τοις ως επικινδύνους κοινωνώς χαρακτηριζομένοις άδικήμασιν, υπό έγγυητικας και άλλας προϋποθέσεις, άντι της ένκαθειρξέως να περιορίζωνται εις άποικίας εργασίας άπ' εύθείας, άποφραγμένης της άποκρουστικής φυλάκισις, ως μη άναγκαίας, ούτε εις την άτοιμότητά των, άλλ' ούτε και εις την φύσιν της άδικπραγίας των.

Ημείς νομίζομεν, ότι υπάρχουν πλείοσαι τοιαύται περιπτώσεις και εις τόν έν ισχύι κώδικα και εις το προσχέδιον του ποινικού κώδικος. Και ο δικαστής, ο επιβάλλων την ποινήν, πλείστοις ούτως θα εύρισκε διέξοδον, υπό την πίεσιν της συνειδήσεώς του, ν' άποφύγη τόν ένγκλεισμόν έν κελλώ και γενικώς έν τη φυλάκί, διότι εις ειδικήν τινα περίπτωσιν δέν προήκει τοούτο.

VII. ΝΕΑΡΟΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΑΙ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

§ 1. Διά την άνέγερσιν και έν γένει την όργάνωσιν των φυλακών υπό την γενικωτέραν των σημασιών δέν έλάδομεν ύπ' όψιν τούς νεαρούς ένγκληματίας, τούς άγοντας ήλικίαν μέχρι και 18 έτών.

Έχομεν την γνώμην, ότι παρ' ήμίν ο άνθρσπος μέχρις ήλικίας 18 έτών εύρίσκεται εις το στάδιον της διαμορφώσεως του χαρακτήρος του και επομένως κατ' αυτό διά πάσαν άντινομιαν ή ένέργειαν δέν πρέπει να ζητώνται παρ' αυτού εύθύναι, πολύ δέ περισσότερον να επιβάλλονται ποιναι. Δι' αυτόν, ένγκληματούντα, είναι ένδεδειγμένη άλλη μεταχείρισις. Τα ποινικά δικαστήρια και ο ποινικός κώδικς είναι άσυνεβήστα προς τας τοιαύτας προσωπικότητας, δι' ας το ήτημα δέν να έξετασθή έντελώς άνεξαρτήτως, τοσούτω μάλλον, καθόσον και γενικώτερον δέν ειμθα έξ εκείνων, οι όποιοι πιστεύουν, ότι αι φυλακαι δύνανται ν' άποδοϋν έργαστήριον κοινωνικών πεποιθήσεων. Διά το παιδί, όχι απλώς το ένγκληματούν, αλλά γενικώς το άτίθασσον, χρειάζεται λήψις παιδαγωγικών μέτρων και προς τοούτο οι ποινολόγοι δέν άρκουν μόνοι άποκλειστικώς να χειρισθούν το ήτημα. Είναι ανάγκη να διανοιγϋν τσόν εύρεϊς όρίζοντες σχετικώς, ώστε να περιλάβουν όχι απλώς την σκέψιν ή την δράσιν μερίδος άτομων, αλλά όλόκληρον την δυναμικότητα της κοινωνικής μας ζωής. Διότι όσση περισσότερα θα κάμωμεν για το παιδί, επί τοσούτον ολιγώτερον θα μάς άσφαλοϋν και αι φυλακαι.

2. Διά τας ένγκληματούσας και κρατουμένας γυναίκας, των όποιων ο μέσος όρος καθ' έκαστην άνήλθε κατά το 1932 εις 200 περίπου, δέν θα άσοληθώμεν επίσης έν πλάτει, έφόσον διά μέν τας έντιούσας βαρείας ποινάς αι γυναίκες φυλακαί επί του παρόντος είναι κατά το μάλλον έπαρκεις και σύμφωνοι προς τας διαιτυπομένας διά της παρούσης μελέτης άρχάς, διά δέ τας λοιπάς θα ήτο φρονιμώτερον αι φυλακαι να έχρησιμοποιοϋντο, τοϋλάχιστον επί του παρόντος, έν εσχάτη ανάγκη.

Έκ των κατά το έτος 1931 καταδικασθεισών γυναικών, τα 57 % διέπραξαν: άδικήματα κατ' της έντελεστικής έξουσίας, αυτοδικίας, άδικούς επιθέσεις, προσβολάς τιμής και φθοράς ξένης ιδιοκτησίας, και τα 23 % κλοπας και άπάτας. Τα λοιπά 20 % καταδικάσθησαν δι' άλλας κοινώς επικινδύνους πράξεις. Έάν εις ταύτα προστεθώ και το γεγονός, ότι έξ αυτών τα 70 % ήσαν έγγαμοι ή χήραι μετά τέκνων, πρέπει ή τελευταία πρότασις μας, ότι

διά τας γυναίκας δέν να γίνη παρέκκλισις τις εκ του γενικού κανόνος, να μη μείνη άνευ συζητήσεως.

3. Παράλληλως προς τα ήλητέα ως άνω μέτρα διά τούς ώρισμους ένγκληματούντας άνδρας είναι ανάγκη ή Πολιτεία να λάβη πρόνοιαν και περί των δυστυχών έκείνων, οι όποιοι, παρ' όλην την ώριμότητα της ήλικίας, ένγκληματούν λόγω άπουσίας του κοινωνικού αίσθήματος, είτε παντελώς, είτε μονίμως, είτε περιοδικώς, και οι όποιοι οϋδέν ήττον άποτελοϋν την τραγικωτέραν άπειλήν της κοινωνίας. Πρόκειται περί των εύρησκομένων έν καταστάσει παραφροσύνης ή έν μια των καταστάσεων της βαρείας άνισορροπίας ή διανοητικής έξασθενίσεως, ή όποια καθιστά ατόους άνικάνους εις δεδομένην στιγμήν ν' άκούσιν έλεγχον επί των πράξεών των.

Οι τοιούτοι είναι ανάγκη όπωσδήποτε να τεθούν έξω του πλαισίου της κοινωνικής ζωής, όχι τσόν διότι εις οϋδέν είναι χρήσιμοι, όσον διότι ο έξ αυτών κίνδυνος έρχεται άπρόσκλητος.

VIII. ΑΙ ΕΛΑΦΡΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΠΟΙΝΑΙ

1. Και τώρα έρχόμεθα, εις συμπλήρωσιν των όσων έν τούτοις προηγουμένοις άνεπτυξαμεν, εις τόν τρόπον, καθ' όν δέν να έκτίωνται αι κατά τόν έν ισχύι κώδικα επιβάλλόμεναι ποιναι φυλάκισις μέχρις ένός μηνός.

Κατά τα στατιστικά δεδομένα, παρ' όλην την άδρανίαν, ήν επέφερον οι θεσμοί της άναστολής και της μετατροπής των ποινών φυλάκισις, κατά την διάρκεια του έτους 1933 εισήλθον εις τας φυλακάς προς έκτίσιν ποινής φυλάκισις μέχρις ένός μηνός περί τας 15.500 γενικώς, ών 65 %, ως προέλεχθη, δι' άδικήματα άραίου ένγκληματικού περιεχομένου.

Ός γνωστόν, κατά τόν νεαρόν ν. 3998 ή έκδικασις των πλημμελειών, των τιμωρουμένων με φυλάκισιν μέχρις 6 μηνών ή χρηματικήν ποινήν μέχρι 4000 δρ. άνετέθη εις τα Μονομελή Πλημμελειοδικεα, πλην έξαιρέσεων έλαχίστων έν σχέσει προς την όλην ένγκληματικότητα.

Ότω, λαμβανομένου ύπ' όψιν, ότι κατά το 1933 το ποσοστό των εις φυλάκισιν πλέον των 6 μηνών καταδικασθέντων άνήλθεν εις 4 % επί του συνόλου των εις φυλάκισιν γενικώς καταδικασθέντων—πολύοντι τοούτο άπολύτως δέν είναι άσφαλές κριτήριον, διότι ο κριματών τιμωρουμένων κατ' άνωτάτον όριον νόμος δέν ήμλει περί ποινών, αλλά περί άδικήματων φυλάκισις μέχρις 6 μηνών—προκύπτει, ότι το σύνολον σχεδόν των καταδικασθέντων εις φυλάκισιν μέχρις ένός μηνός άνήκει εις την άρχήν. Άλλ' εκ των συμπεριών 249 τοιούτων δικαστηρίων, μόνον τα της έδρας των Πλημμελειών Πλημμελειοδικεών εύρίσκονται έγγύς των φυλακών.

Έάν λοιπόν έχη τις ύπ' όψιν, άφ' ένός το γεγονός τοούτο, και άφ' έτέρου ότι εις τα 4/5 περίπου των καταδικασθέντων εις φυλάκισιν μέχρις ένός μηνός επιβλήθη ποινή φυλάκισις μέχρι 15 ήμερών, φαντάζεται υπό τοιούτους όρους άν ή μεταφορά των καταδικασθέντων εκ της ύπαίθερου εις τας φυλακάς (και μάλιστα, όταν αϋται κατά τας ήμετέρας άντιλήψεις περιορισθούν εις 13), είναι δυνατή και ή ποινή πληροί κανένα σκοπόν. Όχι μόνον δέν θα ύπαρχη ή άναγκαία δημοσία δύναμις προς συνοδείαν, αλλά και το πλείστον μέρος της ποινής θα έκτίεται... καθ' όδόν!

2. Έφόσον όθεν και διά λόγους καθαρώς

τεχνικούς άποκλείεται υπό το σημερινόν δικονομικόν καθεστώς ή ένκαθειρξις εις φυλακάς των εις έλαφράς ποινάς φυλακισέως καταδικασθέντων, προς δύο άναγκαίας κατευθύνσεις άγόμεθα. Η εις την άντικατάστασιν αυτών δι' άλλης ποινής ή εις την ίδρυσιν ειδικών κρατητηρίων παρ' έκάστη έδρα Μονομελούς Πλημμελειοδικείου.

Η άντικατάστασις των έλαφρών ποινών φυλακισέως, φέρ' ελπίειν, διά χρηματικών, είτε άμέσως, είτε έμέσως, είναι αλήθες, ότι εις όλες τας χώρας έλαβε τεραστίαν άνάπτυξιν—άσφαλώς κατ' ανάγκην—παρ' ήμίν δέ τελευταίως υπερέβη και τα υπό του λαϊκού αίσθήματος έπιτρεπόμενα όρια. Ότω, κατά τόν νεαρόν νόμον 5986 περί μετατροπής ποινών, τα ποινικά δικαστήρια, επιβάλλοντα άντιμωλίαν του κατηγορουμένου, ποινάς κρατήσεως ή φυλάκισις μη υπερβαίνουσας τούς τρεις μηνάς ύποχρεωτικώς μετατρέπον αυτάς εις πρόστιμα ή χρηματικάς ποινάς. Έάν όμως αϋται ύπερβαίνουν τούς τρεις μηνάς, οϋχι όμως τούς έξ διά τούς άνδρας και το έτος διά τας γυναίκας, ή κατ' άνωτέρω μετατροπή εκ μέρους του δικαστηρίου είναι δυνατή. Έπίσης κατά τόν αϋτόν νόμον ποιναι κρατήσεως ή φυλάκισις υπερβαίνουσας τούς τρεις μηνάς οϋχι δέ και το έν και ήμισι έτος μετατρέπονται ύποχρεωτικώς μετά την έκτίσιν του ήμισιους αυτών. Η μετατροπή εις πάσας τας περιπτώσεις γίνεται τη αϊτήσιν του καταδικασθέντος, ύπολογιζομένης έκαστης μέν ήμέρας φυλάκισις προς δρ. 25—1000, έκαστης δέ ήμέρας κρατήσεως προς δραχμάς 15—250, άναλόγως της οικονομικής καταστάσεως του καταδικασθέντος. Τοις εύεργετήμασι της μετατροπής της ποινής δύνανται υπό ώρισμένας προϋποθέσεις να στερηθούν: οι καταδικασόμενοι επί ζωοκλοπής, οι υπό άναστολήν γενικώς και οι τυχόντες μετατροπής προ της παρελεύσεως τριετίας.

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Η συνέχεια.

Θ. Π. ΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ. Είς το έν τώ προηγουμένω τεύχει δημοσιευθέν Αον Μέρος της μελέτης ταύτης εκ τυπογραφικής άβλεψίας παρεσφύρσαν τα έξης σφάλματα:

Είς την β' περίοδον της § 4 του Κεφ. II άνεγράφη «άντιποιήσεις της άρχης και άλλων άδικημάτων», άντι του όρθου «άντιποιήσεως της Άρχης και άλλων δικαιωμάτων».

Είς την § 6 του αϋτού Κεφαλαίου άνεγράφη ο αριθμός 27.000 άντι του πραγματικού 21.000 (περίοδος 5η) και ο αριθμός 17.500 άντι του πραγματικού 13.500 (περίοδος 6η).

ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

ΕΠΙΤΑΓΑΙ

ΧΑΡ. Γ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

ΔΙΠΛ. ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

ΜΕΛΕΤΑΙ, ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΙ, ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΑΙ ΘΕΡΜΑΝΣΕΙΣ,

ΑΕΡΙΣΜΟΙ, ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ

ΑΘΗΝΑΙ

Μέγ. Μετοχικού, Σταδίου 4

Τηλέφ. 24—020

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΙΣ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ ΧΡΥΣΗΣ ΒΑΣΕΩΣ

Η εξέλιξις της καταστάσεως έν Γενεύη έχει απόψεις μεταβλητάς, άλλά πρέπει κανείς να είναι έπιφυλακτικός εις την έκφρασιν γνώμης επί των προτεινομένων λύσεων πριν ή γνωρίση άκριβώς τά συμπεράσματα εις τα όποια θα καταλήξουν αι συσκέψεις των διαφόρων έπιτροπών. Ός έχει σήμερον ή κατάσταση του κόσμου οϋδεμία διαπραγματεύσις είναι εύρησις και ή ποικιλία των τάσεων, ή σύγκρουσις των συμφερόντων, ή αντίθεσις των θεωριών καθιστούν δύσκολον και τόν φαινομενικώς απλούστερον διακανονισμόν ώρισμένων προϋποθέσεων να στερηθούν: οι καταδικασόμενοι επί ζωοκλοπής, οι υπό άναστολήν γενικώς και οι τυχόντες μετατροπής προ της παρελεύσεως τριετίας.

Αι εκ Γενεύης πληροφορία είναι παρήγοροι όσον άφορρά την καταβαλλομένην προσπάθειαν διά την έν τώ μέτρω του δυνατού θεραπείαν των κακών, τά όποια προϋξένησεν ή γενική κρίσις, δημοσιονομική και οικονομική, διά της άνορθώσεως των διεθνών συναλλαγών. Η διαπίστωσις της πλήρους σταθερότητας των χωρών, αίτινες παραμένουν πιστοί εις την χρυσήν βάσιν, εις τας συμφωνίας των, παρουσιάζει μέγιστον ένδιαφέρον.

Είναι γνωστή ή πρωτοβουλία την όποιαν έλαβον έν Γενεύη ο Βέλγος ύπουργός των Έξωτερικών κ. Ζασπάρ. Το άνακοινωθέν, το όποιον έδημοσιεύθη μετά το πέρας της συνεδριάσεως των αντιπροσώπων του Βελγίου, της Γαλλίας, της Ιταλίας, της Έλβετίας, της Όλλανδίας και του Λουξεμβούργου, δηλαδή των χωρών της Δυτικής Ευρώπης, των όποιων το νόμισμα είναι έπίσημως προσηρμοσμένον προς την χρυσήν βάσιν, καθορίζει σαφώς την προσπάθειαν προς την όποιαν τείνουν αι χώραι αϋται και ή όποια άν άχθή εις αίσιον πέρας, δύναται να άποτελέση την άπαρχήν μεγάλων γεγονότων. Επρόκειτο να έξετασθ ή άπό κοινού πώς αι χώραι αϋται, άποφασιστικώς πιστοί εις την χρυσήν βάσιν, είναι δυνατόν να αναλάβουν ως οίον τε άποτελεσματικώτερον την πρωτοβουλίαν μιας κανονικής διεθνούς συνεργασίας εις το δημοσιονομικόν και οικονομικόν επίπεδον, άνευ της όποιας ή έπάνοδος εις την

εύημερίαν θα ήτο έντελώς φανταστική.

Είναι λογικόν ότι το Βέλγιον, το όποιον όφείλει να αντιμετώπιση όξυτάτην οικονομικήν κρίσιν, και το όποιον με το αίσθημα της πραγματικότητας, όπερ διακρίνει τας βελγικάς κυβερνήσεις, έχει συναίσθησιν των μοιραίων συνεπειών της ύποτιμήσεως του νομίσματος και του πληθωρισμού, προσπαθεί να συγκρατήσει το νόμισμά του εις υγιά κατάσταση και άσχολεϊται όλος ιδιαιτέρως με την λύσιν του ζητήματος.

Δέν ύπάρχει πράγματι άλλος δρόμος προς έξυγίανσιν της καταστάσεως και έπάνοδον εις την έμπιστοσύνην διά της οικονομικής και νομισματικής άναστηλώσεως, από εκείνον τόν όποιον προτείναν τά συσχεπτόμενα έξ κράτη.

Με την διαπίστωσιν ότι αι έξ Δυτικά Χώραι, αι αντιπροσωπευθείσαι κατά την έν Γενεύη σύσκεψιν, είτε ποτέ και άλλοτε μένουνσι πιστοί εις την έπικύρωσιν της δηλώσεως του Λονδίνου της 3' Ιουλίου π. έτους, ότι θα κρατήσουν την χρυσήν βάσιν εις την τρέχουσαν παρτέ και εξασφαλίσουν την έλευθερίαν λειτουργίας της, οι άπεσταλμένοι του Βελγίου, της Γαλλίας, της Ιταλίας, του Λουξεμβούργου, της Έλβετίας και της Όλλανδίας, άνεγνώρισαν ότι ή διεύρυνσις των συναλλαγών άποτελεί τόν κυριώτερον σκοπόν των προσπαθειών των.

Προς τόν σκοπόν τοϋτον φαίνεται έπιθυμητόν να αναλάβουν κατά πρώτον να προβοϋν εις ένεργείας παρ' ταίς κυβερνήσεσι των διαφόρων κρατών, τά όποια, λόγω ταυτότητας του νομισματικού των καθεστώτος και συνεχείας των έδαφών των, έχουσιν οικονομικάς σχέσεις σημαντικές.

Η πολιτική αϋτη δέν διεϋθύνεται οϋδέ πόρρωθεν έναντίον οϋδεμιάς σύστημας και ή ποικιλία των άποτελεσμάτων της έξασφαλίζει εις αϋτήν έλευθερίαν κινήσεων. Διά τοϋτο δύναται να άσκήση πραγματικήν έλπίν επί του ύπολοίπου κόσμου. Δέν ύπάρχει και ή παραμικρά άμφιβολία ότι αι χώραι του χρυσοϋ κανόνος έχουσι μέγα συμφέρον να βοηθήσουν άλλήλας προς τόνωσιν των μεταξύ των εμπορικόν συναλλαγών και άκόμη, εάν αι τελωνειακής φύ-

Κατά την σύσκεψιν των αντιπροσώπων των έξ χωρών άπεφασίσθη ή συγκρότησις μιας έπιτροπής, της όποιας ή προεδρία άνετέθη εις τόν κ. Ζασπάρ, έπιτροπής έπιφορτισθείσης να έξετάση πάντα τά προβλήματα τά όποια θέτει ή εξέλιξις των οικονομικών και δημοσιονομικών σχέσεων μεταξύ των έξ Δυτικών Χωρών της χρυσής βάσεως και ή όποια θα προπαρασκευάση την άποτελεσματικήν συνεργασίαν των διά της διεύρυνσεως των συναλλαγών, της άναπτύξεως του τουρισμού και της έξελίξεως των μεταφορών.

Ότι αι άποφάσεις αϋται της έπιτροπής άποτελοϋν γεγονός πράγματι μεγάλης σημασίας, δέν ύπάρχει οϋδεμία άμφιβολία. Προβλέπονται συνεδριάσεις της διακυβερνητικής ταύτης έπιτροπής, συγκροτηθόμεναι εις τας πρωτεύουσας των διαφόρων ένδιαφερομένων χωρών διαδοχικώς με σαφώς καθορισμένον έκ των προτέρων πρόγραμμα έργας.

Πρόκειται με άλλους λόγους περί μονιμου συνεργασίας των χωρών της χρυσής βάσεως, συνεργασίας ή όποια θα άποτελέση σωτήριο παράδειγμα διά πάντα τά έθνη, τά όποια στερήζοντ τας έλπίδας των εις την έπάνοδον προς τας υγιείς οικονομικάς και δημοσιονομικάς θεωρίας.

Πάντα τά γεγόμενα μέχρι σήμερον καθ' όλον τόν κόσμον πειράματα απέδειξαν ότι ή αλλοίωσις του νομίσματος έν οϋδεμιά περιπτώσει ύπήρξεν άποτελεσματικόν και μόνιμον μέσον τώνσεως του έξωτερικού εμπορίου, ένφ ή νομισματική σταθερότης επέτρεψεν εις τας χώρας αίτινες έμειναν πιστοί εις αϋτήν να έξασφαλίσουν μεταξύ των έντονων εμπορικόν συναλλαγών.

Η χρυσή βάσις άποτελεί αϋτή και μόνη σημαντικώτατον οικονομικόν σύστημα και ή ποικιλία των άποτελεσμάτων της έξασφαλίζει εις αϋτήν έλευθερίαν κινήσεων. Διά τοϋτο δύναται να άσκήση πραγματικήν έλπίν επί του ύπολοίπου κόσμου. Δέν ύπάρχει και ή παραμικρά άμφιβολία ότι αι χώραι του χρυσοϋ κανόνος έχουσι μέγα συμφέρον να βοηθήσουν άλλήλας προς τόνωσιν των μεταξύ των εμπορικόν συναλλαγών και άκόμη, εάν αι τελωνειακής φύ-

Η ΕΞΕΛΙΞΙΣ ΤΩΝ ΔΗΜ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

Τοῦ κ. Δ. Ι. ΔΕΛΙΒΑΝΗ

Τὴν 15 Σεπτεμβρίου ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν τῆς Γαλλίας κ. Ζερμὰν Μαρτὶν ὑπέβαλεν εἰς τὴν ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ἐπιτροπὴν τῆς Βουλῆς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1935. Τὸ γεγονός ἐστὶν ὁ προϋπολογισμὸς ἐγκαταστάσεως ἀποστέλλεται εἰς τὴν Βουλὴν εἰς ἀποφασιστικὸν ἔνδεον καὶ ἐξαρτεῖται ἀπὸ ὁλοκλήρου τοῦ τύπου, διότι ἀπὸ τοῦ 1929 τοῦτο δὲν καταρτίζεται καὶ, πρὸς ἀποφυγὴν διακοπῆς τῆς λειτουργίας τῆς κρατικῆς μηχανῆς, κατέστη ἀναγκαῖα ἡ προσφυγὴ εἰς τὴν ψήφισιν δωδεκατημορίου καθ' ὅλα τὰ προηγούμενα ἔτη. Ἐπὶ πλέον πρέπει νὰ ὑπομνησθῇ ὅτι ἡ συζήτησις ἐν τῇ Βουλῇ ἐν Γαλλίᾳ δὲν γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ σχεδίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑποβαλλομένου ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ, ἀλλὰ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐκθέσεως, ἥν ἐπ' αὐτὸ συντάσσει ἡ κοινοβουλευτική ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν. Αὕτη ἐπὶ ἀσθενὸς κυβερνήσεως μεταβάλλει συχνὰ ριζικῶς τὸν προϋπολογισμὸν καὶ οὕτω παρατηρεῖται ἐπέμβασις τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας εἰς ἔργα τῆς ἐκτελεστικῆς. Ἐν τούτοις, κατόπιν τῆς κυβερνήσεως ἐπὶ τῶν ὑπ' αὐτῆς ἐπιδικασμένων σκοπῶν καὶ τῶν ἐπὶ αὐτῇ ἐπιδιωκόμενων σκοπῶν καὶ τῆς δόξα κληρὸν σχεδὸν τὴν κοινὴν γνώμην, εἶναι πολὺ ἀπὸ τῆς ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν νὰ πολυμῶσιν καὶ ἐπιφέρει σημαντικὰς μεταβολὰς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ. Ὁ δὲ, συμφωνῶν πρὸς τὴν ὁρθόδοξον ἀρχὴν ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς δὲν πρέπει νὰ περιέχῃ μεταβολὰς νόμων, ἀντιθέτως ὅμως πρὸς τὴν συνήθη ἐν Γαλλίᾳ πρακτικὴν, ἥτις ὑπὸ πάντων κατακρίνεται, ἀλλὰ ἐν τούτοις ἐφαρμόζεται, οὐδεμίαν τοιαύτην ἀναφέρει. Οὕτω, ὅσον ἀφορᾷ τὸν προϋπολογισμὸν, ὁ σχηματισμὸς τῆς κυβερνήσεως ἐθνικοῦ συνασπισμοῦ, ὅχι μόνον δὲν θέτει εἰς κίνδυνον τὸν κοινοβουλευτισμὸν, ἀλλὰ συντελεῖ εἰς τὴν ἀρτιωτέραν λειτουργίαν του.

Ἐντόπωσιν εἰς μὲν τὸν ὑποβληθέντα

σεως συνεννοήσεις μετὰ τὸ δικαίωμα τῆς μάλλον εὐνοουμένης χώρας εἶναι δύσκολον νὰ πραγματοποιηθῶν καὶ ἐὰν δὲν εἶναι δυνατὰ αἱ διμερεῖς συμφωνίαι, καθίσταται εὐνόητον ὅτι εἶναι συμφέρουσιν αἱ οἰκονομικαὶ παραχωρήσεις πρὸς διευκόλυνσιν τῶν χωρῶν, αἵτινες εἶναι ἀποφασισμέναι νὰ παραμείνουν εἰς ὑγιᾶ οἰκονομικὴν κατάστασιν καὶ αἱ ὁποῖαι ὡς ἐκ τούτου ἀποκροῦσιν κατὰ ἀπειλὴν ἀθεμίτου ἀνταγωνισμοῦ παντὶ τρόπῳ.

Μία πολιτικὴ τῶν χωρῶν τῆς χρυσῆς βάσεως τολημῶς ἐφαρμοσμένη δύναται νὰ δώσῃ τάχιστα σημαντικὰ ἀποτελέσματα διὰ τὴν ἐλευθερίαν κυκλοφορίας τῶν ἐμπορευμάτων καὶ τὴν ἀνόρθωσιν τῆς διεθνούς πίστεως.

Διὰ τοῦτο ἡ πρωτοβουλία ἡ ἀναληφθεῖσα ἐν Γενεῇ παρουσιάζει σημαντικὸν ἐνδιαφέρον καὶ διαγράφει τὰς ἀποφύεις, ἐνώπιον τῶν ὁποίων δὲν θὰ ἦτο δυνατόν νὰ μείνῃ τις ἀδιάφορος.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ «Χρόνου».)

προϋπολογισμὸν προκαλεῖ ἡ μείωσις τῶν προβλεπομένων δαπανῶν εἰς 47 δισεκατομμύρια φράγκων, εἰς δὲ τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἐκθεσὴν ἡ διαδήλωσις τῆς ἐμμονῆς εἰς τὴν ὁρθόδοξον πιστωτικὴν καὶ νομισματικὴν πολιτικὴν.

Κατόπιν τῆς δεικνύουσας κρίσεως τῶν ἐτῶν 1925/6, προκληθείσης ἐκ τῆς εἰς εὐρείαν κλίμακα φυγαδεύσεως κεφαλαίων εἰς τὸ ἐξωτερικὸν καὶ ἐκ τῆς ἀρνήσεως τῶν κοινοτῶν ἐντόκων γραμματίων ἀνεληθόντων τὸν Αὐγούστου 1926 εἰς 49 δισεκατομμύρια φράγκων νὰ προβοῦν εἰς τὴν ἀνανεώσιν των, ἡ ἐμπιστοσύνη ἀποκατέστη χάρις εἰς τὴν ἀνάληψιν τῆς ἐξουσίας ὑπὸ κυβερνήσεως ἐθνικοῦ συνασπισμοῦ, προεδρευομένης ὑπὸ τοῦ κ. Πουανκαρέ. Οὕτως, ἀναλαμβάνον τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ἀποκατέστησε τὸ ἰσοζύγιον τοῦ προϋπολογισμοῦ διὰ τῆς ἐπιβολῆς ἀφθόνων, κυρίως ἐμμέσων, φόρων καὶ ἐπωφελομένων τῆς οὕτω ἀποκατασταθείσης ἐμπιστοσύνης, ἐπέτυχε πρῶτον μὲν ἀνανεώσιν τῶν ληγόντων ἐντόκων γραμματίων καὶ κατόπιν ἐπρονόησε περὶ τῆς παγιοποιήσεως καὶ ἀποσβεσέως των διὰ τῆς ἰδρύσεως τοῦ συνταγματικῆς κατοχυρωθέντος ἀποσβεστικοῦ ταμείου.

Ἡ κυβερνήσις Πουανκαρέ, ἐπιθυμοῦσα νὰ ἐξασφαλίῃ εἰς τὸ Ἔθνος ασφαλίαν ἀριστέραν ἀνείσιν εἰς τὰς κινήσεις του, δὲν προέβη ἢ τὸ 1929 εἰς μειώσεις τῶν τὸ 1926 ἐπιβληθέντων φόρων καὶ οὕτω συνεκινετρώθησαν ἱκανὰ πλεονάσματα, ἀνεληθόντα πρὸς στιγμὴν εἰς 19 δισεκατομμύρια φράγκων. Τὰ πλεονάσματα εἶναι ἐπικίνδυνα, διότι ὡθοῦν εἰς σπατάλην καὶ ἀφαιροῦν ἀπὸ τὸν ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν τὴν δυνατότητα ἀρνήσεως εἰς αἰτήσεις πιστώσεων, ὅταν αὐταὶ δὲν εἶναι τελείως ἀδικαιολογηταί. Τὸ αὐτὸ συνέβη ἐν Γαλλίᾳ καὶ οὕτω αἱ δαπάναι μέχρι τοῦ 1930 διαρκῶς ἠξέσαν, διότι:

1) Ἐγένετο ἡ προσαρμογὴ τῶν μισθῶν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων εἰς τὴν νέαν τιμὴν τοῦ φράγκου.

2) Εἰσήχθη ὁ θεσμός τῶν κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων, ὅστις, κἀκείνητα ὀργανωθεῖς, ἐπεβάρυνε πολὺ τὸν προϋπολογισμὸν καὶ ἠξέσσετο τὸ κόστος τῆς γαλλικῆς παραγωγῆς.

3) Ἐξετελέσθησαν τὰ ὁχυρωτικά ἔργα εἰς τὰ βορειοανατολικά σύνορα.

4) Ἐχορηγήθησαν πιστώσεις ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μὴ διανεμίσαι νὰ ἐπιστραφῶν εἰς κράτῃ τῆς κεντρικῆς Εὐρώπης, καὶ

5) Ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον νὰ ἐπιχορηγηθῶν οἱ γεωργοὶ καὶ νὰ παρασχεθῇ βοήθεια εἰς ἀριστέραν πιστωτικὰ ἰδρύματα, περιελθόντα εἰς δυσχερεῖας.

Συγχρόνως τὰ ἔσοδα διαρκῶς ἐμεινόντο παρὰ διαφόρους αἰτήσεις τῶν ὑπαρχόντων φόρων ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς ὁλοκλήρου ἐνισχυμένης κρίσεως καὶ οὕτω ἡ κάλυψις τῶν δαπανῶν δὲν ἦτο δυνατὴ ἢ δι' ἐκδόσεως δανείων καὶ δι' ἀναγκαστικῶν ἀναγκασμάτων ἐντόκων γραμματίων ἀξίας 10 δισεκατομμυρίων φράγκων εἰς τὸ τέλος τοῦ 1932. Ἡ κατάσταση τοῦ δημοσίου ταμείου ἀπέβη τέλος ἀπελπιστική, ὅταν ἐτέθη εἰς ἰσχύν τὸ χρεωστάσιον Χούβερ ἐπὶ τῶν διακυβερνητικῶν χρεῶν. Ἡ Γαλλία, ὡς γνωστὸν, εἶχε κατορθώσει νὰ λαμβάνῃ ἀπὸ τὴν Γερμανίαν καὶ τὰ βαλκανικά κράτῃ τὸ διπλάσιον περίπου τοῦ ποσού, ὅπερ αὕτη κατέβαλεν εἰς τὴν

Ἀγγλίαν καὶ τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς.

Αἱ κυβερνήσεις τῆς δεξιᾶς, αἵτινες εὐρίσκοντο εἰς τὴν ἀρχὴν μέχρι τὸν ἐκλογὸν τοῦ 1932, οὐδὲν μέτρον ἔλαβον πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς καταστάσεως καὶ οὕτω, ὅταν μετὰ τὰς ἐκλογὰς ἐξήχηματῆθη ἡ πρώτη ριζοσπαστικὴ κυβερνήσις, εἶχεν ἔλθει 12 δισεκατομμυρίων φράγκων. Ἐπὶ πλέον τὸ Ἔθνος ἀναγκάσθητο νὰ ἀναγκασθῇ νὰ ἐκδόσῃ καὶ ἡ δυνατότης ἐκδόσεως ἐντόκων γραμματίων ἦτο μικρά, διότι ἡ ἀγορὰ καὶ αἱ Τραπεζαὶ εἶχον ὑπερκορεσθῇ. Ἡ ἐπικρατοῦσα ἄλλως πε γενικὴ δυσπιστία ἐν Γαλλίᾳ ὡθεῖ εἰς ἀποθησαυρίσιν καὶ ἡνίκας τὰς Τραπεζὰς νὰ διατηροῦν σημαντικὰ ποσὰ ρευστὰ πρὸς ἀποφυγὴν οἰσθητικῆς δυσχερείας ἐν στιγμῇ πανικοῦ τῶν καταθετῶν των.

Δεδομένου ὅτι ἐκ τῶν δαπανῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ —μὴ λαμβανόμενων ὑπ' ὄψιν τῶν ἐξω αὐτοῦ δαπανωμένων ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ Ἀποσβεστικοῦ Ταμείου καὶ τοῦ Ἔθνος ἀποσβεστικοῦ τοῦ ἐν πλείπτον διατίθενται διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ δημοσίου χρέους καὶ τὰ δύο πέμπτα διὰ μισθοῦ καὶ συντάξεως, φανερόν ἦτο ὅτι πρὸς τὰ δύο ταῦτα κοινὸν ἔπρεπε νὰ στραφῇ ἡ προσοχὴ τῆς κυβερνήσεως Ἐρριώ. Πράγματι, ἀπεφάσισε, ποιοῦσα χρῆσιν συμβατικοῦ δικαίωματος, νὰ προβῇ εἰς τὴν μετατροπὴν ὁμολογιῶν συνολικῆς ἀξίας 85 δισεκατομμυρίων φράγκων, ἀποφεροῦσιν τὸν 5-7 %, εἰς ὁμολογίας τύπου 4 ½ %, προτείνουσα εἰς τοὺς τυχόν μὴ συγκατατεθειμένους τὴν ἐξαργύρωσιν τῶν τίτλων των. Εἶναι βεβαίως περίεργον πῶς ἡ Γαλλία, ἔχουσα σταθερὸν νόμισμα καὶ δι' ἐπὶ τὴν ἐπιτυχὴ μετατροπὴν τῶν ἀγγλικῶν πολεμικῶν δανείων 5 % εἰς 3 ½ % παρὰ τὰς διακυμάνσεις τῆς ἀγγλικῆς λίρας, δὲν προέβη εἰς μίαν τολμηροτέραν μετατροπὴν. Ὁ λόγος ἔγκειται εἰς τὸ ὅτι οἱ Γάλλοι κεφαλαιοῦχοι δὲν παραιτοῦνται τῆς ἀποθησαυρίσεως παρὰ μόνον ὅταν οἱ τόκοι εἶναι ὑψηλοὶ καὶ δεδομένου ὅτι τὸ Ἔθνος ἀποσβεστικὸν δὲν θὰ ἦτο εἰς θέαν νὰ ἱκανοποιῇ τυχόν αἰτήσεις ἐπιστροφῆς τῆς ἀξίας μεγάλου ποσοστοῦ τῶν μετατρεπομένων τίτλων, προτιμήσει ἢ ἀσφαλεστέραν ὁδόν, ἥτις ἐπέτρεψε τὴν ἔτησιν ἐξοικονομῶσιν ἐνδὸς περιπτῶν δισεκατομμυρίου φράγκων. Ἄλλως τε ἐκ τῶν ὑστέρων ἀπεδείχθη ὅτι ἡ μετατροπὴ δὲν ὑπερέβησε τὴν ἱκανότητα ἀπορροφῆσεως τῆς γαλλικῆς ἀγορᾶς, διότι οἱ μετατραπεῖντες τίτλοι διαπραγματεύονται σχεδὸν διαρκῶς κάτω τῶν 90 % καὶ ἐπομείνθησαν καὶ κάτω τῶν 80 %. Ἡ ὕψους τῶν μετατραπεῖντων ἀγγλικῶν τίτλων 3 ½ % εἰς 105 % παρὰ τὸ γεγονός ὅτι ἀντιθέτως πρὸς τὴν Γαλλίαν ἐν Ἀγγλίᾳ οἱ κοινοὶ ἐθνικὸν δανείων καταβάλλουν τὸν φόρον ἐπὶ τὸν εισοδήματος, δεικνύει πόσον παρὰ τὰς διακυμάνσεις τῆς ἀγγλικῆς λίρας, ἡ ἀγγλικὴ δημοσία πίπτει ἱσχυρὰ ὑπὲρ τῆς γαλλικῆς. Διὰ τινων ἄλλων μέτρων ἡ κυβερνήσις Ἐρριώ κατόρθωσε νὰ μείωσιν τὸ ἔλλειμμα εἰς 8 δισεκατομμύρια φράγκων.

Κατόπιν τῆς ἀποτυχίας τῆς προσπάθειας τοῦ κ. Ζερὸν, ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν τῆς κυβερνήσεως Μπονκούρ, ὅπως διὰ μιᾶς ἐξαφανίσῃ τὸ ἔλλειμμα διὰ τῆς ἐπιβολῆς νέων φόρων 5 δισεκατομμυρίων φράγκων καὶ διὰ τῆς ἐπιτεξεύσεως ἴσων οἰκονομῶν, κυρίως διὰ τῆς μειώσεως τῶν

μισθῶν καὶ τῶν συντάξεων τῶν δημοσίων φυγαδεύσεως κεφαλαίων εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ὑπαλλήλων, καὶ μετέπειτα κυβερνήσεις προσεπάθησαν νὰ μείωσιν βαθμιαίως τὸ ἔλλειμμα, προσφεύγουσαι ἅμα εἰς ἐκδόσεις μεσοκαί βραχυπρόθεσμων δανείων, ὧν ἡ τοποθέτησις καθίστατο ὁλοκλήρως δυσχερεστέρη παρὰ τὴν διαρκὴ αὔξησιν τοῦ προσφερομένου τόκου, ὡς καὶ τῆς τιμῆς τῆς ἀποσβεσεως. Συνήθως ἦτο τὸ 1933 ἐκδόσεις ὁμολογιῶν, ὧν ἡ ἀπόσβεσις γίνεται εἰς τὰ 150 % τοῦ εἰς τὸ Ἔθνος ἀποσβεστικὸν καταβληθέντος κεφαλαίου. Οὕτω, τὸ γαλλικὸν ἔθνος ὡς χρέος ἀνῆλθε, μὴ ὑπολογισμένων τῶν διακυβερνητικῶν χρεῶν, εἰς 300 περίπου δισεκατομμύρια φράγκων εἰς τὰ τέλη τοῦ 1933.

Ἡ Γαλλία οὐδὲν κέρδος προσεπορίσθη ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ δημοσίου χρέους τῆς ἐκ τῆς ὑποτιμήσεως τῆς ἀγγλικῆς λίρας καὶ τῶν δολλαρίων, διότι ὁλόκληρον τὸ ἔσσοθεν τῆς δημόσιας χρέος ἐξυπηρετεῖται εἰς γαλλικὰ φράγκα καὶ τὸ μικρὸν ἐξωτερικόν (ἔξω τῶν διακυβερνητικῶν χρεῶν) εἰς χρυσὰ δολάρια. Ἡ Γαλλία, ἔχουσα συμφέρον νὰ σεβασθῇ ἡ ρήτρα τῆς πληρωμῆς εἰς χρυσὸν καὶ μόνουσα οὕτω πιστὴ εἰς τὴν ἀρχὴν pacta sunt servanda ἐξακολουθεῖ ἐκτελοῦσα τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἐξωτερικῶν τῆς δανείων εἰς χρυσὰ δολάρια.

Εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ 1934 καὶ ἰδίᾳ εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς ἐκρήξεως τοῦ σκανδάλου Σταβίνσκυ, τὸ ὅποιν πρὸς στιγμὴν ἐνομίσθη ὅτι ἐκ ἐπιφέρει ριζικὴν μεταβολὴν τῆς ἐσωτερικῆς γαλλικῆς πολιτικῆς, τὸ γαλλικὸν Ἔθνος ἀποσβεστικὸν εἶχε φθάσει εἰς δυσχερεστάτην θέσιν, διότι τὰ ἔντοκα γραμματίων ἀν καὶ διὰ τὸ νόμισμα τῆς 23 Δεκεμβρίου 1933 εἶχον περιορισθῇ εἰς 10 τὸ πλεον δισεκατομμύρια φράγκων καὶ ἀπέφερον τὸν πένταπλάσιον τῶν ἀγγλικῶν δὲν ἠδύναντο πλέον νὰ ἀνανεωθοῦν ἔνεκα τῆς δυσπιστίας πρὸς τὸ νόμισμα καὶ ἡ διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ὑποτίμησις τῶν μακροπρόθεσμων γαλλικῶν χρεωγράφων καθίστα ἀδύνατον τὴν ἐκδόσιν νέων ἢ μακροπρόθεσμου δανείου. Πράγματι, ἐπιστεῦετο τότε ὅτι δεδομένου:

1) ὅτι ἡ ἐπιβολὴ νέων φόρων καὶ πάντως ἡ αὔξησις τῆς ἀποδόσεως των, ἔνεκα τῆς διαρκῆς ἐν Γαλλίᾳ ἐντεινόμενης κρίσεως, ἦτο ἀδύνατον καὶ

2) ὅτι τὸ ἔλλειμμα οὐτε δι' οἰκονομῶν δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ καλυφθῇ:

α) ἔνεκα τῆς ἀντιστάσεως τῶν παρανόμων συνδέσμων τῶν ἀριστεριζόντων δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν κατὰ πάσης μειώσεως τῶν μισθῶν καὶ συντάξεων των.

β) ἔνεκα τῆς μεγάλης ὑποτιμήσεως τῶν δημοσίων χρεωγράφων, καθιστάσεως πᾶσαν μετατροπὴν, ἥτις θὰ ἐπέφερε μείωσιν τοῦ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν των ἀπαιτουμένου ποσού, ἀδύνατον, καὶ

γ) ἔνεκα τῆς μὴ ὑπάρξεως περιθωρίου περιορισμοῦ σημαντικοῦ τῶν λοιπῶν δαπανῶν, αἱ μόναι δυνατὰ λύσεις θὰ ἦσαν ἡ σύναψις δανείων εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἢ ἐκδόσεως ἀκαλύπτου χαρτονομίσματος. Ἐπειδὴ τὸ δεύτερον μέτρον ἐθεωρεῖτο ἀπύλοστον καὶ πιθανώτερον, αἱ αἰτήσεις ἀνάγκης τῶν εἰς γαλλικὰ φράγκα ὁμολογιῶν ἦτο τὸσον ἐντονόν.

Τὸ καλυπτόν ἔλλειμμα ἀνῆλθε εἰς 4 δισεκατομμύρια φράγκων καὶ ἐπὶ πλέον ἀπαιτοῦντο χρήματα πρὸς ἐξασφάλισιν μιᾶς σχετικῆς ἀνέσεως τοῦ Ἔθνος ἀποσβεστικοῦ. Μόλις ἐξήχηματῆθη ἡ κυβερνήσις Δουμέργκ ἀποκατέστη πῶς ἡ ἐμπιστοσύνη, αἱ τιμαὶ τῶν χρεωγράφων εἰς τὸ Χρηματιστήριον ἤρξαν βελτιοῦμεναι, αἱ αἰτήσεις ἀναλήψεως καταθέσεων ἐκ τῶν ταμειωτῶν καὶ ἡ ἀρνήσις ἀνανεώσεως τῶν ληγόντων ἐντόκων γραμματίων ἐμειώθησαν, ἡ

καὶ ἡ ἀποθησαυρίσις χρυσοῦ ἔγινεν ὁλοκλήρως καὶ ἀφοῦ ἡ κυβερνήσις κατόρθωσε νὰ ἐπιτύχῃ ἐν Ὀλλανδίᾳ ἐξάμνητον πίστωσιν 100 ἐκατομμυρίων φλορινίων χρυσῶν πρὸς ἀνάκτησιν μιᾶς σχετικῆς ταμειακῆς ἀνέσεως, ἔστρεψεν ἀμέριστον τὴν προσοχὴν τῆς εἰς τὸν προϋπολογισμὸν.

Βασικὴ ἐπὶ τῶν ἐξαιρετικῶν περιστάσεων, αἵτινες τὴν ὡδήγησαν εἰς τὴν ἀρχὴν, ἡ κυβερνήσις κατόρθωσε νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐντὸς 15 ἡμερῶν, ἐξουσιοδοτηθεῖσα ἅμα ὑπὸ τῶν Βουλῶν ὅπως διὰ νομοθετικῶν διαταγμάτων πραγματοποιήσῃ ὅσας οἰκονομίας ἠθελε θεωρήσῃ ἀναγκαῖας πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ ἰσοζυγίου τοῦ προϋπολογισμοῦ. Διὰ δεξιότατου χειρισμοῦ κατόρθωσεν ὁ κ. Δουμέργκ ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν τῆς ἀποχωρήσεως τοῦ ἐκ τῆς πολιτικῆς νὰ ἐξαναγκάσῃ τοὺς δημοσίου ὑπαλλήλους, συνταξιούχους καὶ παλαιούς πολεμιστὰς νὰ δεχθῶν τὰς ἀναγκαῖας περικοπὰς τῶν ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου ἀπολαύων των ὡς καθωρίσθησαν αὐταὶ εἰς τὰ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐξουσιοδοτήσεως τῶν Βουλῶν ἐκδοθέντα διατάγματα. Οὕτω, ἐπετεύχθη διὰ τὸ 1934 οἰκονομία 2 ½ περίπου δισεκατομμυρίων φράγκων, μειωθέντος ἀναλόγως τοῦ ἐλλείμματος.

Παρὰ τὸ ἐπιτευχθὲν σημαντικὸν ἀποτέλεσμα, ἡ κατάστασις τοῦ γαλλικοῦ Ἔθνος ἀποσβεστικοῦ δὲν εἶναι ἀξιολύητος ἀν κρίνῃ τις ἐκ τῶν ὅρων δύο δανείων μεσοπρόθεσμων ἐκδοθέντων τῶν ἰουλίον καὶ τῶν Σεπτεμβρίου τοῦ τρέχοντος ἔτους. Τὸ πρῶτον εἶναι διαρκείας 40 ἐτῶν, φέρει τὸν 4 % καὶ εἶναι ἀποσβεστέον εἰς τὰ 140 %. Τὸ δεύτερον εἶναι διαρκείας 3, 6 καὶ 10 ἐτῶν, φέρει τὸν 4 ½ %, ἐξεδόθη εἰς τὰ 97.6 % καὶ εἶναι ἀποσβεστέον εἰς τὰ 103 %, 105 % καὶ 108 %, ὑποχρεομένων ἅμα τῶν κοινοτῶν νὰ δηλώσων τέσσαρας μῆνας πρὸ τῆς λήξεως τῶν τίτλων ἂν ἐπιθυμοῦν ἢ ὅχι τὴν ἀνανεώσιν των τίτλων των, ὅταν θὰ καταστοῦν ἀπαιτητοί.

Ἡ κυβερνήσις Δουμέργκ προέβη ἐπίσης εἰς μίαν ἐνδιαφέρουσαν φορολογικὴν μεταρρυθμίαν, σκοποῦσαν τὴν ἀποσβεστικὴν τῆς φορολογικῆς νομοθεσίας καὶ τὴν μείωσιν ἀριστέραν φόρων, ὅστις εἶχον καταστῇ ὑπερβολικὸν ὡς κατ' οὐσίαν τὸ κράτος νὰ ἔχη σημαντικὴν ἀφέλειαν ἐκ τῶν ὁλοκλήρων. Ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς μεταρρυθμίσεως ταύτης, ἀλλὰ κυρίως ἔνεκα τῆς ἐπιδράσεως τῆς κρίσεως, ἥτις ἐν Γαλλίᾳ οὐδόλως ὑπεχώρησεν, ὡς δεικνύουσιν οἱ διάφοροι δείκτες, τὰ ἔσοδα διαρκῶς ὑπολείπονται τῶν προϋπολογισθέντων καὶ διὰ τοῦτο, ὅταν ἤρξων αἱ ἐργασίαι πρὸς προπαρασκευαίαν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1935, κατέστη πρόδηλον ὅτι τὰ ἔσοδα δὲν θὰ ὑπερέβαινον κατὰ τὸ προσχέζ ἔτος τὰ 47 δισεκατομμύρια φράγκων. Ἀποφασισθὲν ὅθεν καὶ ἡ μείωσις τῶν δαπανῶν εἰς τὸ ἐπίπεδον τοῦτο. Ὁ περιορισμὸς τῶν κατὰ τρία δισεκατομμύρια φράγκων κάτω τοῦ ἐπίπεδου τῶν 50 τοῦ 1934, ἔνεκα τῆς ἀδυναμίας μείσεως τῶν διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ δημοσίου χρέους καὶ τῶν διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν μισθῶν καὶ συντάξεων ἀναγκαίων ποσῶν, ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἐπὶ τῶν λοιπῶν δαπανῶν. Τοῦτο ἦτο ἐξαιρετικὰ δυσχερές, τοσοῦτον μᾶλλον ὅτι τὰ στρατιωτικὰ ὑπουργεῖα ἐξήρουν σημαντικὰς αἰτήσεις εἰς τὰς πιστώσεις των. Τελικῶς αὐτὰ διετηρήθησαν εἰς τὸ περυσιν ἐπίπεδον, ἀλλὰ ἐν περιπτώσει ἀνάγκης θὰ τοῖς χορηγηθῶν νέαι πιστώσεις, πορίζεμεναι διὰ δανείων. Ἀντιθέτως, αἱ πιστώσεις τῶν πολιτικῶν ὑπουργείων ἐμειώθησαν κατὰ 3 συνολικῶς δισεκατομμύρια φράγκων καὶ οὕτω τὸ ἰσοζύγιον ἐπετεύχθη εἰς τὰ 47. Τὸ ἄν ὅμως πραγματω-

ποιηθῇ ἐκεῖ ἢ ὅχι, ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἐξελίξεως τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως, ἥτις θὰ ἐμπρεσθῇ τὰ ἔσοδα ὡς καὶ ἐκ τῆς ἐξελίξεως τῆς διεθνούς πολιτικῆς καταστάσεως, ἥτις θὰ ρυθμίτῃ τὸ μέγεθος τῶν προσθέτων πιστώσεων, ὡς θὰ ἀπαιτήσων τὰ πολεμικὰ ὑπουργεῖα.

Ἡ ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1935 δηλοῖ ὅτι μίαν μείωσιν τῶν δαπανῶν κάτω τοῦ ἐπίπεδου τῶν 47 δισεκατομμυρίων φράγκων εἶναι ἀδύνατον ἀνεῖν σοβαρῶν διαταραχῶν εἰς τὴν κανονικὴν λειτουργίαν τῆς κρατικῆς μηχανῆς. Ἐν περιπτώσει λοιπὸν περιπτώσεων πολιτικῶν ἢ ἐπιδεινώσεως τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τῆς Γαλλίας, ὡς βεβαίως ἡ ἔκθεσις ἀποκλείει, ἀνανεώσεως βελτίωσιν τῆς καταστάσεως, χάρις εἰς τὴν ἐξυγίανσιν τῶν δημοσίων οἰκονομικῶν, ἡ κατάστασις θὰ εἶναι δυσχερεστέρη. Μόνον μία λοχὺρ καὶ διαρκὴς ἀνατίμησις τῶν γαλλικῶν χρεωγράφων θὰ καταστήσῃ δυνατὴν μίαν μετατροπὴν καὶ μίαν σημαντικὴν ἐξοικονομῶσιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ δημοσίου χρέους. Αὕτη ὅμως δὲν εἶναι πιθανὴ ἐν περιπτώσει μὴ βελτιώσεως τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως ἢ μὴ ἀποκαταστάσεως τῆς ἐμπιστοσύνης.

Πρὸς κἀμιν νέου τυχόν ἐλλείμματος δὲν θὰ ἀπέμενε τότε παρὰ ἡ προσφυγὴ εἰς νέα δάνεια ἢ ἐκδόσεις ἀκαλύπτου χαρτονομίσματος. Ἀνείων ἐσωτερικῶν δυσχερεστάτα θὰ ἐπιτευχθῇ, ἔνεκα τῆς μεγάλης συντηρητικότητος τῶν Γάλλων κεφαλαιοῦχων, ἰδίᾳ ἂν πρὸς διατήρησιν τοῦ ἰσοζυγίου τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀνασταλῇ ἡ ἀπόσβεσις τοῦ δημοσίου χρέους. Ἀνείων ἐξωτερικῶν δανείων δὲν θὰ ἐξευρεθῇ εὐχερῶς, ἰδίᾳ μάλιστα ἂν ἀπαιτῆται σημαντικόν, δυνάμειον ἐπὶ πλέον νὰ ἐπιφέρει συνολικὴν καταστροφὴν διὰ δανείων εἶναι ἐπικίνδυνος, ὅσον, ὁδηγοῦσα τελικῶς εἰς χρεωκοπίαν.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Η κίνησης του αμερικανικού έμπο- ρίου.

Κατά δημοσιευθείσας εις Ουάσιγκτον στα-
τιστικά από το 1930 αϊ εξαγωγαι του μηνός
Αυγούστου παρουσίασαν εφέτος την μεγαλυτέ-
ραν ύψωση. 'Ανέλθον εις 171.965.000.000.
Σημειωθείσας ούτω αύξησης 54.450.000.000.
εν συγκρίσει προς τον Ιούλιον. 'Η αύξησης
αυτή του εξαγωγικού έμπορίου της 'Αμερικής
αποδίδεται εις την αύξουσαν έμπιστοσύνην, ή-
τις εδημιουργήθη μετά την σύναψιν έμπο-
ρικών συνθηκών μεταξυ 'Ηνωμένων Πολιτειών
και ξένων χωρών. 'Η πρώτη αυτή σύμβασις
ήτις έχει τεθῆ και εις εφαρμογήν είναι ή μετά
της Κούβας. Αϊ εισαγωγαι κατά τον μήνα Αύ-
γουστου ανήλθον εις 119.515.000.000.
δηλαδή έσημειώθη μείωσις 7.714.000.000.

Το Βέλγιον και ό χρυσός κανών.

'Αγγέλλεται εκ Βρυξελλών ότι όλα τα πο-
λιτικά κόμματα του Βελγίου διακρίνεται έχον-
τως προς την υποτίμησιν του νομίσματος και
ό κ. Ζασπάρ εδῆλωσεν εις Γενεύην εν δυνάμει
της κυβερνήσεως ότι το Βέλγιον είναι ήτοι
ποτέ άποφασισμένον να διατηρήσῃ το βέλγικον
εις την συμπερινήν του άξίαν. 'Η 'Εθνική Τοά-
σα του Βελγίου διαθέτει πλέον των 13.500.
000 χρυσού. Έλαβε δέ την παρελθούσαν έβδο-
μάδα και άλλα 28 εκατομμύρια. 'Η άναλογία
του καλύμματος προς το χαρτονομίσμα είναι
69.60 %.

Ο γαλλικός προϋπολογισμός.

'Η οικονομική έπιτροπή της Βουλής απεφά-
σισεν ότι ποτέ να καταβληθῇ πάσα προσπά-
θεια όπως ή Βουλή άρρίσῃ την συζήτησιν του
προϋπολογισμού άμα τη επαναλήψει των εργα-
σιών της. 'Η έπιτροπή ενέκρινε τας δηλώσεις
του ύπουργού των Οικονομικών κ. Μαργεν
κατά πάσης άποτιμήσεως του φράγκου, εν τέ-
λει δέ έτεράτισε την σχετικήν συζήτησιν.

Δέν ύφίσταται ιαπωνικόν ντάμπλινγκ

Τό διοικητικόν συμβούλιον του Διεθνούς
Γραφείου 'Εργασίας έλαβε γνώσιν της έκθέσε-
ως του κ. Μοράλ, ύποδιεθυντού του γραφεί-
ου, επί της άποστολής την όποιαν ούτος εξέ-
τέλεσεν τόν 'Απρίλιον εις 'Ιαπωνίαν. 'Ο κ.
Γιοσιόσα, της 'Ιαπωνίας, εδῆξε την αντικει-
μενικότητα της έκθέσεως ταύτης ή όποια, ως
ελεπε, καταδεικνύει ότι ντάμπλινγκ δέν ύφίσταται
εν 'Ιαπωνία. 'Ο κ. Σούπερος, αντιπρόσωπος
της 'Ολλανδίας, εξέφρασε την γνώμην ότι ή
'Ιαπωνία, λόγω της βιομηχανικής της εξέλι-
ξεως, πρέπει του λοιπού να μετέχη των συ-
βάσεων εις το αυτό έπιπέδον με τας χώρας της
Ευρώπης και της 'Αμερικής.

Η καταστολισείσα έπιτροπή των κρατών του χρυσού κανόνος.

Κατά τηλεγράφημα εκ Γενεύης, ή έπιτρο-
πή των κρατών, τα όποια διατηρούν τον χρυ-
σόν κανόνα εύθις ως εξέλεγχσαν τα κυριώτε-
ρα μέλη της επελήθη του προπαρασκευαστι-
κού έργου της, ούτως ώστε να συνέλθῃ εις
την πρώτην συνεδρίασιν εν Βρυξελλαις το
πρώτον δεκαπενθήμερον του 'Οκτωβρίου.

'Η έπιτροπή, της όποιας ή προεδρία άνετέ-
θη εις τον κ. Ζασπάρ, ύπουργόν των 'Εξω-
τερικών του Βελγίου, αποτελείται εκ πολλών
αντιπροσώπων των ενδιαφερομένων κυβερνή-
σεων. Καταβάλλονται δέ μεγάλοι προσπάθειαι,
όπως ως κύριοι αντιπρόσωποι μετάσχουν οί ύ-
πεύθυνοι ύπουργοί. 'Η έπιτροπή μετά την εν
Βρυξελλαις συνεδρίασιν της θα συνεδριάσῃ
και εις άλλας πόλεις των κρατών, τα όποια
διατηρούν την βάση του χρυσού.

Κατά τας ίδιαις πληροφορίες, ή έπιτροπή α-
ντιθέτως ως ούσιώδεις σκοπούς του προγράμ-
ματός της την ανάπτυξιν των συναλλαγών με-
ταξύ των κρατών του χρυσού όμίλου, την πρό-
σδοτον του τουρισμού και των μεταφορών. Τό
νομισματικόν πρόβλημα παρεμερίσθη καθ' ό-
σον ύφίσταται επ' αυτού ή περυσινή σχετική
δῆλωσις των κρατών του χρυσού όμίλου. 'Η

έπιτροπή κατά την εν Βρυξελλαις σύνοδόν της
θα καθορίσῃ τα πρώτα απαραίτητα μέτρα διά
την πραγματοποίησιν των σκοπών της. 'Ολοι
οί αντιπρόσωποι των ενδιαφερομένων κρατών
εξεδήλωσαν την έπιθυμίαν των διά την επιτά-
χυνσιν των εργασιών της έπιτροπής, ούτως
ώστε αϊ ύπ' αυτής προταθόμεναι άποφάσεις
ν' άποκρυσταλλωθούν το ταχύτερον εις συγ-
κεκριμένας συμφωνίας.

Η ύποχρεωτική εργασία εις το Δάντικον.

'Αγγέλλεται εκ Δάντικου ότι ή κυβερνήσις
διά διαπραγματεύσεως έγκατέστησε την ύπηρεσίαν
της ύποχρεωτικής εργασίας υπό μορφήν βοη-
θητικής εθνικής ύπηρεσίας.

Ο πληθυσμός της 'Ιταλίας.

Κατά τας στατιστικάς, ό πληθυσμός της 'Ι-
ταλίας κατά τον παρελθόντα Αυγουστον ανή-
χετο εις 42.694.000.

Η σταθεροποίησις του δολλαρίου.

Κατά πληροφορίας εκ Νέας 'Υόρκης, ζωη-
ρότερα όλον εν μέρος εις τον ενδιαφερομένον
οικονομικόν κύκλον εξασκείται πείσις διά την
συντομωτέραν σταθεροποίησιν του δολλαρίου.
Τό συμβούλιον των 'Αμερικανικών έμπειλητη-
ρίων άπήνησεν προς τον Πρόεδρον Ρούζβελτ
έγγραφον, εις το όποιον τονίζει την ανάγκην
ταύτην. 'Οσαύτως το συμβούλιον επί των τρα-
πεζικτικών ζητημάτων εζήτησε την έπάνοδον εις
τον χρυσόν κανόνα και τον τεματισμόν των
νομισματικών πειραμάτων.

'Αφ' ετέρου οί Γάλλοι οικονομικοί άρθρο-
γράφοι, λαμβάνοντας άσφαμην από το γεγονός
ότι ή άγγλική λίρα έφθασε το ρεκόρ του χα-
μηλοτέρου έπιπέδου της, βεβαίουν ότι οί άγ-
γλικοί οικονομικοί κύκλοι είναι άνησχυοί εκ
της εδῆσεως περί σχηματισμού όμίλου των
κρατών του χρυσού κανόνος διότι φοβούσιν
ότι το άγγλικόν έμπόριον θα έπηρεασθῇ δυ-
σμενώς.

Μειούται ή άνεργία.

'Εκ των στατιστικών της άμοδιίας ύπηρεσί-
ας της Κ.Τ.Ε. διαπιστώνται βελτιώσεις εις το
ζήτημα της άνεργίας. 'Ο αριθμός των άνε-
ργων εις την Γερμανίαν άνήχητο τον Αυγου-
στον του 1933 εις 4.720.206. Τόν Αυγουστον
του 1934 κατήλθεν εις 2.955.204.

Οί άνεργοι εις τας 'Ην. Πολιτείας ανήχον-
το τον Αυγουστον του 1933 εις 11.793.000.
'Εφέτος κατήλθον εις 10.772.000. Εις την 'Ι-
απωνίαν οί άνεργοι το 1933 ανήχοντο εις
285.998, εφέτος ανήχοντο εις 320.207. Εις
την Γαλλίαν τον Σεπτέμβριον του 1933 ανή-
χοντο εις 263.602. Τόν έρετηνόν Σεπτέμβρι-
ον ανήλθον εις 357.672. Εις την 'Αγγλίαν από
2.411.137 κατήλθον εις 2.136.578 και εις την
'Ιταλίαν από 888.560 κατήλθον εις 866.570.

Γαλλο-καναδική έμπορικῇ συμφω- νία.

Εις Παρισίους υπεγράφη μεταξύ Γαλλίας
και Καναδά έμπορικῇ συμφωνία, διά της ό-
ποίας συμπληρούται ή γαλλο-καναδική έμπο-
ρικῇ συμφωνία ή συναφθείσα κατά Μάιον του
1933.

Θά συναφθῇ μέγα δάνειον εις Γαλ- λίαν.

Πληροφορία των γαλλικόν εφημερίδων ε-
πιβεβαιούν ότι ή γαλλική κυβερνήσις θα προ-
βῇ προσεχώς εις την σύναψιν μεγάλου δανεί-
ου, το όποιον έχει σκοπόν να εξοφλήσῃ τα λη-
ξιπρόθεσμα χρέη του 'Αμμοσιού, τα όποια ά-
νέχονται εις πολλά δισεκατομμύρια φράγκων.
Οί οικονομικοί άρθρογράφοι προβλέπουν από
τούδε την έπιτυχίαν του δανείου τούτου. Και
τούτο διότι ύπολογίζουν ότι τα ποσά εις χρυ-
σόν και χαρτονομίσματα, τα όποια είναι άπο-
θσαυρισμένα εις την Γαλλίαν άνέχονται εις
400 περίπου δισεκατομμύρια φράγκων.

Η οικονομική διάσκεψις της Μ. 'Αντάντ.

Αϊ έπιτροπαι των έμπειροτεχνών, αϊ διο-
-

οιθίσαι υπό της τρίτης οικονομικής διασκεψέ-
σεως της Μ. 'Αντάντ έτεράτισαν τας εργασίας
των άφού ύπεγράψαν συμφωνίας και κατηρτι-
σαν κείμενα συμβάσεων εύνοούντα την άνά-
πτυξιν των οικονομικών σχέσεων των τριών
χωρών.

Βεβαιούται ότι ιδιαίτέρως σπουδαία είναι
ή έκθεσις της έπιτροπής διά την πύκνωσιν
των έμπορικόν σχέσεων των 3 χωρών. Τα πο-
ρίσματα της έπιτροπής θα ύποβληθούν εις την
έγκρισιν των 3 κυβερνήσεων.

Τό Οικονομικόν Συμβούλιον της Μ. 'Αντάντ
συνήλθε την 1ην 'Οκτωβρίου εις συνεδρίασιν
υπό την προεδρίαν του ύπουργού των 'Εξω-
τερικών κ. Γιέφριτς, όστις κηρύσσων την έ-
ναρξιν της συνεδριάσεως, εξέφώνησε μακράν
άγόρευσιν.

'Απευθύνω, έλεγε, έκκλησιν προς την σύ-
νεσιν σας, βέβαιος ότι θα σάς ενέπνευσεν εις
τό έργον το όποιον ανέλαβατε ή ιδέα της τα-
χυτέρας οικονομικής προσεγγίσεως των κρα-
τών της Μ. 'Αντάντ. Μετά της μεγαλυτέρας
ικανοποιήσεως διαπιστώ σήμερον ότι γάρ-
εις εις την δραστηριότητα την όποιαν άνεπιτά-
γητον ήδυνήθητε να άπολήψετε εις συνεννόησιν επί
μεγάλου αριθμού ζητημάτων, την όποιαν άπε-
κρυσταλλώσατε υπό μορφήν συμβάσεως, ήτις
θα ύποβληθῇ υπό την έγκρισιν του μονίμου
συμβουλίου της Μ. 'Αντάντ. Τα έπιτυγθέν-
τα σήμερον άποτελέσματα και έκείνα άτινα έ-
πετεύχθησαν κατά τας προηγουμένας συνόδους
άποτελούν κατηγορηματική διάφωσιν δι' ό-
λους έκείνους, ούτινες εθεώρησαν το οικονο-
μικόν έργον της Μ. 'Αντάντ ως χίμαιραν. 'Εξ
όνόματος της βασιλικής κυβερνήσεως σάς εκ-
φράζω τας εύχαριστίας της και ελπιω βέβαιος
είναι δύναμαι έπίσης να σάς εκφράσω εύχαρι-
στίας ή δνόματος της Μ. 'Αντάντ και των κ.
κ. Τιτουλέσκο και Μπένερν.

Μετά τον κ. Γιέφριτς ώμίλησεν ό Ρουμάνος
αντιπρόσωπος κ. Ταμπάκοβιτς, όστις εδῆλο-
σεν ότι τα έπιτυγθέντα άποτελέσματα υπό της
τρίτης συνόδου του οικονομικού συμβουλίου
της Μ. 'Αντάντ σημειούν εν σοβαρόν όημα
προς τα πρόσω επί της οδού, ήτις τελικώς
θα μάς οδηγήσῃ εις την οικονομικήν έκείνην
κοινότητα την όποιαν επιδιόκουμεν. Είτα ό κ.
Ταμπάκοβιτς εδῆλωσεν ότι αϊ αντιπροσωπείαι
Ρουμανίας Γιουγκοσλαβίας και Τσεχοσλοβακί-
ας εισηγήθησαν εις άπόφασιν συναιδέας
και άμοιβάτας κατανοήσεως, ήτις επέτρεψε να
ληφθούν σημαντικά άποφάσεις. 'Η ειδική έ-
πιτροπή ή καταρτισθείσα θα άπολήξῃ το ταχύ-
τερον εις θετικά άποτελέσματα, δημιουργου-
μένων των αναγκαίων έκείνων συνθηκών διά
την εφαρμογήν μιας κοινής έμπορικῇς πολι-
τικής. 'Ε'Η έπιτροπή, ελεγε ό κ. Ταμπάκοβιτς,
θα στηριχθῇ επί του ψηφισματος του γενομέ-
νου δεκτού υπό του εν Βουκουρεστίω συνελ-
πόντος συνεδρίου. Καταλήγων ούτος έτόνισεν
ότι ή εργασία της συνόδου αυτής θα μάς έπι-
τρέψῃ να άπολήξωμεν εις πρακτικά άποτέ-
σματα. Είτα ηγήσατο τας αντιπροσωπείας
Γιουγκοσλαβίας και Τσεχοσλοβακίας διά την
συνεργασίαν των.

Είτα έλαβε τον λόγον ό κ. Στάνλεϋ της
Τσεχοσλοβακίας, όστις εδῆλωσεν ότι αϊ έρ-
γασίαι της οικονομικής διασκεψέως του Βελι-
γραδίου διεπνέοντο υπό της κοινής προσπά-
θειας της ένοποιήσεως των συμφερόντων και
της ικανοποιήσεως των οικονομικών αναγκών
των τριών χωρών, και ότι θα άποτελέσουν
σταθμόν εις την προσέγγισιν αυτών επί του
οικονομικού έπιπέδου. 'Η διάσκεψις του οι-
κονομικού συμβουλίου τεματίζει το έργον
της, άρχίζει όμως ήδη ή εργασία των έπιτρο-
πών και έμπειροτεχνών, των όποιων τα πορί-
σματα θα γνωσθούν εις την διάσκεψιν, ήτις
θα συνέλθῃ περί τα τέλη του μηνός 'Ιανουα-
ρίου.

Τά τσαρικά χρέη.

'Αγγέλλεται εκ Μόσχας, ότι μετά την δια-
κοπήν των διαπραγματεύσεων διά τον διακανο-
νισμόν του ζητήματος των τσαρικών χρεών, ό
'Αμερικανός πρεσβευτής κ. Μπουλντ άνέχο-
ρησεν επ' άδεία διά τας 'Ην. Πολιτείας. 'Εξ
άλλου και ό εν Βασιγκτόν πρεσβευτής των
Σοβιετ άναχωρεί προσεχώς επ' άδεία διά Μό-
σχαν.

Περί τούδς Μαντζουριανούς σιδη- ροδρόμους.

Κατά πληροφορίας, εξ 'Αμστερνταμ άναφο-
ρικώς προς την συμφωνίαν περί πωλήσεως

των Μαντζουριανών σιδηροδρόμων, έκκυλοφό-
ρησαν εις τούς αυτόθι οικονομικούς κύκλους
φῆμαι καθ' ός ή γαλλική κυβερνήσις διέτι-
πασεν εις Μόσχαν και εις Τόκιο επιφυλάξεις,
άφορώσας τα δικαιώματα των Γάλλων. οί ό-
ποιοι έχουν συμφέροντα εκ των σιδηροδρόμων
τούτων.

Η διώρυξ μεταξύ Δουνάβεως και του 'Οντερ.

Εις τό εν Μπρεσλάου συγκροτηθέν συνέδριον
της Ποταμοπλοίας ό ύπουργός των Συγκοινο-
νιών κ. Κένιγκ εδῆλωσεν ότι ή Γερμανία δέν
αντιτίθεται εις την κατασκευήν διώρυγος με-
ταξύ του Δουνάβεως και του 'Οντερ, ήτις
πρόκειται να ένώσῃ την Τσεχοσλοβακίαν με
την Γερμανίαν.

Ακρίβεια της ζωής εις την Γαλ- λίαν.

Τό γαλλικόν ύπουργικόν συμβούλιον εξέ-
τασε τελευταίως τα συμπεράσματα της έκθέ-
σεως των κ. κ. 'Ερριώ και Ταρντιέ επί του
ζητήματος του κρέατος και του γάλακτος και
άπεδέχθη, καθ' άρχην, τα εν τη έκθέσει προ-
τεινόμενα μέτρα. Τό συμβούλιον έπεφάσισεν
έπιτροπήν, άποτελουμένην εκ των ύπουργών
'Εσωτερικών, Γεωργίας, Οικονομικών, 'Εμπο-
ρίου, 'Αμμοσιών, 'Εργων, 'Εξωτερικών και
'Εκπαιδεύσεως, ίνα εδῆσῃ τα ζητήματα της
εφαρμογῆς των ως άνω μέτρων.

'Από τό σχηματισμόν της κυβερνήσεως
Ντουμργκ' είχαν άνατεθῇ εις τούς κ. κ. 'Ερ-
ριώ και Ταρντιέ ή έρευνα επί της άκρίβειας
της ζωῆς και ιδία επί των τιμών του κρέατος
και του γάλακτος. Κατά τας έφημερίδας οί κ.
κ. Ταρντιέ και 'Ερριώ συνιστούν πλήρη ανα-
διοργάνωσιν της σμηρινῆς αγοράς του κρέα-
τος. 'Υποδεικνύουν την ίδρυσιν σφαγείων εις
τά μεγάλα κέντρα, την κατασκευήν μεγάλων
ψυγείων, την όργάνωσιν ειδικῆς ύπηρεσίας
διά τας μεταφοράς των κρέατων διά τράινο-
ψυγείων, τον έλεγγον επί της λιανικής πωλή-
σεως κλπ. Οί ύπουργοί ύποδεικνύουν έπίσης
μέτρα προς αντιμετώπισιν του έξωθεν άνα-
γωνισμού καθός και τελωνειακήν προστασίαν
διά τα δέματα και το λίπος. Σχετικώς προς
το γάλα, οί ύπουργοί προτείνουν την όσον έ-
νεστι ταχύτεραν παγίωσιν των τιμών.

Κινεζική τεχνική αντιπροσωπεία εις την Αυστρίαν.

'Αγγέλλεται εκ Βιέννης ότι κινεζική τεχνι-
κή αντιπροσωπεία με επί κεφαλῆς τον Ζου Φά
Πέγκ, ύπουργόν της Συγκοινωνίας της Κίνας
εύρίσκειται ήδη εις την αυστριακήν πρωτεύου-
σαν, όπου θα μελετήσῃ την όργάνωσιν των
τηλεφώνων και την ηλεκτροκίνησιν των σιδη-
ροδρόμων. 'Ο Ζου Φά Πέγκ θα γίνη δεκτός
υπό του προέδρου Μίλκας και του καγκελαρί-
ου Σοδονιγκ. Πιστεύεται ότι ή Κίνα σκέπτε-
ται να καλέσῃ αυστριακούς μηχανικούς διά
την αναδιοργάνωσιν των σιδηροδρόμων της.

Η ίσοτιμία λίρας και δολλαρίου.

Κατά πληροφορίας εκ Λονδίνου, ή βρετα-
νική κυβερνήσις άπέρριψε πρότασιν του άμε-
ρικανικού Θησαυροφυλακίου διά την καθιέρω-
σιν έστω και προσωρινῆς ίσοτιμίας μεταξύ
λίρας και δολλαρίου. Αϊ ζήτοαι διακυμάνσεις
λίρας του συναλλάγματος δικαιολογούν
άπολύτως την βρετανικήν άποψιν.

Η έξαγωγή χρυσού εκ Βομβάης.

'Αγγέλλεται εκ Βομβάης ότι παρατηρείται
μείωσις της έξαγωγῆς χρυσού εκ Βομβάης. Αϊ
άποστολαι χρυσού ανήλθον μόλις εις 100.000
ρουπία την παρελθούσαν έβδομάδα, ενώ την
προπαρελθούσαν είχαν ανέλθῃ εις 4.300.000.

Αϊ ναυπηγίσεις εις τό Μπέλφαστ

Κατά πληροφορίας εκ Μπέλφαστ, ή πόλις
αυτή είναι την στιγμήν αυτήν το κέντρον των
περισσότερων ναυπηγείων εν τῷ κόσμῳ. Τά
περισσότερα της πόλεως έχουν υπό κατασκευήν
ναυπηγεία της πόλεως έκπτα έκατομμύρια λίρών.
Οί αυτόθι ναυπηγικοί οίκοι πρόκειται να συ-
νέλθουν συμβόλαιον διά την κατασκευήν νέου
υπερασκαίου αναλόγου προς της 'Βασίλισ-
σαν Μαρίαν, ήτις καθιεύχεται πρό ήμερών.

Τά ιαπωνικά έμπορεύματα εις τας Βαλτικές χώρας.

'Αγγέλλεται εκ Ρίγας ότι προσεχώς κατα-
φθάει αυτόθι ιαπωνική αντιπροσωπεία, ή ό-

ποία θ' άρχίσῃ διαπραγματεύσεις διά την ει-
σαγωγήν ιαπωνικόν έμπορευμάτων εις τας
Βαλτικές χώρας.

Ο άγορασθείς υπό της Γερμανίας καφέ.

'Αγγέλλεται εκ Ρίου 'Ιανείρου ότι διαφεύ-
δεται τό γραφέν ότι μέρος του εκ 500 χιλιά-
δων σάκκων καφέ, άγορασθέντος προσφάτως
υπό της Γερμανίας με άντάλλαγμα σιδηροδρο-
μικού υλικού, έπωλήθη εις την Βραζιλίαν διά
να μεταπωλήσῃ εις άλλας έταιρείας προς προ-
μήθειαν ξένου συναλλάγματος.

Πτώσις της τιμῆς του σίτου.

Τηλεγραφοῦν εκ Βίννιπεγκ ότι έσημειώθη
πτώσις των τιμών του σίτου. 'Ολοι αϊ επί
προσέσμι τιμαί έκμάθησαν. 'Η πτώσις αυτή
θα σημειώσῃ μεγάλας ζημίας διά τούς Κανα-
δάς παραγωγούς, ούτινες διατηροῦσι παλαιά
άποθέματα σίτου.

Αϊ οικονομικά δυσχέρειαι της Γερμανίας.

'Αγγέλλεται εκ Βερολίνου ότι αϊ πολιτικά
ανάγκαι, χάριν των όποιων διετέθη τό συνά-
λλαγμα της Γερμανικής Τραπεζῆς έχουν ως ά-
ποτέλεσμα την όλονν μεγαλυτέραν άπομόνω-
σιν της Γερμανίας του λοιπού κόσμου. Οί νέοι
αύτοτροποι περιορισμοί έπεσπώθησαν υπό του
Δρος Σάχτ διά τας εις τό έξωτερικόν πληρω-
μάς και την έξαγωγήν γερμανικόν συναλλάγ-
ματος.

Ούτω, έδημοσιεύθη διάταγμα, όπερ καθορί-
ζει τα χρηματικά ποσά, τα όποια δύνανται να
φέρουν μεθ' έαυτών οί εκ Γερμανίας ταξεί-
δούντες εις τό έξωτερικόν. Οί συνήθεις τα-
ξειδιώται δέν δύνανται να φέρουν μεθ' έαυ-
τών περισσότερα των 10—60 μάρκων. 'Εξαι-
ρέσεις μόνον γίνονται εις όρισμένας περιπτώ-
σεις, διά τας όποιας απαιτείται ή έγκρισις
της άστυνομίας. Ποσά σημαντικώτερα των ως
άνω δίδονται δι' επαγγελματίας ή οικονομει-
κάς άποθέσεις, όχι όμως και εις τούς άναχω-
ρούντας διά λόγους άναφυχῆς. Οί λαμβάνον-
τες έπιδόματα εκ Γερμανίας δέν δύνανται να
λάβουν τό ίδιον ποσόν, όπερ μέχρι τούδε τοίς
έχορηγείτο, άποχορηγούμενοι να μεταφέρουν την
κατοικίαν των εις Γερμανίαν. 'Εξαιρέσεις γί-
νονται μόνον δι' έκείνους, εις τούς όποιους
ή μεταφορά είναι άδύνατος. 'Η μόνη πιθανότης
διά τούς Γερμανούς να έγκαταλείβουν την
Γερμανίαν με έπαρκή χρήματα είναι ή αναχώ-
ρησις διά τας χώρας έκείνας, αϊ όποια έχουν
μετά της Γερμανίας σύμβασιν τουρισμού, όπως
λ.χ. ή 'Ελβετία και ή 'Ιταλία.

Αϊ άξιώσεις της 'Ομοσπονδίας των έργατών της Αμερικής.

Εις τό έτήσιον συνέδριον της 'Αμερικανι-
κής 'Ομοσπονδίας 'Εργατών, το όποιον συνήλ-
θεν εις 'Αγιον Φαγκλόν, τό έκτελεστικόν
συμβούλιον εξέθεσε τας αξιώσεις των έργα-
τών, άτινες είναι αϊ εξής: 'Εργατική έδδομάς
30 ώρών, άσφάλεια γήρατος, κατάργησις έρ-
γασίας παιδών, ειδικά μέτρα κατά της άνερ-
γίας, αναδιοργάνωσις της ύπηρεσίας άνορθώ-
σεως, συνεργασία εργατικών αντιπροσώπων εν
τη συντάξει των κώδικων, κατάργησις του έ-
λέγχου των έργοδοτών και των συνδικάτων,
συνεργασία του εργατικού κόσμου εν τη κυ-
βερνήσει.

Τό έκτελεστικόν συμβούλιον έκάρχησῃ κα-
τηγορηματικώς κατά του πληθωρισμού και των
νομισματικών πειραμάτων.

Η αναδιοργάνωσις της «Νίρας».

Κατά εκ Νέας 'Υόρκης τηλεγραφήματα, ό
πρόεδρος Ρούζβελτ έδωσε προς δημοσίευσιν
εις τας γενικάς τον γραμμάς το σχέδιον περί
αναδιοργάνωσως του άνορθωτικού όργανισ-
μού της 'Αμερικής, του παγκοσμίου γνωστού
με τό όνομα «Νίρας». Συμφώνως με τό σχέ-
διον τούτο, ό οργανισμός αυτός χάνει τώρα
τό πλείστον μέρος της αυτονομίας του και ύ-
πάγεται έφεξής υπό τον ούνοστικώτερον έ-
λεγχον των μελών της κυβερνήσεως, ως και
των διεθυντών των διαφόρων έκτάκτων όρ-
γανισμών, των σχετιζομένων με την βιομηχα-
νίαν, τα έργατικά και κοινωνικά ζητήματα.

'Ο Ρούζβελτ επιφυλάσσει εις έαυτόν τό δι-
καίωμα να άποφαινέται τελικώς επ' όλων των
σοβαρών άποφάσεων των τριών έπιτροπών, αϊ
όποια δημιουργούνται έπτός της «Νίρας». 'Η

πρώτη των έπιτροπών τούτων έπιφορτίζεται
να έπεξεργασθῇ την γενικήν πολιτικήν και την
νέαν νομοθεσίαν της «Νίρας», φέρει δέ τον τί-
τλον «Εκτάκτου βιομηχανικής έπιτροπῆς», εί-
να έπαμειβῆ και τελεί υπό την προεδρίαν του
Ρίτομπεργκ, τώος βοηθού του παραιτηθέντος
άρχηγου του άνορθωτικού όργανισμοῦ στρατη-
γού Τζόνσον. Μεταξύ των μελών της καυαλέ-
γονται ό ύφυπουργός των 'Εσωτερικών, ό ύ-
φυπουργός της 'Εργασίας, ό διεθυντής της
Γεωργίας, ό διεθυντής των όμοσπονδιακών
βοηθημάτων κλπ.

'Η δεύτερα έπιτροπή άποτελείται από πέντε
μέλη εκ των ενεργώτερον μετασχόντων εις την
όργάνωσιν της «Νίρας», ή δέ τρίτη έπιτροπή,
της όποιας τό μέλη δέν διορίσθησαν άκόμη,
ανάλαμβάνει καθήκοντα ούτως ελεπει δικαστι-
κά, έπιφορτισμένη με την έποπτείαν της έ-
φαρμογῆς των νόμων και των κανονισμών της
«Νίρας».

'Η έπιτροπή της βιομηχανίας, ή όποια θα
έχη ως σκοπόν την άνορθώσιν ταύτης, θα έχη
μέλη και δύο βιομηχάνους ως και τόν προέ-
δρον του Συνδικάτου των εργατών ένδυμασι-
ών. Εις τας άλλας έπιτροπὰς θα περιληφθούν
έπίσης νομικοί, καθηγηταί των Πανεπιστημίων,
ιδία δέ συνταγματολόγοι. 'Ο πρόεδρος
Ρούζβελτ, πλην των μέχρι τούδε διορισθέντων,
προτίθεται να προσθέσῃ εις τας έπιτροπὰς και
διάφορα άλλα πρόσωπα της έμπιστοσύνης του.
'Η έπιτροπή της βιομηχανίας καθίσταται κατ'
ούσίαν τό κύριον έκτελεστικόν όργανον του
γενικού όργανισμοῦ της ούτως άναδιοργανου-
μένης «Νίρας».

Μία καινοτομία εις την Γερμανίαν.

Κατά πληροφορίας εκ Βερολίνου, τό 'Εθνη-
κοσοσιαλιστικόν καθεστώς, καταργήσαν άμα τη
άνδρῳ του εις την άρχην τον πόλεμον των τά-
ξεων, ανέλαβε τώρα την κατάργησιν και αυ-
τού του αίσθηματος της κοινωνικής τάξεως.
Αϊ προσπαθείαι τον ήδη άποβλέπον εις την
πλήρη εξαφάνισιν όλων των συνδικαλιστικών
ιδεών και της πολιτικής των οικονομικών
τάσεων, αντικαθισταμένων διά της ιδέας της
κοινότητος.

Κατά τας ίδιαις πληροφορίες ήχησαν ήδη να
λειτουργούν εις διάφορα μέρη της Γερμανίας
ειδικά σχολεία, των όποιων ό σκοπ

4.3 %, Δεκεμβρίου 4.5, 'Ιανουαρίου
 4.5 %, Μαρτίου 4.7, Μαΐου 4.8 %, Ιουλίου
 4.9 %, Σεπτεμβρίου 4.11.
 Νέα Υόρκη: Παράδοση 'Οκτωβρίου 1.89,
 Δεκεμβρίου 1.96, 'Ιανουαρίου 1.93, Μαρτίου

(2) Οἱ ὡς ἄνω ἀριθμοὶ ἐλήφθησαν ἢ ὑπελο-
λοήσαν ἐκ τῶν μηνιαίων δελτίων τῆς στα-
τιστικῆς τοῦ ὑπουργείου Ἐργασίας.

κατὰ μήκος τοῦ Ὠκεανοῦ, χω-
ρὶς τὰ ἀπομακρυνόμεθα πολὺ ἀπὸ τὸ γε-
ωγραφικὸν μήκος τῆς Δανίας.

9.686.276 (ἤτοι ἐν συγκρίσει μετὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1928 ὑπάρχει πλεονασμὸς ἀξίας ἀκινήτων καὶ κτηνίων πράξεως τοῦ Μαΐου 1934 παρανοιάζον μικρὰν σχετικῶς αὔξησιν κατὰ δραχ. 110.514).

—Εἰς ἄλληλιν σελίδα δημοσιευόμενον πίνακα

0.716, Βουκουρεστίου 0.0305, Βερολίνου 0.0305, Βιέννης 0.5715, Βουδαπέστης 0.62, Βελιγραδίου 0.06975, Πράγας 0.1278, Σόφιας 0.035, Κωνσταντινουπόλεως 2.45.

ΖΑΧΧΑΡΙΣ. Λοδίνον: Παράδοσις 'Οκτω-
βρίου 4.3 $\frac{1}{2}$, Δεκεμβρίου 4.5, 'Ιανουαρίου
4.5 $\frac{1}{4}$, Μαρτίου 4.7, Μαΐου 4.8 $\frac{3}{4}$, 'Ιουλίου
4.9 $\frac{3}{4}$, Σεπτεμβρίου 4.11.

ag. Sovetskoye Otkrytoye

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια.
Ν. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

κατὰ τὸν μῆνα Σεπτέμβριον ε. ε.
— Ἀπὸ τῆς 13ης τρέχοντος εἶναι πληρωτέα

ΣΗΜ. Λεπτομέρεια πίνακας της μελέτης των
τιμών των ξένων συναλλαγμάτων ἐν Ἀθήναις
δημοσιεύεται εἰς τὴν τελευταίαν σελίδα.

Νέα Ύοση: Παράδοσις Ὀκτωβρίου 1.89,
Δεκεμβρίου 1.96, Ἰανουαρίου 1.93, Μαρτίου

ρίστη ἀνδρική κάλτσα.
Πωλεῖται εἰς τὰ καλλίτερα κατα-
στήματα

ΕΛΛΗΝ. ΕΤΑΙΡ. ΚΑΛΤΣΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

ΑΦΟΙ ΣΙΝΑΝΟΓΛΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΑ ;

ΧΡΥΣΟΣΠΗΛΑΙΩΤΙΣΣΗΣ 9

ΤΗΛ.23-454

SALONIQUE LONDON TOULOUSE

1932 1933 1933

Η κάλτσα «HERMES» είναι η άριστη ανδρική κάλτσα.

Πολεῖται εἰς τὰ καλλίτερα καταστήματα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

(Είς την στήλην αὐτήν θά αναφέρονται κατὰ δεκαπενθήμερον τὰ βιβλία τὰ ὅποια θά μᾶς ἀποστέλλωνται. Θά κρίνουνται τὰ ἀποστέλλόμενα εἰς δύο ἀντί-τυπα).

—ΝΟΜΙΚΗ

Γεωργοπούλου Κωνστ. Χάρης καὶ Ἀμν-στία.

Ὁ συγγραφεὺς, ὅστις χειρίζεται εὐχερῶς τὴν διεθνή βιβλιογραφίαν, μᾶς δίδει μίαν λεπτομερῆ ἀνάλυσιν τῶν δύο τούτων θεσμῶν τοῦ δικαίου, προσθέτων καὶ ἰδίαις ἐπιτυχέσι παρατηρήσεσι.

—Glasson Tissier, Morel. Σύστημα Πολι-τικής Δικονομίας. (Μετάφρασις ἐκ τῆς 3ης γα-λικῆς ἐκδόσεως 1926—1932 μετὰ προσθηκῶν καὶ προσαρμογῆς πρὸς τὰ ἐν Ἑλλάδι κρατοῦν-τα, καθὼς καὶ σημειώσεων περὶ τῶν ἐν τῇ ἡ-μετέρᾳ καὶ ἀλλοδαπῇ ἐπιστήμῃ καὶ νομολογίᾳ διδασκομένων, ὑπὸ Γεωρ. Ράμμου, καθηγητοῦ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν. Τ. 4).

Τοῦτο μόνον ἀρκούμεθα νὰ σημειώσωμεν ὅτι εἶναι εὐτύχημα ὅτι τὸ κλασσικὸν τοῦτο ἔργον τῆς διεθνούς βιβλιογραφίας μετεφράσθη εἰς τὴν ἑλληνικὴν ὑπὸ τοῦ κ. Ράμμου.

—Δουβουνιώτου Γεωργ. (δικηγόρου, μέλους τῆς μονίμου νομοπαρασκευαστικῆς ἐπιτροπῆς ὑπουργ. Δικαιοσύνης) καὶ Σωτηροπούλου Πά-νου (δικηγόρου, διευθυντοῦ τῆς νομολογικῆς ἐπιθ. «Δικαστικῆς»). Περί Πτωχευτικῆς Ἀ-ποκαταστάσεως (καίμενον νόμου 6150 μετὰ σχολίων καὶ ἐξηγήσεων).

Πλήρης ἀνάλυσις καὶ ἐξηγήσις τοῦ νεοῦ τοῦτου νόμου, διὰ τοῦ ὁποῦ ἐπέρχεται τε-λεία μεταρρυθμίσις εἰς τὸ περὶ ἀποκαταστά-σεως τῶν πτωχευσάντων κεφάλαιον τοῦ Ἐμ-πορικοῦ Νόμου. Ἡ εἰσαγωγή τοῦ κ. Δουβου-νιώτου ἐξαιρετικῶς ἐνδιαφέρουσα.

—Μασουρίδου Νικολ. Αἱ χρηματικαὶ παρο-χαὶ καὶ οἱ νόμοι περὶ προστασίας τοῦ ἐθνικοῦ νομισματός ἀπὸ ἀπόψεως ἀστικοῦ δικαίου.

Τὸ ἀκανθώδες τοῦτο νομικὸν θέμα μὲ τὸ πλῆθος τῶν ζητημάτων, τὰ ὅποια προέκυψαν μετὰ τὰ τελευταῖα ἰδίως μέτρα προστασίας τοῦ συναλλάγματος ἀντιμετωπίζεται ὑπὸ τοῦ συγ-γραφέως μετὰ μεγάλης ἐπιτυχίας.

—Παραρηγοπούλου Πέτρου. Τὸ ἐν Ἑλλάδι ἰσχύον Ἀστικὸν Δίκαιον. (Ἐκδόσεις 1931—1932) ἀναθεωρηθεὶσα καὶ συμπληρωθεῖσα: Γε-νικαὶ Ἀρχαὶ συγχρονισθὲν ὑπὸ Ἰ. Βισβίλη. Ἐμπράγματον Δίκαιον συγχρονισθὲν ὑπὸ Δ. Φ. Παπαμήτρου καὶ Ἰ. Πίντου. Ἐνοχικὸν Δί-καιον συγχρονισθὲν ὑπὸ Κ. Φουρνιώτου. Οἰ-κογενειακὸν Δίκαιον συγχρονισθὲν ὑπὸ Ἰω.

καὶ Δημ. Ζέπου. Κληρονομικὸν Δίκαιον συγ-χρονισθὲν ὑπὸ Ἰ. Πίντου.

—ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑ

—Σπυριδάκη Γ. (βοηθοῦ Γλωσσολογικοῦ Σπουδαστηρίου Πανεπ. Ἀθηνῶν). Βιβλιογρα-φία Κρητικῆς Λογογραφίας καὶ Γλωσσολογίας. Τὸ βιβλίον αὐτὸ περιέχει ἐν ταξινόμησιν ἀ-πάσας τὰς περὶ Κρήτης λογογραφικὰς καὶ γλωσ-σολογικὰς πηγὰς, εἰς δὲ τὸ τέλος εὐρετήριον 350 περίπου συγγραφέων, τῶν ὁποίων τὰ ὀνό-ματα ἀναφέρονται ἐν τῷ καίμενῳ. Πρόκειται περὶ ἐργασίας εὐσυνειδήτου καὶ ἐπιμελημένης.

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

Μετοχικὸν κεφάλαιον

Δραχμ. 30.000.000

Ἀποθεματ. Τακτ. καὶ Ἑκτακτον
Δρ. 120.496.030.25

Τηλ. Διεύθυνσις ΟΣΕΑΛ Ἀθῆναις
Πειραιᾷ

Ἔδρα ἐν Ἀθῆναις
Κοραῖ 1

Ἐμπορικὴ Διεύθυνσις καὶ Ἐργοστάσι-
ον ἐν Πειραιᾷ (Δραπετσῶνα)

ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΟΞΕΑ
(Θεικόν, Τροχλωρικόν, Νιτρικόν, Θει-
δρῶδες, Ἀνθρῶν).
ΘΕΙΓΚΟΣ ΣΙΑΠΡΟΣ
ΘΕΙΓΚΟΝ ΝΑΤΡΙΟΝ
ΦΘΟΡΙΟΠΥΡΙΤΙΚΟΝ ΝΑΤΡΙΟΝ
ΖΩΤΙΚΟΣ ΑΝΘΡΑΞ
ΥΔΡΑΛΟΞ

ΧΗΜΙΚΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ

Ἀπλὰ καὶ σύνθετα
ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΦΑΡΜΑΚΑ

Ἐντομοκτόνα καὶ Παρασιτοκτόνα.
(Θεικὸς Χαλκός, Περσπορηνή, Θειχαλ-
κίνη, Μελιγρίνη, Δαυλιτίνη, Πετρελαιο-
σάπων, Θειασβεστίον, Νικοτινοῦχα, Ἀρσε-
νικοῦχα, Διθειοῦχος Ἀνθραξ, Φθοριοπυ-
ριτικὸν Νάτριον).

ΥΕΛΟΥΡΓΕΙΟΝ

Φιάλαι παντὸς εἶδους.
Δαμνίαναι πλεκταί.
Υαλοπίνακες κοινοὶ (Τεάμια).
Υαλοπίνακες Μάτ.
Υαλοπίνακες Διαμάντε.
Υαλινὰ οικιακῆς χρήσεως.
Διάφορα Καλλιτεχνικά.
Υαλινὰ εἴδη οἰκοδομῆς.
(Τοῦβλα, Κέρατοι, Φωταγωγοί).

ΜΕΤΑΛΛΕΙΑ

ΣΙΑΠΡΟΠΥΡΙΤΑΙ Ἐκαστὸνδρας
Ἐρμιόνης
ΑΙΓΝΙΤΑΙ Ὁρωποῦ
Κερώνης

Ἀντιπρόσωποι καὶ Πράκτορες ἀ-
πανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

ΤΗΣ 30ης ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1934

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ	Σύνολον	ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ	Σύνολον
1. Χρυσὸς εἰς ἔξωτ. Συνάλλαγμα	3.966.349.988.40	11. Κεφάλαιον καταβεβλημένον	400.000.000.—
2. Δάνεια Δημοσίου εἰς χρυσόν	638.542.386.75	12. Ἀποθεματικά	
3. Ἑτερον ἑξωτερικὸν συνάλλαγμα	2.554.229.94	1. Πρόβλεψις συμφώνως	
4. Κερματικά ἑλλήν. νομίσματα	198.139.678.95	τῷ ἀρθρῷ 71 τοῦ Καταστ.	17.324.549.80
5. Συναλ.		II Τακτικὸν ἀποθεματ.	49.400.000.—
1. Ἐμπορικὰ συναλλαγματικά		13. Τμήμα τακτικῶν ἀποθεματικῶν εἰς	
καὶ γραμμάτια	245.920.160.15	ἀντίκρουσμα ἀποσβεσνυμένου μέρους	
II Γραμμάτια Δημοσίου	245.920.160.15	τῆς ἐκ 2 ζημίας συμφώνως ν. 5305	30.000.000.—
6. Πιστώσεις:		14. Τραπεζικὰ γραμμάτια ἐν κυκλοφ.	5.988.796.700.—
1. Πληρωτέα εἰς δραχμάς		15. Ἑτεροι ὑποχρεώσεις ὅψεως εἰς δρχ.	
α' Δημοσ. 720.839.612.50		1. Ἀ) σμὶ τρεχοῦμενοι καὶ καταθέσεων:	
β' ἑτεραί 869.135.764.64	1.589.975.377.14	α' Δημοσ. 166.144.391.49	
II. Πληρωτέα εἰς ἑξωτερικόν		β' Τραπεζ. 1.068.081.926.92	
συνάλλαγμα	4.502.039.55	γ' Ἑτεροι	
7. Χρέος τοῦ Δημοσίου	1.594.477.416.69	λογ)μοί 1.834.807.409.27	3.069.033.727.68
8. Ἐπενδύσεις	2.714.111.162.45	II Γραμμάτια καὶ τραπεζ.	
9. Κτίρια Τραπεζῆς καὶ ἐγκαταστ.	298.778.080.90	κτικὰ ὅψεως	92.662.508.45
10. Ἑτεραί στοιχεῖα τοῦ ἐνεργητ.	144.882.197.34	16. Καταθέσεις εἰς δραχμάς ὑπὸ	
	1.189.458.683.41	προθεσμίας:	
		I Δημοσίου	
		II Τραπεζῶν	
		III Ἑτεροι Λογαριασμοί	
		17. Ὑποχρεώσεις εἰς ἑξωτερικόν	
		συνάλλαγμα καὶ χρυσόν:	
		1. Ἑξωτερικὸν συνάλλαγμα εἰς	
		χρυσόν (Καταστ. ἀρ. 62) 163.042.032.55	
		II Ἑτερον ἑξωτ. συνάλλ. 2.554.229.94	
		18. Ἑτεραί ὑποχρεώσεις	
	10.993.213.984.98		165.596.262.49
			1.180.400.236.56
			10.993.213.984.98

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 30ῇ Σεπτεμβρίου 1934

Ὁ Διοικητὴς
ΕΜΜ. ΤΣΟΥΔΕΡΟΣ

Ὁ Τμηματάρχης τοῦ Γεν. Λογιστηρίου
ΓΕΩΡΓ. ΡΕΜΒΙΚΟΣ

ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΚΟΡΑΝΑ “ΛΑΤΚΟ”

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 25-412
ΟΛΑ ΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
ΛΑΤΟΜΕΙΟΥ
ΠΕΤΡΑ - ΧΑΛΙΚΙ ΓΑΡΜΠΙΑΝ ΤΕ-
ΧΝΙΚΗ ΑΜΜΟΣ ΚΑΠ.
ΕΙΣ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗΝ
ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΙΜΗΝ
ΑΠΕΥΘΥΝΤΕΟΝ:

ΕΜΠΟΡΟ-ΤΕΧΝΙΚΑ
Πατησίων 26α

ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ Ο “ΤΙΤΑΝ”

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Κεφάλαια 3.000.000

Διεύθυνσις ἐν Ἀθῆναις ὁδὸς Σταδίου
Τηλέφωνον 125

Γραφεῖα φορτώσεων ἐν Πειραιᾷ. Τηλέφωνον
ἀριθμὸς 42 π.

Ἐργοστάσιον ἐν Ἐλευσίνῃ. Τηλέφωνον
ἀριθμὸς 365.

Τηλεγραφ. «ΤΙΤΑΝ» Ἀθῆναις

Τοιμέντα «ΤΙΤΑΝ» τύπου ΠΟΡΤΛΑΝΔ
(Ciment Artificiel Portland) ἀνταποκρι-
νόμενα εἰς τοὺς ἀσθεροτέρους κανο-
νισμοὺς τῶν πεπολιτισμένων Κρατῶν
δι' ἔργα ἐκ μπετὸν πάσης φύσεως:
Μπετὸν ἀρμὲ λιμενικά, πλακοποιία, ἐ-
πιστρώσεις ὁδῶν, κατασκευὴ πλίνθων
τούβλων καὶ ὀγκολίθων (ἀγκωνάρια)
πρέκια κλπ.

Τσιμέντο «ΚΥΚΛΩΣ». Εἰδικὴ κονία
κατάλληλος διὰ τὴν παρασκευὴν ὁ-
δραυλικῶν ἀμμοκονιασμάτων δι' οἰ-
κοδομὰς, ἀντικαθιστῶσα μὲ πλείστα
ὅσα προτερήματα τὰ ἀμμοκονιάσμα-
τα τῆς ἀσβεστοῦ.

Πολὺ ταχύτερα πῆξις. Ἀσυγκρίτως
μεγαλύτερα ἀντοχὴ, ὁθεν: Ταχύτης
ἐκτελέσεως. Σημαντικὴ ἐλάττωσις
τοῦ πάχους τῶν τοίχων ἤτοι: Κέρδος
εἰς χρήσιμον ὥρον καὶ οἰκονομία εἰς
ἐργατικά καὶ ὄγκον λιθοδομῆς. Συνι-
στᾶται ἰδιαίτερως δι' ἔργα λιμενικά.

ΝΕΥΡΟΛΟΓΟΣ

ΨΥΧΙΑΤΡΟΣ

Κ. ΓΑΡΟΦΑΛΙΔΗΣ

Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Παρισίων Ancien Resident. Κλινικῆς Καθηγη-
τοῦ Παρισίων Laignel. Δέχεται: 10 π.μ. — 1 μ.μ. καὶ 3 μ.μ. — 8 μ. μ.
ΝΑΥΚΤΡΟΦΕΡΑΝΕΥΤΗΡΙΟΝ, Στουρνάρων 33, Ἀθῆναι. Τηλ. 23-435.

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ - ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΠΡΟΣ ΕΥΚΟΛΙΑΝ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ, ὁδὸς Σοφοκλέους 11, ΑΘΗΝΑΙ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΤΗΣΙΩΝ, ὁδὸς Πατησίων ἀριθ. 165.
ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ, Λεωφόρος Θεωφύλου ἀριθ. 110.
ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΥ, ὁδὸς Εὐτυχίδου 23.
ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ, Γωνία Μαυρομυχάλη καὶ Καλλιθερίου.

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Ὁδὸς Ὀμήρου 16, παρὰ τὴν Ἀγ. Τριάδα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Μ. ΣΤΟΑΣ, Λεωφόρος Μακρῶς Στοῆς ἀριθ. 55.
ΑΓΙΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ, ὁδὸς Ἀγ. Διονυσίου καὶ Ψαρρῶν.

ΠΑΣΑΙ ΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ

Συναλλάσσόμενοι μὲ τὸ πλησιέστερον συνοικιακὸν παράρτημά μας ἀ-
ποφεύγετε τὰ ἔξοδα καὶ τὴν ἀργοπορίαν τῆς μεταβάσεως εἰς τὸ κέντρον.

ΧΡΗΜΑΤΟΚΙΒΩΤΙΑ ΤΟΙΧΟΥ

ἀσφαλέστατα, ἀφλεκτα, ἀπὸ

ΔΡΧ. 500

καὶ ἀνω

Ἐργοστάσιον

ΝΑΥΠΛΙΩΤΟΥ

Ἀθῆναι, Ἡφαιστίου 18.
(Σιδ. Σταθμὸς) Μοναστηράκι.

ΠΛΑΣΤΙΓΓΕΣ

Μηχανουργικαὶ — Οἰκοδομικαὶ
ἐργασίαι.
Ζητοῦνται ἀντιπρόσωποι

ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΛΟΥΪΖΙΔΗΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ

ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Διπλωματοῦχος τῆς Ὀδοντοί-
ατρικῆς Σχολῆς Παρισίων Ε.Δ.Ρ.

41 ΧΑΛΚΟΚΟΝΑΥΔΗ 44

Τηλ. 24568

Δέχεται 9—1 καὶ 3—7

ΤΙΜΑΙ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΑΞΙΩΝ 28)9 - 4)10)34

(Εκ του επίσημου Δελτίου του Χρηματιστηρίου 'Αθηνών)

ΤΙΤΛΟΙ	Παρασκ.	Σάββατ.	Δευτέρα	Τρίτη	Τετάρτη	Πέμπτη	ΤΙΤΛΟΙ	Παρασκ.	Σάββατ.	Δευτέρα	Τρίτη	Τετάρτη	Πέμπτη
ΟΜΟΛΟΓΙΑΙ							Πετρ. Έπιχειρ.						
I. Έθν. Δαν.							Υφαντουργικής	345,	348,	345,	343,	340,	34,
α) εις χρυσόν							Αθηνάϊς	1400,	—	—	—	—	—
1881 120 έκατ.	3165,	—	—	—	3455,	—	Ναθανάηλ	218,	—	—	—	—	—
1884 170 έκατ.	3465,	—	—	—	3155,	—	Χρυσάλλης	860,	—	—	—	—	—
1887 Μονοπωλ.	2700,	—	—	—	—	—	Οικοδεσμικά	302,	302,	302,	305,	302,	301,
1889 Πάγιον	2640,	—	—	—	—	—	Έργοληπτική	63,	—	—	—	—	—
1890 Λαρίσης	3415,	—	—	—	—	—	Έργον	201,	—	—	60,	57	56,
1893 Κεφαλαϊώσ	3410,	—	—	—	—	—	«ΕΡ—ΘΑ»	680,	—	197,	195,	—	—
1898 'Ηγγυημέν.	80000,	—	—	—	—	—	Καφαμπέλης	30,	—	—	—	—	—
1902 Σιδηροδρ.	2490,	—	—	—	—	—	Κέκροφ	228,	223,	—	—	—	—
1907 'Αμόνης	700,	—	—	—	—	—	Πρώτη Θε)νίκης	220,	—	—	218,	—	—
1910 110 έκατ.	2490,	—	—	2425,	—	—	«Τεκτων»	103,	101,	—	—	—	—
1914 500 έκατ.	3230,	—	3240,	3220,	3220,	3215,	«Ατλας»	85,	—	—	103,	—	—
1924 Προσφ. £	4320,	—	—	—	—	4260,	«Ηρακλής»	1300,	1315	1315,	1315,	1285,	—
1924 Προσφ. \$	20000,	—	—	—	—	—	«Κυκλωψ»	80,	—	—	—	—	—
1925 'Υδρεύσεως	52100,	—	—	52000,	—	—	«Τιτάν»	3200,	—	—	—	—	—
1928 Σταθερ. £	3650,	—	—	—	—	—	Μεταλλευτ.						
1928 Σταθερ. \$	18500,	—	—	—	—	—	Αλιθερίου	6,	—	—	—	—	—
1928 Παραγωγ.	3450,	—	—	—	3750,	—	Έπιχ. κοιναί	44,	—	—	—	—	—
1893 Μοναστηρ.	2700,	—	2875,	—	—	2640,	» προνομ.	105,	—	—	—	—	—
1931 Παραγωγ.	3430,	—	—	—	—	—	Οίνεποιητικά						
β) εις τραπεζ.							«Ένωσις»	146,	—	—	—	—	—
1898 Ένοποιήσ.	50,	—	—	—	—	49,25	«Καμπάς»	825,	—	—	—	144,	128,
1900 Σιδ. Μελλ.	52,	—	—	—	—	—	Οινόπνευματοπ.	269,	272,	272	267,	810,	795,
1906 Ναυτ. Χορ.	33,	—	—	—	—	—	Οίνων	1345,	1340,	1325,	1255,	258	258
1917 Έπιτάξεως	52,	—	—	—	—	—	Διάφορα						
1918 75 έκατομ.	52,	—	—	—	—	—	Υπεγγ. Προσδδ.	4730,	—	—	—	—	—
Απαλλοτριώσ.	64,25	64,	—	64,	64,25	64,	«Ελλοδλ»	71,	—	—	—	—	—
1926 Έντ.Γραυ.	67,50	—	—	66,	—	65,	«Σέκερης»	70,	—	—	—	—	—
1927 Έλλ. ότηρ.	326,	325,	310,	309,	308,	302,50	«Βασιλειάδης»	510,	—	—	—	—	—
Ανταλλαξ. 8 %	679,	679,	680,50	680,50	678,50	668,	«Εστία»	650,	—	—	—	—	—
» 6 %	677,50	674,	675,	677,50	676,	668,	«Ευρώτας»	150,	—	—	—	—	—
1923 Μεταναστ.	264,	264,	—	—	263,50	260,	Κυλινδρ. Αττιν.	220,	—	—	—	—	—
1929 Πολεμοπ.	53,75	53,75	51,25	51,50	51,25	50,25	Ζύμαι Αρτοπ.	445,	—	—	—	450,	435,
1925 «Τεκτονος»	80,	—	—	—	—	—	Αλατος	8,	—	—	—	—	—
1931 Αγορτικής	528,	—	—	—	—	—	Κονσερβών	250,	—	—	—	—	—
γ) Λαχειοφ.							Βιομηχ. Καπνοῦ	116,	113,	114,	112	111,	—
1885 Πατριωτικ.	4,	—	—	—	—	—	Αεριοφωτος	10000,	—	—	—	—	—
1920 300 έκατ.	127,50	128,50	127,50	127,	126,50	—	Ηλεκτρικής	271,	271,	—	—	270,	273,
1922 Αναγκαστ.	68,25	68,	68,	68,25	68,50	68,	» (Έπικρασίας)	29,	—	—	—	—	—
1926 Αναγκαστ.	64,	63,75	64,	64,25	64,25	64,25	Παγ. Πατριών	90,	—	90	—	—	—
II. Τραπεζ.							Ψυγεία Θε)νίκης	260,	—	—	—	—	—
1925 £ 1.800.000	6940,	—	—	—	—	—	» Πειραιώς	169,	—	—	—	—	—
1904 Έθν. Τρ.	96,	—	—	—	—	—	«Ερμής»	340,	—	—	—	—	—
1912 »	87,	—	—	—	—	—	«Β.Ι.Ο.»	123,	124,	335	—	—	—
1925 Κτημ.Πιστ.	309,	—	—	308,	308,	302,	Γεωργ. Βιομηχ.	214,	—	—	123,	121,	119,
1926 »	306,	305,	—	—	305,	304,	Αδοκ. «Αθηνά»	46,	—	—	—	206,	—
1912 «ΣΠΑΠ»	8000,	—	—	—	—	—	Γενικ. άποθηκών	460,	—	—	—	—	—
1931 Λιπασμ.	8400,	—	8300	—	—	—	«Εννιάς»	535,	—	510,	510,	515,	510,
ΜΕΤΟΧΑΙ							» (Ιδρ. Τίτλοι)	20,	—	—	—	—	—
Τραπεζικά							«Προμηθεῦς»	455,	—	455,	450,	448,	—
Έλλάδος	7915,	7915,	7920,	7915,	7960,	—	ΤΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ						
Αθηνών	287,	—	285,	283,	280,	—	ΤΙΜΑΙ ΑΓΟΡΑΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 28)9 - 4)10)1934						
Έθνικής	59100,	59200,	59500,	—	59700,	59650,	ΠΑΡ.	ΣΑΒΒ.	ΔΕΥΤ.	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡ	ΠΕΜΠ	
Έμπ. Πιστεως	120	—	—	—	—	—	Λονδίνον	520,	521,	—	518,	—	—
Έμπορ. Τραπεζ.	460,	—	—	—	—	435,	Νέα Υόρκη	104,	104,50	—	—	—	—
Καραβάσιλη	2150,	—	—	—	—	—	Παρίσιοι	6,97	—	—	—	—	—
Κτηματικής	1580,	—	—	—	—	—	Ζυρίχη	34,55	—	—	—	—	—
Λαϊκής	6500,	—	—	—	—	—	Μιλάνον	9,05	—	—	—	9,04	—
Λακωνίας	80,	—	—	—	—	—	Αμστελδόδαμον	71,63	—	—	—	—	—
Πειραιώς	215,	—	—	—	—	—	Στοκχόλμη	26,70	26,75	—	71,70	—	—
Χίου	225,	—	—	—	—	—	Βουξέλλαι	4,93	4,92	4,93	26,60	—	—
Σιδηροδρ.							Βουκουρεστίον	1,—	—	—	—	—	—
Ηλεκτρ. Σιδηρ.	540,	—	—	540,	541,	—	Βερολίνο	40,50	—	—	—	—	—
Θεσσαλίας	905,	910,	910,	—	895,	360,	Πράγα	4,37	—	4,38	—	—	—
«ΣΠΑΠ»	110,	—	—	—	—	—	Κων)πολις	84,	—	—	—	—	—
Ατμοπλοϊκά							Βελιγράδιον	2,37	—	—	—	—	—
Έθν. Ατμοπλ.	173,	177,	178,	185,	182,	177,	Σόφια	1,10	—	—	—	—	—
Διόρ. Κορίνθου	350,	—	225,	—	—	—	ΤΙΜΑΙ ΚΑΝΗΡΙΓΚ						
«Κορυμβειλος»	68	—	—	—	—	—	Παρίσιοι	6,94	—	—	—	—	—
«Μιχαλινός»	340,	—	—	—	—	—	Βερολίνο	40,50	—	—	—	—	—
Βιομηχανικά							Πράγα	4,36	—	4,37	—	—	—
«ΑΒΕΑ»	208,	—	—	—	—	—	Ζυρίχη	34,50	—	—	—	—	—
«Αίολος»	360,	—	—	—	—	—	Βουξέλλαι	4,92	4,91	4,93	—	—	—
Λιπασιάνων	1455,	1475,	1460,	1450,	1450,	1445,	Επεξηγήσεις : Η κεραία (—) δηλοῖ ότι οὐδεμία πράξις, οὐδέ προσφορά ή ζήτησις εσημασθή επί της αντίστοιχου αξίας.						
Παλ. Αθηνά	500,	—	—	—	—	—							
Πυριτιδοποιείου	1690,	—	—	—	—	1610,							
Χημ. Βιομηχ.	236,	—	—	—	—	240,							
Χρωματοργ.	835,	834,	834,	835,	838,	830,							
«Βάμβαξ»	190,	—	—	—	—	—							
«Βέρμιον»	317,	319,	329,	327,	—	815,							
Έλαιουργ. Λεβ.	212,	—	—	—	—	—							
«Ερία»	10,	—	—	—	—	—							
Έργοργίας	343,	346,	345,	343,	343,	335,							